

Σχολή Επιστημών Υγείας και Πρόνοιας

Τμήμα Βιοϊατρικών Επιστημών

Σχολή Διοικητικών, Οικονομικών και Κοινωνικών Επιστημών

Τμήμα Αγωγής και Φροντίδας στην Πρώιμη Παιδική Ηλικία

Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών

Παιδαγωγικά μέσω Καινοτόμων Προσεγγίσεων, Τεχνολογίες και Εκπαίδευση

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**Ανάπτυξη επιμορφωτικών προγραμμάτων για τα Στελέχη
Λιμενικού Σώματος – Ελληνικής Ακτοφυλακής μέσω της
πλατφόρμας MOODLE**

POST GRADUATE THESIS

**Development of training courses for Hellenic Coast Guard
Officers through the learning platform MOODLE**

ΟΝΟΜΑ ΦΟΙΤΗΤΗ/NAME OF STUDENT

Νικολέττα Ε. Κάκα

Nikoletta E. Kaka

ΟΝΟΜΑ ΕΙΣΗΓΗΤΗ/NAME OF THE SUPERVISOR

Παναγιώτα Λάλου

Panagiota Lalou

ΑΙΓΑΛΕΩ/AIGALEO 2018-2019

Faculty of Health and Caring Professions
Department of Biomedical Sciences
Faculty of Administrative, Financial and Social Sciences
Department of Early Childhood Education and Care

Inter-Department Post Graduate Program
Pedagogs with New Approaches, Technologies and Education

POST GRADUATE THESIS

Development of training courses for Hellenic Coast Guard Officers through the learning platform MOODLE

Nikoletta E. Kaka

Registration Number: 17078

email: mscedt17078@uniwa.gr

FIRST SUPERVISOR

Panagiota Lalou

SECOND SUPERVISOR

Petros Karkalousos

AIGALEO 2018-2019

Δήλωση περί λογοκλοπής

Με πλήρη επίγνωση των συνεπειών του νόμου περί πνευματικών δικαιωμάτων, δηλώνω ενυπογράφως ότι είμαι αποκλειστικός συγγραφέας της παρούσας διπλωματικής εργασίας, για την ολοκλήρωση της οποίας κάθε βοήθεια είναι πλήρως αναγνωρισμένη και αναφέρεται λεπτομερώς στην εργασία αυτή. Έχω αναφέρει πλήρως και με σαφείς αναφορές, όλες τις πηγές χρήσης δεδομένων, απόψεων, θέσεων και προτάσεων, ιδεών και λεκτικών αναφορών, είτε κατά κυριολεξία είτε βάσει επιστημονικής παράφρασης. Αναλαμβάνω την προσωπική και ατομική ευθύνη ότι σε περίπτωση αποτυχίας στην υλοποίηση των ανωτέρω δηλωθέντων στοιχείων, είμαι υπόλογος έναντι λογοκλοπής, γεγονός που σημαίνει αποτυχία στην διπλωματική μου εργασία και κατά συνέπεια αποτυχία απόκτησης Τίτλου Σπουδών, πέραν των λοιπών συνεπειών του νόμου περί πνευματικών δικαιωμάτων. Δηλώνω, συνεπώς, ότι αυτή η διπλωματική εργασία προετοιμάστηκε και ολοκληρώθηκε από εμένα προσωπικά και αποκλειστικά και ότι, αναλαμβάνω πλήρως όλες τις συνέπειες του νόμου στην περίπτωση κατά την οποία αποδειχθεί, διαχρονικά, ότι η εργασία αυτή ή τμήμα της δεν μου ανήκει διότι είναι προϊόν λογοκλοπής άλλης πνευματικής ιδιοκτησίας.

Νικολέττα Ε. Κάκα

Ευχαριστίες

Θα ήθελα να ευχαριστήσω τη Διεύθυνση Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Επικοινωνιών του Αρχηγείου Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής, στην οποία υπηρετώ τα τελευταία 12 χρόνια, καθώς και τους συναδέλφους και συνεργάτες μου Περράκη Θεμιστοκλή και Μούρτζη Φίλιππο για την τεχνική υποστήριξη κατά τη διάρκεια υλοποίησης της εκπαιδευτικής πλατφόρμας. Επίσης, ευχαριστώ πολύ τη Στρατιωτική Ηγεσία του Λιμενικού Σώματος για τη θερμή υποδοχή της πλατφόρμας και τη βούλησή της για άμεση εφαρμογή της στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση των στελεχών του Λιμενικού Σώματος που υπηρετούν σε απομακρυσμένες περιοχές και σε πλωτά σκάφη. Τέλος, ένα μεγάλο ευχαριστώ στην Τμηματάρχη Μετεκπαίδευσης της Διεύθυνση Εκπαίδευσης, Βασιλική Ψυρρή, για την άριστη συνεργασία και τη συνεχή παρότρυνσή μου για την ολοκλήρωση της ασύγχρονης εκπαιδευτικής πλατφόρμας Moodle.

Αφιερώσεις

Αφιερώνω την παρούσα εργασία στο σύζυγό μου Θανάση που στάθηκε αρωγός και εμπυχωτής μου, παίζοντας καταλυτικό ρόλο στην ολοκλήρωσή της.

Περίληψη

Τα τελευταία χρόνια παρατηρείται μια εκρηκτική ανάπτυξη στα εξ αποστάσεως προγράμματα εκπαίδευσης μέσω διαδικτύου. Για το σκοπό αυτό, έχουν δημιουργηθεί από εκπαιδευτικά ιδρύματα και εταιρείες Συστήματα Διαχείρισης Μάθησης (ΣΔΜ) που είναι εξελιγμένες διαδικτυακές πλατφόρμες, με στόχο την προσφορά υπηρεσιών εκπαίδευσης σε όλους ανεξαιρέτως τους εμπλεκόμενους στην εκπαιδευτική διαδικασία, όσο μακριά κι αν βρίσκονται μεταξύ τους.

Σκοπός της παρούσας εργασίας ήταν η εγκατάσταση της πλατφόρμας ανοιχτού λογισμικού Moodle στο Λιμενικό Σώμα, η παραμετροποίησή και στη συνέχεια η αξιοποίησή της για την επιμόρφωση των στελεχών του Λιμενικού Σώματος. Για το σκοπό αυτό, μετά την ολοκλήρωση της εγκατάστασης, σχεδιάστηκε και υλοποιήθηκε ένα πιλοτικό εκπαιδευτικό πρόγραμμα με τίτλο: «Υπηρεσιακός λογαριασμός ηλεκτρονικού ταχυδρομείου», επειδή το συγκεκριμένο αντικείμενο ήταν ελκυστικό στην πλειοψηφία των στελεχών ΛΣ-ΕΛ.ΑΚΤ. και το χρησιμοποιούν σε καθημερινή βάση. Το επιμορφωτικό πρόγραμμα ήταν διάρκειας 5 ημερών με προτεινόμενη ενασχόληση των εκπαιδευόμενων 1-2 ώρες ημερησίως.

Μετά την ολοκλήρωση παρακολούθησης του προαναφερόμενου επιμορφωτικού προγράμματος, τα στελέχη ΛΣ-ΕΛ.ΑΚΤ. που συμμετείχαν σε αυτό, κλήθηκαν να απαντήσουν σε ένα ανώνυμο ερωτηματολόγιο αξιολόγησης για τη δομή του μαθήματος που παρακολούθησαν καθώς και τη χρησιμότητα της πλατφόρμας εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, για την επιμόρφωσή τους. Το εν λόγω ερωτηματολόγιο ήταν ενσωματωμένο στην τελευταία ενότητα του μαθήματος και η υποβολή του έγινε ηλεκτρονικά.

Το δείγμα στο οποίο δοκιμάστηκε η ασύγχρονη πλατφόρμα εξ αποστάσεως εκπαίδευσης αποτελούνταν από 108 στελέχη ΛΣ-ΕΛ.ΑΚΤ., εκ των οποίων 50 άνδρες και 58 γυναίκες που υπηρετούν σε Υπηρεσίες του Αρχηγείου Λιμενικού Σώματος, σε Λιμενικές Αρχές ανά την Ελλάδα, σε Περιφερειακές Διοικήσεις, σε περιπολικά σκάφη καθώς και σε Προξενικές Λιμενικές Αρχές. Η συμμετοχή των εκπαιδευόμενων ήταν προαιρετική.

Το βασικό συμπέρασμα που προέκυψε από τη δοκιμή της εκπαιδευτικής πλατφόρμας ήταν ότι 90 από τους συμμετέχοντες στο επιμορφωτικό πρόγραμμα (83%), θεώρησαν πάρα πολύ χρήσιμη την πλατφόρμα εξ αποστάσεως εκπαίδευσης για την επιμόρ-

φωση των στελεχών του Λιμενικού Σώματος, 13 συμμετέχοντες (12%) τη θεώρησαν πολύ χρήσιμη και οι υπόλοιποι 5 (5%) αρκετά χρήσιμη.

Προοπτική στο άμεσο μέλλον είναι η παραγωγική λειτουργία της εν λόγω πλατφόρμας για την επιμόρφωση στελεχών ΛΣ-ΕΛ.ΑΚΤ. που υπηρετούν σε απομακρυσμένες περιοχές, μέσω υλοποίησης εξ αποστάσεως εκπαιδευτικών προγραμμάτων, στα οποία δεν απαιτείται πρακτική άσκηση. Τα εκπαιδευτικά προγράμματα θα σχεδιάζονται από στελέχη του Λιμενικού Σώματος που είναι πιστοποιημένοι εκπαιδευτές ενηλίκων σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Εκπαίδευσης. Μια επιπλέον προοπτική είναι και η αξιοποίηση της εκπαιδευτικής πλατφόρμας στις στρατιωτικές σχολές τριτοβάθμιας εκπαίδευσης του Λιμενικού Σώματος, οι οποίες φέτος για πρώτη φορά εισήχθησαν στις Πανελλαδικές εξετάσεις. Στην πλατφόρμα θα εισάγεται το εκπαιδευτικό υλικό των εξαμηνιαίων μαθημάτων και οι δόκιμοι που θα φοιτούν σε αυτές θα έχουν τη δυνατότητα να συμπληρώνουν ηλεκτρονικά τις ασκήσεις τους και να έχουν έγκαιρη ενημέρωση σχετικά με τις υποχρεώσεις τους.

Αναλυτικά στην παρούσα εργασία θα ασχοληθούμε με τα ακόλουθα:

- Εκπαίδευση Ενηλίκων
- Εξ αποστάσεως Εκπαίδευση
- Ασύγχρονη Εκπαίδευση
- Συστήματα Διαχείρισης Μάθησης
- Εκπαίδευση στο Λ.Σ-ΕΛ.ΑΚΤ.
- Πλατφόρμα εκπαίδευσης MOODLE
- Εγκατάσταση και παραμετροποίηση της εκπαιδευτικής πλατφόρμας MOODLE στο Αρχηγείο Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής
- Σχεδιασμός πιλοτικού επιμορφωτικού προγράμματος για τα στελέχη ΛΣ-ΕΛ.ΑΚΤ.
- Υλοποίηση του προγράμματος
- Αξιολόγηση προγράμματος από τους εκπαιδευόμενους

Abstract

An explosive development of distance learning programs over the internet has been observed in recent years. To this end, educational institutions and companies have developed Learning Management Systems (LMSs), which are sophisticated online platforms, aiming to offer training services to all those involved in the educational process, no matter where they are.

The purpose of this paper was to install the Moodle open-source software platform at the Hellenic Coast Guard Headquarters, to customize it and then to use it for training Hellenic Coast Guard executives. For this purpose, after the completion of the installation, a pilot training program entitled "Service e-mail account" was designed and implemented, because the specific object was attractive to the majority of the military executives of HCG and they use it on a daily basis. The training program lasted 5 days with proposed attendance of the participants 1-2 hours per day.

After completing the above-mentioned training program, the military executives of HCG who participated in the project, were asked to respond to an anonymous questionnaire evaluating the structure of the course they were attending and the usefulness of the distance learning platform for their training. This questionnaire was integrated into the last module of the course and was submitted electronically.

The sample in which the asynchronous distance learning platform was tested consisted of 108 military executives of HCG, including 50 men and 58 women serving in Port Authority Headquarters Services, Port Authorities across Greece, Regional Administrations, patrol vessels and Consular Port Authorities. Trainees' participation was optional.

The main conclusion that emerged from the platform's testing was that 90 (83%) of the participants in the training program, considered the distance learning platform to be of great help for the training of HCG's military executives, 13 (12%) of the participants considered it very useful and the remaining 5 (5%) of the participants quite useful.

Perspective in the near future is the productive operation of this platform for the training of HCG's military personnel in remote areas, through the implementation of distance learning programs that do not require practical training. The training programs will be designed by Hellenic Coast Guard executives who are certified adult educators in col-

laboration with the Education Directorate. An additional prospect is the exploitation of the training platform in the higher education military schools of the Hellenic Coast Guard, which this year were introduced for the first time to the National Entrance exams for admission to higher education institutions. In the platform will be imported the training material of the semesters and the students will have the ability to fill in electronically exercises and have information on time about their obligations.

In detail, in this paper we will deal with the following:

- Adult Education
- Distance Learning
- Asynchronous Education
- Learning Management Systems
- Training at HCG
- MOODLE platform
- Installation and parameterization of the MOODLE training platform at HCG
- Designing a pilot training program for HCG
- Implementation of the program
- Evaluation of the program by the learners

Περιεχόμενα

Δήλωση περί λογοκλοπής	iii
Ευχαριστίες	v
Αφιερώσεις	vii
Περίληψη	ix
Abstract	xi
Συνομογραφίες	xvi
Κεφάλαιο 1	3
Εκπαίδευση ενηλίκων και εξ αποστάσεως εκπαίδευση	3
1.1 Ορισμοί για την εκπαίδευση ενηλίκων	3
1.1.1 Χαρακτηριστικά ενηλίκων εκπαιδευομένων	3
1.1.2 Ο ρόλος του Εκπαιδευτή Ενηλίκων	6
1.2 Εξ αποστάσεως εκπαίδευση	7
1.2.1 Ιστορική αναδρομή	7
1.2.2 Ορισμός και βασικές αρχές	8
1.2.3 Οργάνωση εκπαιδευτικού υλικού στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση	10
1.2.4 Πιλοτική δοκιμή εκπαιδευτικού υλικού	13
1.2.5 Αξιολόγηση υλικού	13
Κεφάλαιο 2	15
Ασύγχρονη Εκπαίδευση και Συστήματα Διαχείρισης Μάθησης	15
2.1 Διαφορές μεταξύ Ασύγχρονης και Σύγχρονης Επικοινωνίας στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση	15
2.2 Συστήματα Διαχείρισης Μάθησης	16
2.3 Λειτουργικά Χαρακτηριστικά ΣΔΜ	18
2.4 Γενικές κατηγορίες ΣΔΜ - Πλατφόρμες Εκπαίδευσης	20
2.4.1 ΣΔΜ με Άδεια Χρήσης	21
2.4.2 ΣΔΜ Υπολογιστικού Νέφους	24
2.4.3 ΣΔΜ Ανοιχτού Κώδικα	26
Κεφάλαιο 3	32
Εκπαίδευση στο Λιμενικό Σώμα-Ελληνική Ακτοφυλακή	32
3.1 Το Λιμενικό Σώμα και η ανάγκη συνεχούς εκπαίδευσης των στελεχών του	32

3.2 Η Διεύθυνση Εκπαίδευσης του Αρχηγείου Λ.Σ-ΕΛ.ΑΚΤ.....	32
3.3 Ανίχνευση Εκπαιδευτικών Αναγκών	33
3.4 Ανάγκη ασύγχρονης εκπαίδευσης.....	35
Κεφάλαιο 4	36
Πλατφόρμα εκπαίδευσης MOODLE	36
4.1 Ιστορικά στοιχεία.....	36
4.2 Φιλοσοφία του Moodle	37
4.3 Βασικά χαρακτηριστικά και δυνατότητες Moodle	40
Κεφάλαιο 5	42
Η Πλατφόρμα MOODLE στην Επιμόρφωση Στελεχών Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής.....	42
5.1 Εγκατάσταση του MOODLE.....	42
5.2 Παραμετροποίηση.....	44
5.3 Αλλαγή γλώσσας της σελίδας	46
5.4 Προσθήκη χρηστών στο Moodle και συμμετεχόντων στα επιμέρους προγράμματα	47
5.5 Διαχείριση block πλατφόρμας Moodle και επιμέρους μαθημάτων	50
5.6 Λήψη αντιγράφου ασφαλείας ιστοσελίδας Moodle και μαθημάτων.....	53
5.7 Δημιουργία επιμορφωτικού προγράμματος για το Λιμενικό Σώμα.....	56
5.8 Υλοποίηση και δομή επιμορφωτικού προγράμματος	56
5.8.1 Εισαγωγή.....	57
5.8.2 Πρώτη Ενότητα	58
5.8.3 Δεύτερη Ενότητα	59
5.8.4 Τρίτη Ενότητα	60
5.8.5 Τέταρτη Ενότητα.....	62
5.8.6 Πέμπτη Ενότητα.....	64
5.8.7 Αξιολόγηση του μαθήματος και της εκπαιδευτικής πλατφόρμας.....	66
Κεφάλαιο 6	68
Διεξαγωγή Αξιολόγησης προγράμματος.....	68
6.1 Τύποι αξιολόγησης	68
6.2 Αποτελέσματα αξιολόγησης εκπαιδευτικής πλατφόρμας και επιμορφωτικού προγράμματος.....	69
6.3 Συμπεράσματα	80
6.4 Προοπτική εξέλιξης.....	81

Βιβλιογραφία/Αναφορές	82
Πηγές Εικόνων	84
Πηγές Εικόνων (Παράρτημα Ι)	84
Πηγές Εικόνων (Παράρτημα ΙΙ)	84
Παράρτημα Ι	85
Παράρτημα ΙΙ	93

Συντομογραφίες

	Αγγλική ορολογία	Ελληνική ορολογία
MOODLE	Modular Object Oriented Dynamic Learning Environment	Αρθρωτό αντικειμενοστραφές δυναμικό περιβάλλον εκπαίδευ- σης
LMS/ ΣΔΜ HCG /Λ.Σ-ΕΛ.ΑΚΤ.	Learning Management System Hellenic Coast Guard	Σύστημα Διαχείρισης Μάθησης Λιμενικό Σώμα Ελληνική Ακτοφυλακή
ΕΛ/ΛΑΚ		Ελεύθερο Λογισμικό/ Λογισμικό Ανοιχτού Κώδικα
ΟΟΣΑ		Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης
UNESCO	United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization	
GUNET SaaS	Greek Universities Network Software-as-a-Service	«Ακαδημαϊκό Διαδίκτυο»
SCORM	Shareable Content Object Reference Model	Μοντέλο Αντικειμένων Πληρο- φόρησης Κατανεμημένου Περιε- χομένου.
IMSCP	International Standard Content Packaging. This specification outlines the manner in which learning content can be com- bined and organised, and how this larger unit of instruction can be moved from one learn- ing environment to another.	
ΕΚΔΔΑ/ΙΝΕΠ		Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκη- σης & Αυτοδιοίκησης/ Ινστιτούτο Επιμόρφωσης
E.O.E.		Εσωτερική Ομάδα Επιμορφωτών

Πρόλογος

Το θέμα της παρούσας εργασίας επιλέχθηκε με αφορμή την ανάγκη που προέκυψε στο Αρχηγείο Λιμενικού Σώματος – Ελληνικής Ακτοφυλακής (Α.Λ.Σ-ΕΛ.ΑΚΤ.) όπου υπηρετώ, να υλοποιηθούν επιμορφωτικά προγράμματα για τα στελέχη που υπηρετούν σε απομακρυσμένες περιοχές, συμπεριλαμβανομένων των νησιών, των πλωτών και εναέριων μέσων που διαθέτει το Λιμενικό Σώμα.

Μέχρι πρότινος και λόγω της δυσχερούς οικονομικής κατάστασης της χώρας, ήταν δύσκολη έως αδύνατη η δια ζώσης διεξαγωγή εκπαιδευτικών προγραμμάτων για τα στελέχη που υπηρετούσαν σε απομακρυσμένες περιοχές της Ελλάδος, διότι απαιτούνταν η καταβολή εξόδων διαμονής, διατροφής καθώς και οδοιπορικών για κάθε μετακίνησή τους. Επιπλέον, η μετακίνηση από την Υπηρεσία που υπηρετούσαν, προκειμένου να μεταβούν για εκπαίδευση, δημιουργούσε λειτουργικά προβλήματα σε αυτή, δεδομένου ότι τα μικρά νησιά για παράδειγμα είναι υποστελεχωμένα με αποτέλεσμα οι Λιμενάρχες να μην επιτρέπουν με ευκολία την απομάκρυνση του προσωπικού τους. Στα νησιά του ΒΑ Αιγαίου υπήρχε ακόμα εντονότερο πρόβλημα μετακίνησης, λόγω του μεγάλου και συνεχούς κύματος μεταναστών που εισέρχονταν δια θαλάσσης στη χώρα μας. Έπρεπε λοιπόν να βρεθεί μια λύση, ώστε όλα τα στελέχη του Λιμενικού Σώματος, ανεξαρτήτως της Υπηρεσίας στην οποία ανήκουν να έχουν πρόσβαση στη γνώση.

Η ιδέα προέκυψε με αφορμή την παρουσίαση των δυνατοτήτων της πλατφόρμας MOODLE στα πλαίσια του μαθήματος «Εφαρμογές Νέων Τεχνολογιών στην Εκπαίδευση» του παρόντος ΔΠΜΣ και ενός εκπαιδευτικού προγράμματος ξένου Οργανισμού, που είχα παρακολουθήσει πριν ένα χρόνο περίπου στα πλαίσια των υπηρεσιακών μου καθηκόντων. Έτσι, εγκαταστάθηκε πιλοτικά στο Αρχηγείο Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής η πλατφόρμα ασύγχρονης εκπαίδευσης MOODLE σε εξυπηρετητή (server) της Υπηρεσίας μου και παραμετροποιήθηκε προκειμένου να συμβάλει με τον καλύτερο δυνατό τρόπο στην επικαιροποίηση της γνώσης των στελεχών Α.Σ-ΕΛ.ΑΚΤ. σε πλήθος υπηρεσιακών αντικειμένων.

Με τη χρήση της εν λόγω πλατφόρμας στοχεύουμε στην έγκαιρη διάχυση της γνώσης και στην ανταλλαγή καλών πρακτικών μεταξύ των συναδέλφων, αψηφώντας την απόσταση και μηδενίζοντας το κόστος.

Ευελπιστούμε να το πετύχουμε!

Κεφάλαιο 1

Εκπαίδευση ενηλίκων και εξ αποστάσεως εκπαίδευση

1.1 Ορισμοί για την εκπαίδευση ενηλίκων

Οι ορισμοί της UNESCO και του ΟΟΣΑ εμφανίζονται πολύ συχνά στη βιβλιογραφία της Εκπαίδευσης Ενηλίκων. Συγκεκριμένα, η UNESCO αναφέρει:

«Εκπαίδευση ενηλίκων είναι κάθε εκπαιδευτική διεργασία, κάθε περιεχομένου, επιπέδου ή μεθόδου, είτε πρόκειται για τυπική εκπαίδευση είτε όχι, είτε για διεργασία που επεκτείνει χρονικά ή αντικαθιστά την αρχική εκπαίδευση στα σχολεία, κολέγια και πανεπιστήμια, καθώς και για μαθητεία, μέσω των οποίων άτομα που θεωρούνται ενήλικα από την κοινωνία στην οποία ανήκουν αναπτύσσουν τις ικανότητές τους, εμπλουτίζουν τις γνώσεις τους, βελτιώνουν τα τεχνικά και επαγγελματικά τους προσόντα ή τα προσανατολίζουν προς άλλη κατεύθυνση και επιφέρουν αλλαγές στις στάσεις ή τη συμπεριφορά τους με τη διπλή προοπτική της πλήρους προσωπικής ανάπτυξης και της συμμετοχής σε μια εναρμονισμένη και αυτοδύναμη κοινωνική, οικονομική και πολιτιστική ανάπτυξη» (Unesco, 1976).

«Η Εκπαίδευση Ενηλίκων αφορά οποιαδήποτε μαθησιακή δραστηριότητα ή πρόγραμμα σκόπιμα σχεδιασμένο από κάποιον εκπαιδευτικό φορέα, για να ικανοποιηθεί οποιαδήποτε ανάγκη κατάρτισης ή ενδιαφέρον που ενδέχεται να πραγματοποιηθεί σε οποιοδήποτε στάδιο της ζωής ενός ανθρώπου που έχει υπερβεί την ηλικία της υποχρεωτικής εκπαίδευσης και η κύρια δραστηριότητά του δεν είναι πλέον η εκπαίδευση. Η «σφαίρα» της, επομένως, καλύπτει μη επαγγελματικές, επαγγελματικές, γενικές, τυπικές και μη τυπικές σπουδές, καθώς επίσης και την εκπαίδευση που έχει συλλογικό κοινωνικό σκοπό» [ΟΟΣΑ, 1977 στο (Rogers, 1999, p. 55)].

1.1.1 Χαρακτηριστικά ενηλίκων εκπαιδευομένων

Οι ενήλικες εκπαιδευόμενοι υιοθετούν σε μία δεδομένη στιγμή περισσότερους ρόλους, οι οποίοι επηρεάζουν τον διαθέσιμο χρόνο και την ενέργεια που μπορούν να διαθέσουν και να επενδύσουν ως μαθητές (Polson, 1993). Ταυτόχρονη πρόκληση για τον εκπαιδευτικό αποτελεί και το φαινόμενο της ανομοιογένειας στην ομάδα ενηλίκων που διδάσκει, σε αντίθεση με ομάδες ανήλικων μαθητών. Οι ανήλικοι μαθητές ανήκουν στην ίδια ηλικιακή ομάδα και διανύουν το ίδιο εξελικτικό στάδιο ανάπτυξης (Polson, 1993).

Σύμφωνα με τον (Κόκκος, Εκπαίδευση Ενηλίκων: Ανιχνεύοντας το πεδίο, 2005, σσ. 86-93) τα βασικά χαρακτηριστικά του ενήλικα εκπαιδευομένου:

➤ **Έρχονται στην εκπαίδευση με συγκεκριμένους στόχους**

Οι περισσότεροι ενήλικες, σε αντίθεση με τους ανήλικους μαθητές, για τους οποίους η εκπαίδευση θεωρείται δεδομένη και συνυφασμένη με το στάδιο και την ηλικία στην οποία βρίσκονται, αποφασίζουν να εισέλθουν στην εκπαίδευση για συγκεκριμένους λόγους και επειδή προκύπτει μία συγκεκριμένη ανάγκη. Πιθανοί, λοιπόν, στόχοι για την εκπαίδευσή τους είναι: επαγγελματικοί, εκπλήρωση κοινωνικών ρόλων (π.χ. τάξεις για νέους γονείς), προσωπική ανάπτυξη (π.χ. επιμορφωτικά μαθήματα) και απόκτηση κύρους.

➤ **Έχουν ευρύ φάσμα εμπειριών**

Είναι αναμενόμενο ότι η ιδιότητά τους ως ενηλίκων προϋποθέτει ότι κουβαλούν μαζί τους και περισσότερες εμπειρίες, κάτι το οποίο κατά την Polson (Polson, 1993) αποτελεί ταυτόχρονα όφελος, αλλά και εμπόδιο στην εκπαιδευτική διεργασία. Θετικό είναι ότι οι προηγούμενες τους εμπειρίες μπορούν να αξιοποιηθούν στην εκπαιδευτική διεργασία και «γίνονται αφετηρία για τη νέα μάθηση» (Κόκκος, Εκπαίδευση Ενηλίκων: Ανιχνεύοντας το πεδίο, 2005, σ. 88). Πρόκληση, από την άλλη, συνιστά το γεγονός ότι βάσει αυτών των εμπειριών ο ενήλικας εκπαιδευόμενος έχει ήδη διαμορφώσει τις στάσεις, αξίες και πιστεύω, που εάν είναι άκαμπτα, πιθανόν να μην αποδέχεται εύκολα τις νέες γνώσεις και εμπειρίες που προσφέρει η εκπαίδευση (Polson, 1993).

➤ **Έχουν αποκρυσταλλώσει τους αποδοτικότερους για τους ίδιους τρόπους μάθησης**

Επειδή οι ενήλικες βρίσκονται σε μία συνεχή διεργασία μάθησης (τυπική, μη τυπική ή άτυπη), έχουν καταλήξει στους αποδοτικότερους για τους ίδιους τρόπους μάθησης. Σύμφωνα με τον (Rogers, 1999, σ. 105), ο εκπαιδευτής «χρειάζεται να βρει μεθόδους που θα δώσουν σε κάθε συμμετέχοντα πλήρες πεδίο για την εξάσκηση των δικών του ιδιαίτερων μαθησιακών μεθόδων και, κατά το δυνατόν, να μην επιβάλλει τη δική του μέθοδο».

➤ **Έχουν τάση για ενεργητική συμμετοχή**

Προσδοκούν να συμμετέχουν ενεργά στη διεργασία μάθησής τους. Αναζητούν να αντιμετωπίζονται ως ώριμα και υπεύθυνα άτομα και, πιθανόν, να απαιτούν ένα άλλο είδος

σχέσης με τον εκπαιδευτή από αυτό που συναντούμε συνήθως στην εκπαίδευση των ανηλίκων. Οι ενήλικες είναι πιο πιθανόν να προκαλούν ή και να αμφισβητούν το εκπαιδευτικό περιεχόμενο, αλλά και τις μεθόδους μάθησης που χρησιμοποιούνται επειδή έρχονται με συγκεκριμένους στόχους και ανάγκες στην εκπαίδευση.

➤ **Αντιμετωπίζουν εμπόδια στη μάθηση**

Ο Κόκκος (2005) κατατάσσει τα εμπόδια στη μάθηση στις ακόλουθες τρεις κατηγορίες:

- Εμπόδια που οφείλονται στην κακή οργάνωση της εκπαιδευτικής δραστηριότητας.
- Εμπόδια που απορρέουν από τις κοινωνικές υποχρεώσεις και τα καθήκοντα των εκπαιδευομένων.
- Εσωτερικά εμπόδια, τα οποία περιλαμβάνουν εμπόδια που σχετίζονται με τις προϋπάρχουσες γνώσεις και αξίες, καθώς και εμπόδια που απορρέουν από ψυχολογικούς παράγοντες.

➤ **Αναπτύσσουν μηχανισμούς άμυνας και παραίτησης**

Αυτό, ενδεχομένως, να παρουσιαστεί, όταν εσωτερικά εμπόδια εμποδίζουν τον ενήλικα εκπαιδευόμενο από το να συμμεριστεί νέες απόψεις και να επαναπροσδιορίσει τις προηγούμενες του γνώσεις, αξίες και συνήθειες. Στον Πίνακα 1 που ακολουθεί παρουσιάζονται τα χαρακτηριστικά ενήλικων εκπαιδευομένων.

Πίνακας 1. Χαρακτηριστικά Ενήλικων (Knowles, 1970) (Κόκκος, 2005)

Αυτοαντίληψη	Οι ενήλικες έχουν την ανάγκη και ικανότητα να αυτοκαθορίζονται και να παίρνουν από μόνοι τους αποφάσεις (αυτοδιάθεση). Αυτό πρέπει να ενθαρρύνεται κατά την εκπαιδευτική διεργασία (Knowles, 1970).
Απόθεμα εμπειριών και γνώσεων	Οι εμπειρίες και οι γνώσεις, που φέρνουν μαζί τους οι ενήλικες εκπαιδευόμενοι, αποτελούν πηγές μάθησης για τους ίδιους και για τους άλλους. Παράλληλα, οι ενήλικες εκπαιδευόμενοι αφομοιώνουν καλύτερα γνώσεις που αποκτώνται μέσα από την ενεργό παρά την παθητική συμμετοχή τους. Η βιωματική μάθηση είναι σημαντική (Knowles, 1970, σ. 44).
Καθοδηγούνται από τους στόχους που έχουν θέσει	Είναι σημαντικό οι εκπαιδευόμενοι να αντιληφθούν πώς οι προσωπικοί τους στόχοι συγκλίνουν με τους στόχους του εκπαιδευτικού προγράμματος.
Ετοιμότητα για μάθηση	Οι εκπαιδευόμενοι είναι έτοιμοι να μάθουν κάτι, όταν εντοπίζουν την ανάγκη. Χρειάζεται να γνωρίζουν γιατί μαθαίνουν κάτι και να εφαρμόζουν αυτά που μαθαίνουν σε πραγματικά προβλήματα (Knowles, 1970). Άμεση εφαρμογή της γνώσης.
Προσανατολισμός στη μάθηση	Έμφαση πρέπει να δίνεται σε δεξιότητες που μπορούν να αξιοποιήσουν οι εκπαιδευόμενοι στην καθημερινότητά τους και όχι σε αφηρημένες θεωρητικές έννοιες [Knowles, 1998 στο (Κόκκος, 2005)].
Κίνητρα μάθησης	Η επιστροφή ή η παραμονή των ενήλικων στην εκπαίδευση ενισχύεται, όταν τα κίνητρα είναι περισσότερο εσωτερικά παρά εξωτερικά (Κόκκος, 2005).

1.1.2 Ο ρόλος του Εκπαιδευτή Ενηλίκων

Οι Εκπαιδευτές Ενηλίκων, καλούνται να υιοθετήσουν διάφορους ρόλους, ιδιαίτερα αυτούς του συμβούλου, του εμπυχωτή και του διευκολυντή (facilitator) της όλης διεργασίας της μάθησης.

Ο Rogers (1999, σ. 219) αναφέρεται σε τέσσερις ρόλους που καλείται να «παίξει» ο εκπαιδευτής στη μαθησιακή ομάδα ως:

- αρχηγός-ηγέτης της ομάδας
- εκπαιδευτής – φορέας αλλαγής
- μέλος της ομάδας (ο διδάσκων ως πρότυπο και ως διδασκόμενος) και
- «κοινό», έξω από την ομάδα, δηλαδή ως αξιολογητής.

Παράλληλα ο Κόκκος (2005) παρουσιάζει τις ακόλουθες γνώσεις, ικανότητες και στάσεις που πρέπει να διαθέτει ο Εκπαιδευτής Ενηλίκων, όπως αυτές ταξινομήθηκαν από διάφορους εμπειρογνώμονες:

1. Νοιάζεται και αποδέχεται τους εκπαιδευομένους.
2. Επικοινωνεί ουσιαστικά.
3. Συντονίζει και οργανώνει την ομάδα.
4. Προσδιορίζει κατάλληλα το περιεχόμενο των διδακτικών ενοτήτων
 1. και το διδακτικό υλικό.
5. Εφαρμόζει ευέλικτα μεγάλο φάσμα εκπαιδευτικών τεχνικών.
6. Συνδέει το περιεχόμενο της εκπαίδευσης με τις συνθήκες της τοπικής
 2. ή ευρύτερης αγοράς εργασίας, καθώς και με τις συνθήκες της τοπικής
 3. κοινωνίας.
7. Έχει αυτογνωσία.
8. Αυτοαξιολογείται και αυτοαναπτύσσεται.

Επίσης κρίνεται αναγκαίο όπως ο εκπαιδευτής επιδιώκει τον αυτοέλεγχο, κατανοεί την επίδραση που έχει στον ίδιο η επαφή του με τους εκπαιδευομένους και αναπτύσσει ενσυναίσθηση και κατανόηση για αυτούς και για τις καταστάσεις που βιώνουν. Τέλος, ο Εκπαιδευτής Ενηλίκων πρέπει να εντοπίζει τα εμπόδια που προκύπτουν στη μάθηση και να βοηθά για την αντιμετώπισή τους τόσο μέσα στην τάξη όσο και σε ευρύτερο επίπεδο, καθώς δύναται να υιοθετήσει και τον ρόλο του εκπροσώπου αλλά και του συνηγόρου αυτής της ομάδας.

1.2 Εξ αποστάσεως εκπαίδευση

1.2.1 Ιστορική αναδρομή

Όσο περίεργο κι αν μας φαίνεται, οι ρίζες της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης χρονολογούνται από το 1833 όπου μια διαφήμιση σε μια σουηδική εφημερίδα διαλαλούσε τη δυνατότητα για εκπαίδευση «Συγγραφή μέσω του ταχυδρομείου». Το 1840, ο τότε νεο-ϊδρυθείς θεσμός του ταχυδρομείου στην Αγγλία με πολύ μικρό ποσό εξόδων αποστολής έδωσε τη δυνατότητα στον Isaac Pitman να προσφέρει μαθήματα στενογραφίας μέσω αλληλογραφίας.

Με το πέρασμα των χρόνων, η δορυφορική τεχνολογία, που αναπτύχθηκε μεταξύ 1960 - 1980, επέτρεψε τη γρήγορη διάδοση της εκπαιδευτικής τηλεόρασης. Στις Ηνωμένες Πολιτείες και τον Καναδά, ομοσπονδιακά χρηματοδοτημένα πειράματα, όπως το Appalachian Education Satellite Project (1974-1975), κατέδειξαν τη δυνατότητα παροχής εκπαίδευσης μέσω δορυφόρου (Αναστασιάδης, 2004). Ωστόσο, οι ευκαιρίες εξ αποστάσεως εκπαίδευσης αυξάνονται γρήγορα μέσω της χρήσης των υπολογιστικών μέσων επικοινωνίας. Δεκάδες χιλιάδες δίκτυα συνδέονται με το Διαδίκτυο, με εκατομμύρια ανθρώπων να το χρησιμοποιούν (Ackerman, 1995).

Θεωρώντας ως ενδεικτικό σημείο διαχωρισμού των εξελικτικών φάσεων της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, αυτό της υποκείμενης τεχνολογίας που υποστηρίζει την εκπαιδευτική διαδικασία, αναδεικνύονται τέσσερις (4) διακριτές περίοδοι στην εξέλιξη της (Πίνακας 2) [(Moore & Kearsley, 1996) (Garrison & Anderson, 2003) (Schultz, Schultz, & Round, 2008)], οι οποίες αντίστοιχα διαμεσολαβούνται από:

1. έντυπο υλικό μέσω αλληλογραφίας,
2. μετάδοση ήχου και εικόνας μέσα από το ράδιο και την τηλεόραση,
3. ψηφιακό περιεχόμενο μέσω του υπολογιστή και δικτύων υπολογιστών,
4. ψηφιακό περιεχόμενο και αλληλεπίδραση μέσω του Διαδικτύου και του Παγκόσμιου Ιστού.

Κατά την 3^η και 4^η περίοδο παρατηρείται στροφή προς τις κονστрукτιβιστικές θεωρίες μάθησης, όπου η διάδραση του εκπαιδευομένου με το εκπαιδευτικό υλικό του παρέχει ευκαιρίες για συνδημιουργία γνώσης τόσο σε ατομικό επίπεδο όσο και στο επίπεδο της ομάδας και της κοινότητας. Δίνεται έμφαση στη συνεργασία μέσα από συνεργατικές εκπαιδευτικές δραστηριότητες σε εμπλουτισμένα μαθησιακά πε-

ριβάλλοντα-εικονικές τάξεις, τόσο σε ασύγχρονο όσο και σε σύγχρονο πλαίσιο επικοινωνίας, παρέχοντας υψηλά επίπεδα διάδρασης μεταξύ εκπαιδευτή-εκπαιδευομένου αλλά και εκπαιδευομένου-εκπαιδευομένου.

ΕΞΕΛΙΞΗ	ΠΕΡΙΟΔΟΣ
Βιβλίο, Ταχυδρομείο	Μέχρι το 1920
Τηλέφωνο, Ράδιο, Φιλμ, Τηλεόραση	1920 - 1960
Κασέτες ήχου, Κασέτες βίντεο Ήχο-διασκέψεις, CBT, Πολυμεσικές εφαρμογές Καλωδιακή τηλεόραση, Teletext/Minitel, Δορυφορική τηλεόραση Laserdisc, CD, Βίντεο-διασκέψεις, Διασκέψεις μέσω HY, DVD Internet, email, WWW, Μηχανές αναζήτησης LCD projectors, DVD Οπτικές ίνες Κινητά τηλέφωνα	1980 - 2000
Ασύρματα δίκτυα Μαθησιακά αντικείμενα, Portals, e-Portfolios Προσομοιώσεις, Έμπειρα συστήματα, Εικονική πραγματικότητα Media streaming: podcasts, video casts, Video on Demand Κοινωνικά δίκτυα, wikis, blogs, sharing & tagging	Μετά το 2000

Εικόνα 1. Εκπαιδευτική τεχνολογία ανά περίοδο της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης
(Σοφός, Κώστας, & Παράσχου, 2015, p. 148)

1.2.2 Ορισμός και βασικές αρχές

Η εξ αποστάσεως εκπαίδευση έχει οριστεί από διάφορες προοπτικές κατά τη διάρκεια των ετών.

Σύμφωνα με τον Rudolf Manfred Dellling (1986), *«η εξ αποστάσεως εκπαίδευση αποτελεί μια καλά σχεδιασμένη και οργανωμένη δραστηριότητα που αφορά στην επιλογή, στην προετοιμασία και στην παρουσίαση του εκπαιδευτικού υλικού καθώς και στην καθοδήγηση και στην υποστήριξη του εκπαιδευόμενου μέσα από την αξιοποίηση τεχνολογικών μέσων»* (Schlosser & Simonson, 2002).

Για τη Hilary Perraton (1988), *«η εξ αποστάσεως εκπαίδευση είναι μια εκπαιδευτική διαδικασία στην οποία ένα σημαντικό μέρος της διδασκαλίας διευθύνεται από κάποιον που βρίσκεται σε διαφορετικό χώρο και/ή χρόνο από τον εκπαιδευόμενο»* (Schlosser & Simonson, 2002).

Το Γραφείο Εκπαιδευτικής Έρευνας και Βελτίωσης του αμερικανικού Υπουργείου Παιδείας ορίζει την εξ αποστάσεως εκπαίδευση ως *«την εφαρμογή των τηλεπικοινωνιών και των ηλεκτρονικών μέσων που επιτρέπουν στους μαθητές και στους σπουδαστές να επιδέχονται εκπαίδευση που προέρχεται από κάποια απόμακρη θέση»*. Χαρακτηριστικά, ο εκπαιδευόμενος μπορεί να αλληλεπιδρά με τον εκπαιδευτικό ή με

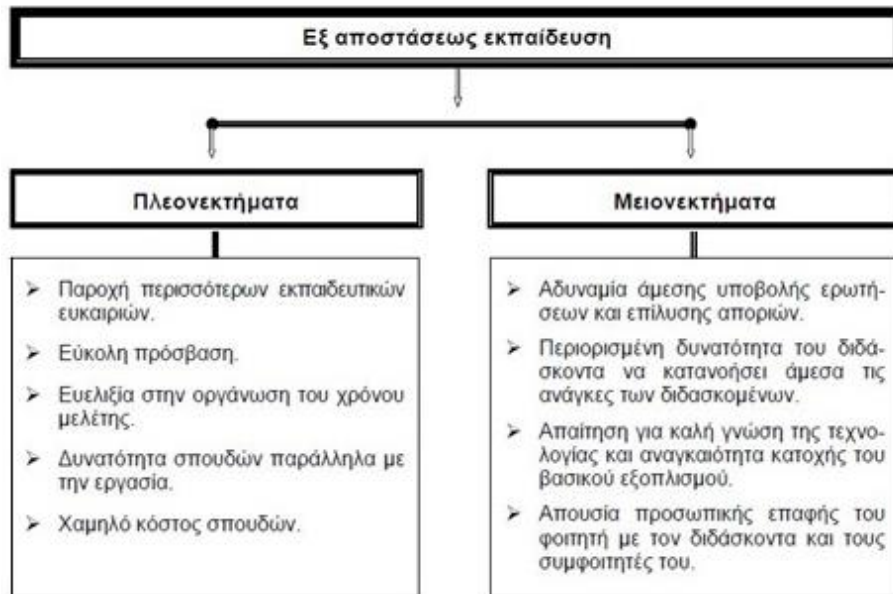
το πρόγραμμα άμεσα, και μπορεί να συναντηθεί με τον εκπαιδευτικό σε περιοδική βάση (Αναστασιάδης, 2004).

Ο Grenville Rumble (1989) έδωσε επίσης έναν ορισμό για την εξ αποστάσεως εκπαίδευση. Παρατήρησε ότι, «σε οποιαδήποτε διαδικασία εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, πρέπει να υπάρχει: ένας εκπαιδευτικός, ένας ή περισσότεροι σπουδαστές, μια σειρά μαθημάτων ή ένα πρόγραμμα σπουδών που ο εκπαιδευτικός είναι ικανός να το διδάσκει και ο σπουδαστής που προσπαθεί να μάθει και μια σύμβαση, υπονοούμενη ή ρητή, μεταξύ του σπουδαστή και του δασκάλου ή του ιδρύματος που εργοδοτεί τον εκπαιδευτικό, το οποίο αναγνωρίζει τους αντίστοιχους ρόλους τους στη διαδικασία της εκπαίδευσης – μάθησης» (Simonson, 2003).

Το σύστημα εκπαίδευσης από απόσταση έχει κάποια ιδιαίτερα χαρακτηριστικά που το διαφοροποιούν από το αντίστοιχο παραδοσιακό σύστημα και είναι τα ακόλουθα (Keegan, 1988) (Keegan, 1996):

- Μεταξύ διδάσκοντα και διδασκομένων υπάρχει φυσική απόσταση με αποτέλεσμα την έλλειψη άμεσης επαφής σε όλη τη διάρκεια της εκπαιδευτικής δραστηριότητας, εκτός ελάχιστων μη υποχρεωτικών συναντήσεων.
- Σε όλη τη διάρκεια της μαθησιακής διαδικασίας απουσιάζει η λειτουργία μίας μαθησιακής ομάδας.
- Η παρεμβολή του Εκπαιδευτικού Ιδρύματος που σχεδιάζει το διδακτικό υλικό και υλοποιεί το πρόγραμμα εκπαίδευσης στη μαθησιακή διαδικασία.
- Η χρήση σύγχρονων τεχνολογιών για τη μεταφορά του περιεχομένου του προγράμματος εκπαίδευσης και τη σύνδεση του διδάσκοντα με τον διδασκόμενο.
- Η εξασφάλιση αμφίδρομης επικοινωνίας, με σκοπό την υποβοήθηση του έργου του διδασκόμενου.

Το σύστημα της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης εμφανίζει, λόγω των χαρακτηριστικών του, ορισμένα βασικά πλεονεκτήματα αλλά και κάποια μειονεκτήματα, τα οποία παρουσιάζονται συνοπτικά στην ακόλουθη Εικόνα 2 (Βελέντζας, 2008).

Εικόνα 2. Πλεονεκτήματα και Μειονεκτήματα Εξ αποστάσεως Εκπαίδευσης

Θα μπορούσαμε λοιπόν να θεωρήσουμε την εξ αποστάσεως εκπαίδευση σαν ένα εναλλακτικό σύστημα μετάδοσης της γνώσης, που θεωρείται ότι είναι το ίδιο αποδοτικό στα μαθησιακά του αποτελέσματα με αυτό της παραδοσιακής εκπαίδευσης. Οι πιο σημαντικές διαφορές του συστήματος της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης από τα παραδοσιακά συστήματα εκπαίδευσης είναι ότι διδάσκοντες και διδασκόμενοι βρίσκονται σε φυσική απόσταση μεταξύ τους και η μεταξύ τους επικοινωνία δεν είναι απαραίτητο να γίνεται στον ίδιο χρόνο (Βελέντζας, 2008).

1.2.3 Οργάνωση εκπαιδευτικού υλικού στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση

Κατά την εξ αποστάσεως εκπαίδευση, τα ψηφιακά Μέσα, ως διακριτά στοιχεία εντός της εκπαιδευτικής διαδικασίας, ανήκουν στη βασική δομή μιας μαθησιακής κατάστασης και καθορίζουν μαζί με άλλους παράγοντες τις διαδικασίες μάθησης. Το ηλεκτρονικό εκπαιδευτικό υλικό αναλαμβάνει έναν ιδιαίτερο ρόλο στη διαδικτυακή εξ αποστάσεως εκπαίδευση. Ο ιδιαίτερος ρόλος έγκειται στο γεγονός ότι οι εκπαιδευόμενοι συνήθως εργάζονται ατομικά. Ως εκ τούτου, το περιεχόμενο που οργανώνεται στο ηλεκτρονικό εκπαιδευτικό υλικό πρέπει να αντισταθμίζει την έλλειψη της δια ζώσης επικοινωνίας. Αυτό μπορεί να γίνει εφικτό, λαμβάνοντας υπόψη βασικές παιδαγωγικές αρχές, αναφορικά με τον τρόπο που πρέπει να παρουσιάζεται το μαθησιακό περιεχόμενο.

Σύμφωνα με τον Holmberg (2002), θα πρέπει να απασχολεί σε μεγάλο βαθμό κάθε εκπαιδευτή που δημιουργεί μόνος του το εκπαιδευτικό υλικό: α) ο τρόπος οργάνωσης του μαθησιακού περιεχομένου και β) τα μέσα που θα επιλέξει για να παρουσιάσει το περιεχόμενο. Ο Holmberg αναγνωρίζει την πρωτοκαθεδρία όμως, στην οργάνωση και τη συγγραφή του κειμένου (έντυπο ή ηλεκτρονικό), καθώς αφενός αποτελεί το βασικό μέσο στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση και αφετέρου αποτελεί τη βάση για να δημιουργηθούν ηλεκτρονικές παρουσιάσεις, βίντεο, ηχητικά αρχεία, τα οποία θα περιτοιχίσουν και θα συμπληρώνουν το βασικό κείμενο με στοιχεία που επιτρέπουν την αλληλεπίδραση του εκπαιδευόμενου με το μαθησιακό περιεχόμενο.

Καθοριστική σημασία για την κατανόηση της ιδιαιτερότητας της οργάνωσης του μαθησιακού περιεχομένου έχει επίσης και **η έννοια της συνάφειας** (Holmberg, 2002). Σύμφωνα με αυτήν την αρχή, κάθε άνθρωπος μαθαίνει καλύτερα, όταν έχει τη δυνατότητα να επεξεργαστεί τις πληροφορίες που αναγνωρίζει κατά τη μελέτη. Αυτό σημαίνει ότι το περιεχόμενο δεν θα πρέπει να παρουσιάζεται ως αλληλουχία πληροφοριών, αλλά να διευκολύνει τον εκπαιδευόμενο να συσχετίζει τις εμπειρίες και τις γνώσεις του με τις πληροφορίες που απόκτησε. Ο σχηματισμός συνάφειας αποτελεί μια σκόπιμη τεχνική επεξεργασίας κατά την οποία αυτός που μελετά ένα κείμενο λαμβάνει μια ενεργή στάση, ένα είδος εγρήγορσης. Μέσα, δηλαδή, από την εμπλοκή του (των γνώσεων και των εμπειριών του) χρησιμοποιεί τις πληροφορίες του κειμένου για να διαμορφώσει νοητικές παραστάσεις του αντικείμενου μελέτης, ώστε να εντάξει τις πληροφορίες στις δικές του νοητικές δομές (Kron & Σοφός, 2007).

Μια δεύτερη βασική αρχή που χαρακτηρίζει ένα ποιοτικά καλό υλικό για την εξ αποστάσεως εκπαίδευση, αναφέρεται στον **διαλογικό και επικοινωνιακό χαρακτήρα** του περιεχομένου. Ο Holmberg (2002, σσ. 120-130) παρουσιάζει αναλυτικά σε μια εκτεταμένη ενότητα τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά που θα πρέπει να έχει το υλικό αυτό. Αναφέρεται:

1. στο στυλ και τη γλώσσα του κειμένου,
2. στην τυπογραφία, τη διάταξη και τη σελιδοποίηση,
3. στις εικονογραφήσεις και
4. στον τρόπο παρουσίασης οπτικοακουστικών μέσων.

Καθώς το κείμενο, σε ηλεκτρονική μορφή, αποτελεί τη βασικότερη μορφή παροχής του περιεχομένου, θεωρούμε ότι τα παραπάνω ισχύουν αναμφισβήτητα ακόμα

και σήμερα και μπορούν να ληφθούν υπόψη κατά τη διαδικασία δημιουργίας ηλεκτρονικών περιβαλλόντων μάθησης. Από τις ιδιαιτερότητες που θα πρέπει να έχει κάθε κείμενο αναφορικά με το στυλ και τη γλώσσα του κείμενου όπως επισημαίνουν οι Σοφός και Κρον (2010, σσ. 136-138) εστιάζουμε στις ακόλουθες:

- χρήση απλής γλώσσας, σε φιλικό, προσωπικό ύφος,
- παροχή δυνατότητας προκειμένου οι εκπαιδευόμενοι να αφήσουν την παθητική ή «καταναλωτική ανάγνωση» του κείμενου και περνώντας στην ενεργή συμμετοχή να δημιουργήσουν δραστηριότητες, ζητήματα κ.ά., δηλαδή με λίγα λόγια ένα πλαίσιο επεξεργασίας και εφαρμογής των πληροφοριών που αποκτούν,
- δυνατότητα διάρθρωσης του περιεχομένου με τέτοιον τρόπο, ώστε ο εκπαιδευόμενος να γνωρίζει ανά πάσα στιγμή τι μαθαίνει (περιεχόμενο), γιατί μαθαίνει (στόχοι), τι μπορεί να κάνει ή να επιτύχει με αυτά (κίνητρα και εκλογίκευση), ποια βήματα πρέπει να ακολουθήσει για την επίτευξη του στόχου του (μέθοδος), πώς μπορεί ο ίδιος να ελέγξει την απόδοσή του (ασκήσεις αυτορρύθμισης και αυτοαξιολόγησης), πώς μπορεί να λάβει ανατροφοδότηση από τον εκπαιδευτή (εξατομικευμένες συμβουλές, εξειδικευμένη διδασκαλία ή / και καθοδήγηση),
- παροχή ασκήσεων με ανατροφοδότηση και εργασίες με ενδεικτικές απαντήσεις για αυτοαξιολόγηση,
- παροχή διαφορετικών μορφών και περιβαλλόντων εργασίας, π.χ. ανοικτές ερωτήσεις, προσομοιώσεις, παραδείγματα, ανάλυση ατομικής περίπτωσης, συγκρίσεις, κίνητρα που εξυπηρετούν την εστίαση της προσοχής και των ενδιαφερόντων των εκπαιδευόμενων,
- παροχή διαδραστικών στοιχείων για την οπτικοποίηση και επεξήγηση του περιεχομένου,
- παροχή ποικίλων δυνατοτήτων για εξηγήσεις όρων,
- παραθέσεις, εξηγήσεις και συμβουλές για τις μεθόδους μάθησης και τον τρόπο εργασίας,
- δυνατότητες για τη δημιουργία συμβουλευτικού πλαισίου επικοινωνίας, π.χ. μέσω email, skype, και δυνατότητα συνεργασίας μέσω διαδικτυακών κοινών εγ-

γράφων, τηλεδιδασκαλίας και τηλεδιάσκεψης (Σοφός, Κώστας, & Παράσχου, 2015)

1.2.4 Πιλοτική δοκιμή εκπαιδευτικού υλικού

Κατά την ανάπτυξη του εκπαιδευτικού υλικού δεν αρκούν μόνο οι καλές μας προσπάθειες, θα πρέπει η αποτελεσματικότητα και η καταλληλότητά του να αποδειχθούν κατά την πρώτη, πιλοτική χρήση του, από τους φοιτητές. Αυτοί που τελικά θα κρίνουν εάν η πρώτη έκδοση του υλικού είναι πετυχημένη είναι οι ίδιοι οι φοιτητές αλλά και οι διδάσκοντες που θα το χρησιμοποιήσουν. Αυτοί θα υποδείξουν με άμεσο ή έμμεσο τρόπο τις πιθανές αδυναμίες του υλικού, ώστε στην επόμενη έκδοσή του να είναι βελτιωμένο. Συνεπώς, στόχος της πιλοτικής δοκιμής του υλικού είναι η αξιολόγησή του από τους ίδιους τους χρήστες στους οποίους απευθύνεται (Κόκκος, Λιοναράκης, Ματραλής, & Παναγιωτακόπουλος, 1998,1999).

1.2.5 Αξιολόγηση υλικού

Όπως προαναφέραμε, η αξιολόγηση του εκπαιδευτικού υλικού γίνεται κατά τη διάρκεια της πιλοτικής δοκιμής του από τους φοιτητές και τους διδάσκοντες στους οποίους θα πρέπει να δώσουμε επιπλέον τη δυνατότητα να προτείνουν τροποποιήσεις που θεωρούν απαραίτητες για τη βελτίωση του υλικού. Οι σημαντικότεροι άξονες αξιολόγησης του υλικού παρουσιάζονται παρακάτω:

- Δίνει το υλικό τη δυνατότητα στους φοιτητές να πετύχουν σε ικανοποιητικό βαθμό τα προσδοκώμενα αποτελέσματα;
- Είναι τα προσδοκώμενα αποτελέσματα διατυπωμένα με σαφή και κατανοητό για τους φοιτητές τρόπο;
- Είναι η διδακτική μεθοδολογία που ακολουθείται κατάλληλη και αποτελεσματική για τους φοιτητές που παρακολουθούν το πρόγραμμα σπουδών;
- Εξυπηρετούν τα άλλα μέσα που τυχόν χρησιμοποιούνται τους σκοπούς για τους οποίους αναπτύχθηκαν;
- Είναι ο χρόνος που προτείνεται αρκετός για τη μελέτη της ύλης που περιλαμβάνεται στο υλικό;
- Δίνει το υλικό τη δυνατότητα στους φοιτητές να εφαρμόσουν αυτά που μαθαίνουν;

- Παρέχει το υλικό επαρκή και χρήσιμη ανατροφοδότηση στους φοιτητές σχετικά με τις προσπάθειές τους για πρακτική εφαρμογή των όσων μαθαίνουν;
- Είναι το συνοδευτικό υλικό που έχει αναπτυχθεί για την αξιολόγηση των φοιτητών κατάλληλο και αποτελεσματικό;
- Ανταποκρίνεται το υλικό, στο σύνολό του, στις ανάγκες και προσδοκίες των φοιτητών;
- Καθοδηγεί το φοιτητή στη μελέτη του και επεξηγεί δύσκολα σημεία και έννοιες, ώστε αυτός να μάθει με όσο το δυνατόν λιγότερη βοήθεια από κάποιο καθηγητή σύμβουλο;
- Επιτρέπει στο σπουδαστή να επιλέγει ελεύθερα τον τόπο και το χρόνο καθώς και το ρυθμό της μελέτης του;

Πρέπει επίσης να τονίσουμε ότι, εκτός από την τελική αξιολόγηση του εκπαιδευτικού υλικού στο τέλος της πιλοτικής χρήσης του, θα πρέπει, κατά τη διάρκεια της πιλοτικής δοκιμής, να εφαρμόζεται διαμορφωτική αξιολόγηση, ώστε οι τυχόν αδυναμίες του υλικού να εντοπίζονται γρήγορα και να μπορούν οι διδάσκοντες να επεμβαίνουν διορθωτικά (Κόκκος, Λιοναράκης, Ματραλής, & Παναγιωτακόπουλος, 1998,1999).

Κεφάλαιο 2

Ασύγχρονη Εκπαίδευση και Συστήματα Διαχείρισης Μάθησης

2.1 Διαφορές μεταξύ Ασύγχρονης και Σύγχρονης Επικοινωνίας στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση

Η επιλογή ασύγχρονων ή σύγχρονων μεθόδων επικοινωνίας στην εκπαιδευτική διαδικασία, δεν αποτελεί μια μηχανιστική διαδικασία, αλλά θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη διάφοροι παράγοντες και κυρίως το πλαίσιο των εκπαιδευτικών αναγκών και δυνατοτήτων. Στην περίπτωση που είναι επιθυμητή η ευελιξία στη διαχείριση της εκπαιδευτικής και μαθησιακής διαδικασίας θα επιλεγεί η ασύγχρονη επικοινωνία η οποία επιπλέον απαλλάσσει τα εμπλεκόμενα μέρη από χωροχρονικούς περιορισμούς. Επίσης, η ασύγχρονη επικοινωνία, λόγω του ότι δεν απαιτεί αμεσότητα στην απόκριση, προσφέρει περισσότερο χρόνο για κατανόηση και επεξεργασία των μηνυμάτων.

Αντίθετα, η σύγχρονη επικοινωνία επιτρέπει διάδραση σε πραγματικό χρόνο οπότε και η διδασκαλία έχει μεν το πλεονέκτημα της αμεσότητας, γεγονός όμως που συνεπάγεται την ανάγκη τα εμπλεκόμενα μέρη να βρίσκονται σε συγκεκριμένο χώρο και χρόνο («φυσική» παρουσία των εμπλεκόμενων μερών, π.χ. αίθουσα τηλεκπαίδευσης). Στην Εικόνα 3 που ακολουθεί, αποτυπώνονται οι περιπτώσεις χρήσης Σύγχρονης και Ασύγχρονης μορφής εξ αποστάσεως εκπαίδευσης (e-Learning).

Ασύγχρονο e-Learning	Σύγχρονο e-Learning
Όταν οι εκπαιδευόμενοι πρέπει να αναστοχαστούν ή ερευνήσουν ένα θέμα.	Απαιτείται διάδραση σε πραγματικό χρόνο με τους ειδικούς.
Όταν λόγω χωρο-χρονικών περιορισμών είναι δύσκολη η οργάνωση μιας σύγχρονης συνάντησης μεταξύ όλων των εκπαιδευομένων.	Όταν ο εκπαιδευτής πρέπει να παρατηρεί αν έχει αποκτήσει μια δεξιότητα ο εκπαιδευόμενος.
Όταν οι εκπαιδευόμενοι προτιμούν/τους βολεύει η αυτό-μάθηση.	Όταν διαμοιράζεται πληροφορία η οποία έχει αξία μόνο τη δεδομένη χρονική στιγμή.
Όταν απαιτείται η εκπαιδευτική διαδικασία να είναι τμηματοποιημένη.	Όταν ερωτήσεις και προβλήματα πρέπει να απαντηθούν άμεσα.
Όταν υπάρχουν εκπαιδευόμενοι οι οποίοι συναντούν δυσκολίες στο να συνεισφέρουν σε σύγχρονα περιβάλλοντα.	Όταν απαιτείται «φυσική» παρουσία του εκπαιδευτή για να προχωρήσει η εκπαιδευτική διαδικασία.
Όταν χρειάζεται να υπάρχει εκπαιδευτικό υλικό στο οποίο να μπορούν να ανατρέχουν ανά πάσα στιγμή οι εκπαιδευόμενοι.	Όταν απαιτείται η ανταλλαγή απόψεων και η συζήτηση ανάμεσα στα εμπλεκόμενα μέρη σε πραγματικό χρόνο.
Όταν αποτελεί πλεονέκτημα η ανάγνωση/ακοή/παρακολούθηση του εκπαιδευτικού υλικού σε ατομικούς ρυθμούς.	Όταν η διεξαγωγή ενός γεγονότος σε πραγματικό χρόνο (live event) θα βοηθήσει στη διεξαγωγή μιας μαθησιακής διεργασίας.
Όταν η μάθηση πρέπει να πραγματοποιείται κατ' επιθυμία (on demand learning).	Όταν υπάρχει η ανάγκη αναπροσαρμογής του εκπαιδευτικού υλικού σε πραγματικό χρόνο ανάλογα με την ανατροφοδότηση από τους εκπαιδευόμενους.
Όταν η μάθηση πρέπει να πραγματοποιείται σε περίπτωση ανάγκης (just-in-time learning).	Όταν δεν υπάρχει χρόνος ή χρήματα για την ανάπτυξη ασύγχρονου εκπαιδευτικού υλικού.
Όταν απαιτείται η συμμετοχή ενός εξωτερικού ειδικού (guest expert), ο οποίος δεν έχει χρονική διαθεσιμότητα να διδάξει/παρουσιάσει το θέμα του σύγχρονα.	Όταν απαιτείται η συμμετοχή ενός εξωτερικού ειδικού (guest expert), ο οποίος δεν έχει χρονική διαθεσιμότητα να ετοιμάσει εκπαιδευτικό υλικό

Εικόνα 3. Ασύγχρονο & Σύγχρονο e-Learning: Περιπτώσεις χρήσης

(Σοφός, Κώστας, & Παράσχου, 2015)

2.2 Συστήματα Διαχείρισης Μάθησης

Τα Συστήματα Διαχείρισης Μάθησης (ΣΔΜ) ή στην αγγλική Learning Management Systems (LMS) αποτελούν μια σημαντική κατηγορία Εκπαιδευτικών Περιβαλλόντων Διαδικτύου. Είναι συστήματα διαχείρισης που βασίζονται σε τεχνολογίες Διαδικτύου για να υποστηρίξουν δράσεις τηλεκπαίδευσης με εύχρηστο, οικονομικά αποδοτικό και παιδαγωγικά ορθό τρόπο (Δημητριάδης, Καραγιαννίδης, Πομπόρτης, & Τσιάτσος, 2007).

Ένα **Σύστημα Διαχείρισης Μάθησης (ΣΔΜ)** είναι ένα Web-based λογισμικό, που ανταλλάσσει πληροφορίες με μια βάση δεδομένων (ΒΔ) μέσα από τη διεπιφάνεια (interface) χρήσης του φυλλομετρητή (browser). Η ΒΔ περιέχει πληροφορίες για χρήστες, μαθήματα και περιεχόμενο. (Σοφός, Κώστας, & Παράσχου, 2015)

Τα ΣΔΜ συνέβαλαν στη ραγδαία ανάπτυξη του e-Learning μέσα από ένα ασφαλές διαδικτυακό περιβάλλον που παρέχει περιεχόμενο, επικοινωνία, αξιολόγηση

και διαχείριση ως μια ενιαία υπηρεσία. Τα εν λόγω συστήματα διαθέτουν αξιολογικά τεχνικά χαρακτηριστικά, όπως η ευκολία ανάρτησης και πρόσβασης σε ηλεκτρονικό υλικό από εκπαιδευτές και εκπαιδευομένους, η πρόσβαση μέσω εγγραφής/σύνδεσης χρήστη, η τυποποίηση στη διεπιφάνεια χρήστη και η δυνατότητα πρόσβασης από κινητές συσκευές, που συνέβαλαν στην ευρεία αποδοχή τους από τους φορείς εκπαίδευσης (Σοφός, Κώστας, & Παράσχου, 2015).

Ένα ΣΔΜ θα πρέπει να λειτουργεί και να εμφανίζεται στον τελικό χρήστη ως ένα ενιαίο πληροφοριακό σύστημα, ανεξάρτητα από παράγοντες, όπως η υποκείμενη τεχνολογική υλοποίηση, η ύπαρξη ή όχι διαφορετικών υποσυστημάτων και ο τρόπος ανταλλαγής της πληροφορίας ανάμεσα στα υποσυστήματα, ενώ οι βασικές δραστηριότητες του e-Learning οριοθετούνται ως εξής:

- **Δημιουργία** εκπαιδευτικού περιεχομένου, δηλαδή η δυνατότητα είτε δημιουργίας πρωτογενούς περιεχομένου μέσα στο ΣΔΜ με τη χρήση εργαλείων συγγραφής (π.χ. HTML επεξεργαστών) είτε ανάρτησης δευτερογενούς περιεχομένου, όπως αρχεία διάφορων τύπων.
- **Οργάνωση** του εκπαιδευτικού περιεχομένου στη βάση του εκπαιδευτικού σχεδιασμού του μαθήματος ή της διδακτικής ενότητας, π.χ. η δυνατότητα του εκπαιδευτή μέσα από το ΣΔΜ να συνθέτει διαφορετικά μαθησιακά αντικείμενα σε ένα ενιαίο πρόγραμμα σπουδών.
- **Παράδοση** του εκπαιδευτικού υλικού, δηλαδή η δημοσίευση και παρουσίασή του στους εκπαιδευομένους με δυνατότητα παραμετροποίησης του τρόπου και χρόνου εμφάνισης και παρουσίασης του υλικού.
- **Επικοινωνία** μεταξύ εκπαιδευτών και εκπαιδευομένων αλλά και μεταξύ των εκπαιδευομένων μέσα από ηλεκτρονικά μέσα ασύγχρονης και σύγχρονης επικοινωνίας.
- **Συνεργασία** μεταξύ των εκπαιδευομένων σε κοινές εργασίες ή εκπαιδευτικούς πόρους ή/και μεταξύ των εκπαιδευτών.
- **Αξιολόγηση** της επίτευξης των μαθησιακών στόχων των εκπαιδευομένων μέσα από τυπικές και μη τυπικές διαδικασίες αξιολόγησης και ανατροφοδότησης, όπως τα τεστ αυτοαξιολόγησης, η ανάθεση εργασιών, το βαθμολόγιο, η παρα-

κολούθηση και καταγραφή της μαθησιακής πορείας του εκπαιδευόμενου, κ.λπ. (Σοφός, Κώστας, & Παράσχου, 2015)

2.3 Λειτουργικά Χαρακτηριστικά ΣΔΜ

Τα βασικά λειτουργικά χαρακτηριστικά που θα πρέπει να διαθέτει ένα ΣΔΜ και από τα οποία θα εξαρτηθούν οι επιμέρους σχεδιαστικές και τεχνολογικές απαιτήσεις είναι τα παρακάτω:

- **Σύνδεση/αποσύνδεση:** μηχανισμός αυθεντικοποίησης χρηστών για ασφάλεια πρόσβασης και διασφάλιση ιδιωτικότητας και εμπιστευτικότητας στην εκπαιδευτική διαδικασία. Είναι αναγκαίο ο μηχανισμός να μπορεί να διασυνδεθεί με συστήματα διαχείρισης χρηστών του οργανισμού, π.χ. LDAP καταλόγους.
- **Εγγραφή σε μάθημα (Enrollment):** μηχανισμός αυτόματης, ημιαυτόματης ή χειροκίνητης εγγραφής των εκπαιδευομένων σε ηλεκτρονικά μαθήματα.
- **Προφίλ χρήστη:** επιτρέπει την παραμετροποίηση του ηλεκτρονικού προφίλ των εκπαιδευομένων και των εκπαιδευτών.
- **Πληροφορίες μαθήματος/προγράμματος σπουδών:** οι χρήστες μπορούν να ελέγξουν πληροφορίες για μεμονωμένα μαθήματα ή για το σύνολο του προγράμματος σπουδών που αναφέρεται.
- **Ημερολόγιο:** για επισκόπηση σημαντικών ημερομηνιών και χρονοπρογραμματισμού του μαθήματος.
- **Έγγραφα μαθήματος:** οι εκπαιδευτές μπορούν να αναρτήσουν τα αρχεία του μαθήματος και οι εκπαιδευόμενοι να τα προσπελάσουν, να τα διαβάσουν και να τα αποθηκεύσουν στον ηλεκτρονικό τους υπολογιστή.
- **Εργασίες (assignments):** οι χρήστες μπορούν να ελέγξουν τις εργασίες για το μάθημα, τις ημερομηνίες υποβολής και να υποβάλλουν τις εργασίες τους ηλεκτρονικά, με δυνατότητα αποστολής σχολίων και ανατροφοδότησης από τον διδάσκοντα του μαθήματος.
- **Βαθμολογία:** για τον έλεγχο της βαθμολογίας των εκπαιδευομένων και την αποτύπωση της μαθησιακής τους πορείας.
- **Ανακοινώσεις:** ανάρτηση ανακοινώσεων των εκπαιδευτών και του ιδρύματος για τους εκπαιδευομένους.

- **Γλωσσάριο:** κατάλογος εξειδικευμένων όρων και εννοιών που χρησιμοποιούνται στο μάθημα με την εξήγησή τους.
- **Περιοχή Αποθήκευσης Αρχείων:** οι χρήστες μπορούν να αποθηκεύουν τα δικά τους αρχεία.
- **Υπηρεσία Σελιδοδείκτη:** ευρετήριο από συνδέσμους που δημιουργεί ο χρήστης για να μπορεί να προσπελάσει γρήγορα τις πηγές αυτές.
- **Εργαλεία Αναζήτησης:** μηχανές αναζήτησης μέσα στο περιβάλλον εργασίας.
- **Εξωτερικοί Σύνδεσμοι:** εκπαιδευτές και εκπαιδευόμενοι μπορούν να συνεισφέρουν συνδέσμους σε εξωτερικό εκπαιδευτικό υλικό.
- **Ομάδες (Groups):** δυνατότητα δημιουργίας ομάδων εκπαιδευομένων με διαφορετικά δικαιώματα πρόσβασης σε στοιχεία του μαθήματος.
- **Κατάλογος συνδεδεμένων χρηστών (Who is online):** για την ανάπτυξη της επικοινωνίας και συνεργασίας.
- **Μηχανισμό email:** για την επικοινωνία όλων των εμπλεκόμενων μεταξύ τους.
- **Περιοχή Συζητήσεων:** οι εκπαιδευόμενοι και οι εκπαιδευτές μπορούν να συμμετέχουν σε συζητήσεις πάνω σε συγκεκριμένα θέματα.
- **Σύστημα συνομιλίας (Chat):** οι εμπλεκόμενοι μπορούν να διεξάγουν σύγχρονη επικοινωνία μέσω άμεσων μηνυμάτων.
- **Μηχανισμός Αναφορών:** δυνατότητα δημιουργίας αναφορών σε επίπεδο προγράμματος σπουδών, μαθήματος και εκπαιδευομένου.
- **Πρότυπα ηλεκτρονικών μαθημάτων:** υποστήριξη προτύπων, π.χ. SCORM.
- **Μεταδεδομένα:** πρόσθετες πληροφορίες για αντικείμενα του συστήματος που χρησιμοποιούνται κυρίως για λόγους κατηγοριοποίησης και ταξινόμησης.
- **Μηχανισμός καταγραφής (Logging):** καταγραφή του ιστορικού στοιχείων και ενεργειών του συστήματος και των χρηστών.

Τα λειτουργικά χαρακτηριστικά αποτελούν οδηγό στο γενικό ερώτημα «*τι ΣΔΜ θα πρέπει να επιλέξει ένας εκπαιδευτικός οργανισμός*», ενώ το ερώτημα «*πώς θα αναπτυχθεί το ΣΔΜ στον εκπαιδευτικό οργανισμό*» ουσιαστικά αφορά τη στρατηγική ανάπτυξης και λειτουργίας του ΣΔΜ στο πλαίσιο του οργανισμού. Επίσης, αν το ΣΔΜ ολοκληρωθεί (*integrated*) στις υποδομές του οργανισμού ή λειτουργεί ως αυτόνομη εφαρμογή (*standalone*). Στην περίπτωση που το ΣΔΜ λειτουργεί συμπληρωματικά με άλλα πληροφοριακά συστήματα του οργανισμού, όπως φοιτητολόγιο, κατάλογος χρη-

στών (LDAP), ψηφιακές βιβλιοθήκες, κ.λπ., η διαχείριση είναι αποδοτικότερη και πιο αξιόπιστη, αλλά απαιτείται επιπλέον κόστος διασύνδεσης των υποσυστημάτων (Σοφός, Κώστας, & Παράσχου, 2015).

2.4 Γενικές κατηγορίες ΣΔΜ - Πλατφόρμες Εκπαίδευσης

Τα λογισμικά που εντάσσονται στην κατηγορία πλατφορμών και συστημάτων διαχείρισης μάθησης (ΣΔΜ) είναι δεκάδες και παρέχουν παρόμοια σύνολα υπηρεσιών και εργαλείων για την υποβοήθηση της διαχείρισης των μαθημάτων και του μαθησιακού περιεχομένου.

Με δεδομένο πως το ΣΔΜ που θα υιοθετήσει ο κάθε οργανισμός θα αποτελέσει ένα από τα σημαντικότερα συστατικά στοιχεία της συνολικής λύσης με την οποία θα υποστηρίξει εκπαιδευτικές διαδικασίες ηλεκτρονικής μάθησης, η διαδικασία επιλογής του καταλληλότερου συστήματος για τις εκάστοτε ανάγκες του οργανισμού είναι μια δύσκολη και περίπλοκη διαδικασία.

Βασικές διαστάσεις ενός ΣΔΜ που θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη σ' αυτή τη διαδικασία είναι μεταξύ άλλων το κόστος (αγορά, λειτουργία, συντήρηση, αναβάθμιση), η αξιοπιστία του φορέα παροχής του λογισμικού, η ευκολία χρήσης του συστήματος, η λειτουργικότητα, τα πρότυπα που υποστηρίζονται και η ευκολία ολοκλήρωσης- σύνδεσης με άλλα πληροφοριακά συστήματα του οργανισμού καθώς και οι μηχανισμοί οργάνωσης και διευκόλυνσης της εκπαιδευτικής διαδικασίας.

Τα τελευταία χρόνια έχει αναπτυχθεί ένας πολύ μεγάλος αριθμός ΣΔΜ, τα οποία εντάσσονται σε 3 γενικές κατηγορίες (Σοφός, Κώστας, & Παράσχου, 2015):

Εμπορικά προϊόντα με άδεια χρήσης (*proprietary*): Τα πρώτα ΣΔΜ τα οποία προορίζονταν για χρήση σε οργανισμούς και ακαδημαϊκά ιδρύματα αναπτύχθηκαν από εταιρείες ως εμπορικά προϊόντα, τα οποία συνήθως εγκαθίστανται σε τεχνολογικές υποδομές του οργανισμού και περιλαμβάνουν κόστος απόκτησης και συντήρησης. Χαρακτηρίζονται από συγκεκριμένη «κλειστή» τεχνολογική σχεδίαση με μικρές δυνατότητες τροποποίησης και ευελιξίας αλλά με υψηλό βαθμό ασφάλειας και αξιοπιστίας και με δυνατότητα κλιμάκωσης για την υποστήριξη πολύ μεγάλων αριθμών χρηστών και ηλεκτρονι-

κών μαθημάτων. Ταυτόχρονα, η άδεια χρήσης ενός εμπορικού ΣΔΜ συνοδεύεται από υψηλής ποιότητας τεκμηρίωση και εκπαίδευση των χρηστών.

Υπηρεσίες υπολογιστικού νέφους (cloud-based): Τα ΣΔΜ τα οποία προσφέρονται ως υπηρεσία SaaS (Software-as-a-Service) μέσω χρονομίσθωσης, αποτελούν κυρίαρχη τάση διεθνώς τα τελευταία χρόνια και σχετίζονται με τη ραγδαία ανάπτυξη των υπηρεσιών Web 2.0, καθώς και του προτύπου HTML 5 που επιτρέπει σχεδίαση για διαφορετικές πλατφόρμες (*responsive design*) με στόχο να προσφέρουν την καλύτερη δυνατή εμπειρία στον χρήστη σε όρους διεπαφής, κινητικότητας (*mobile learning*) και κοινωνικής δικτύωσης. Βασικοί λόγοι επιλογής ενός ΣΔΜ στο Νέφος είναι, μεταξύ άλλων, το συγκριτικά χαμηλό κόστος λειτουργίας, η δυνατότητα υποστήριξης *mobile learning*, η ευκολία διαχείρισης, η βελτιστοποίηση της ροής εργασίας και οι δυνατότητες κλιμάκωσης.

Ελεύθερο λογισμικό ανοικτού κώδικα (open source): Τα ΣΔΜ ανοικτού κώδικα (*open source LMS*) προσφέρονται ελεύθερα στους χρήστες μέσω μιας Γενικής Άδειας Δημόσιας Χρήσης GNU (<http://www.gnu.org/licenses/>), η οποία τους επιτρέπει να έχουν πρόσβαση στον κώδικα του λογισμικού, να τον αλλάζουν και να τον βελτιώνουν, μια προσέγγιση στην ανάπτυξη λογισμικού η οποία γνώρισε τεράστια εξέλιξη από το 1998. Τα τελευταία χρόνια παρατηρείται μια τάση μετάβασης από συστήματα με εμπορική άδεια χρήσης σε συστήματα ανοικτού κώδικα χωρίς άδεια χρήσης σε ένα μεγάλο εύρος τομέων, από επιχειρήσεις μέχρι εκπαιδευτικά ιδρύματα και κρατικούς φορείς. Οι λόγοι είναι πως τα ΣΔΜ ανοικτού κώδικα εμφανίζουν συγκριτικά πλεονεκτήματα, όπως ευκολία προσαρμογής, επεκτασιμότητα, πολυγλωσσικότητα, ευελιξία στη χρήση τεχνολογικών υποδομών και μια διεθνή κοινότητα χρηστών που υποστηρίζουν την ανάπτυξη και βελτιστοποίηση του κώδικα, γεγονός που οδηγεί σε συνολική αξιοπιστία και ασφάλεια.

Ακολουθεί μια συνοπτική παρουσίαση των βασικότερων εκπροσώπων ΣΔΜ για κάθε μια από τις τρεις προαναφερόμενες κατηγορίες.

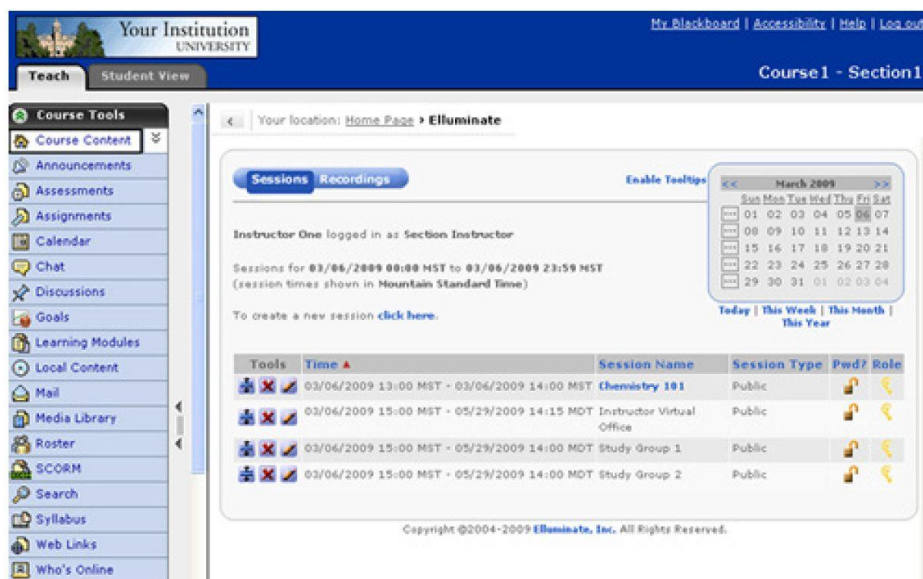
2.4.1 ΣΔΜ με Άδεια Χρήσης

- **Blackboard Learn** (<http://www.blackboard.com>)

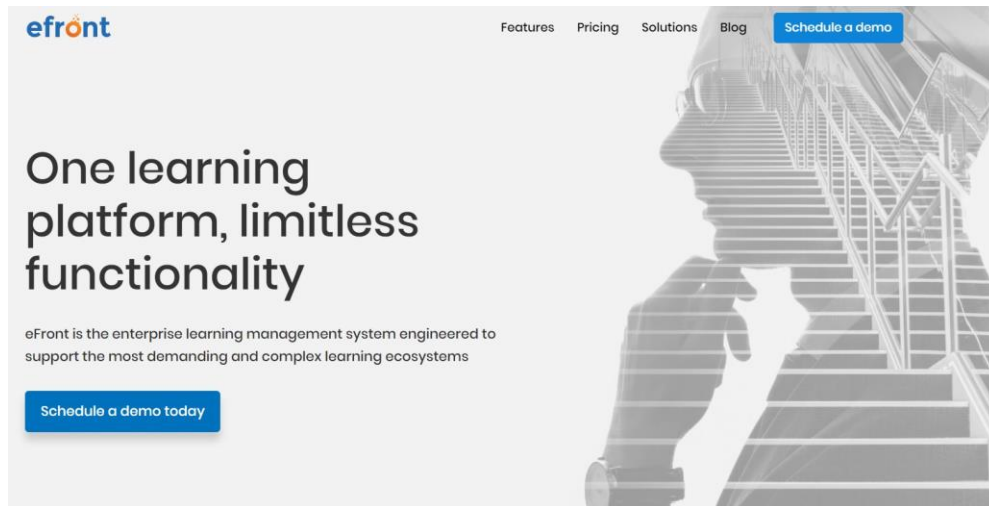
Εικόνα 4: Αρχική σελίδα ιστοσελίδας <https://www.blackboard.com>

Αποτελεί ένα από τα πλέον διαδεδομένα εμπορικά συστήματα ηλεκτρονικής μάθησης σε διεθνές επίπεδο από το 1997, δεδομένου πως στο διάστημα αυτό εξαγόρασε ένα πλήθος μικρότερων εταιρειών του χώρου με κυριότερη την WebCT με το κορυφαίο μέχρι τότε ΣΔΜ Vista. Αποτελεί ένα σύστημα βασισμένο σε τεχνολογία Java και βάση δεδομένων Oracle, το οποίο συνδυάζεται με τα υπόλοιπα συστήματα της ίδιας εταιρείας για την παροχή ολοκληρωμένων λύσεων ηλεκτρονικής μάθησης σε έναν πολύ μεγάλο αριθμό χρηστών.

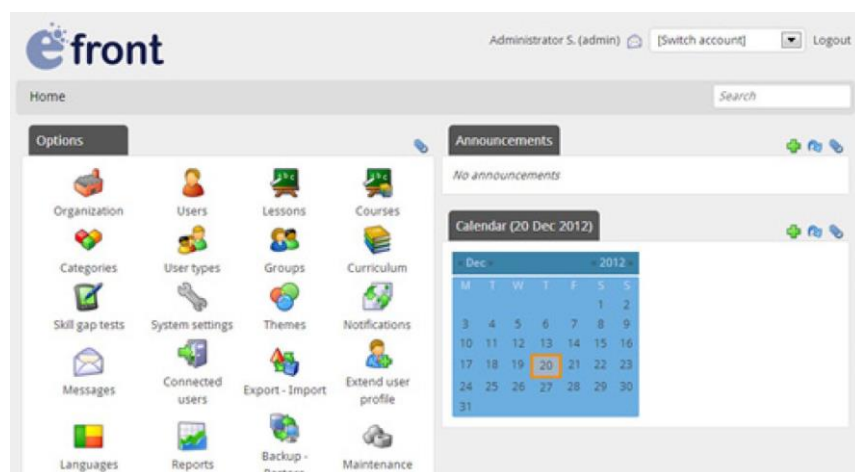
Εικόνα 5. Περιβάλλον ΣΔΜ «Blackboard»

- efront (<http://www.efrontlearning.net>)

Εικόνα 6. Αρχική σελίδα ιστοσελίδας <http://www.efrontlearning.net>

Το eFront αποτελεί μία μοντέρνα πλατφόρμα ηλεκτρονικής μάθησης για την υποστήριξη και διεξαγωγή μαθημάτων από απόσταση. Είναι ένα βραβευμένο λογισμικό, προϊόν ελληνικής εταιρείας (EPIGNOSIS LTD) με διεθνή παρουσία, του οποίου η φιλοσοφία ακολουθεί δύο αρχές: την πληρότητα των χαρακτηριστικών και τη φιλικότητα προς τον χρήστη με στόχο την γρήγορη εξοικείωση με το περιβάλλον για χρήστες κάθε επιπέδου. Ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του, όπως η διαχείριση δεξιοτήτων, θέσεων εργασίας και αναλυτικών αναφορών, το καθιστούν κατάλληλο ειδικά για τμήματα διαχείρισης ανθρώπινου δυναμικού σε οργανισμούς και εταιρείες. Χρησιμοποιεί μια διεπιφάνεια χρήσης βασισμένη σε εικονίδια που το καθιστούν αρκετά φιλικό προς τον χρήστη, ειδικά σε κινητές συσκευές, ενώ είναι πιστοποιημένο κατά το πρότυπο SCORM (Σοφός, Κώστας, & Παράσχου, 2015).

Εικόνα 7. Περιβάλλον ΣΔΜ “efront” (Σοφός, Κώστας, & Παράσχου, 2015)

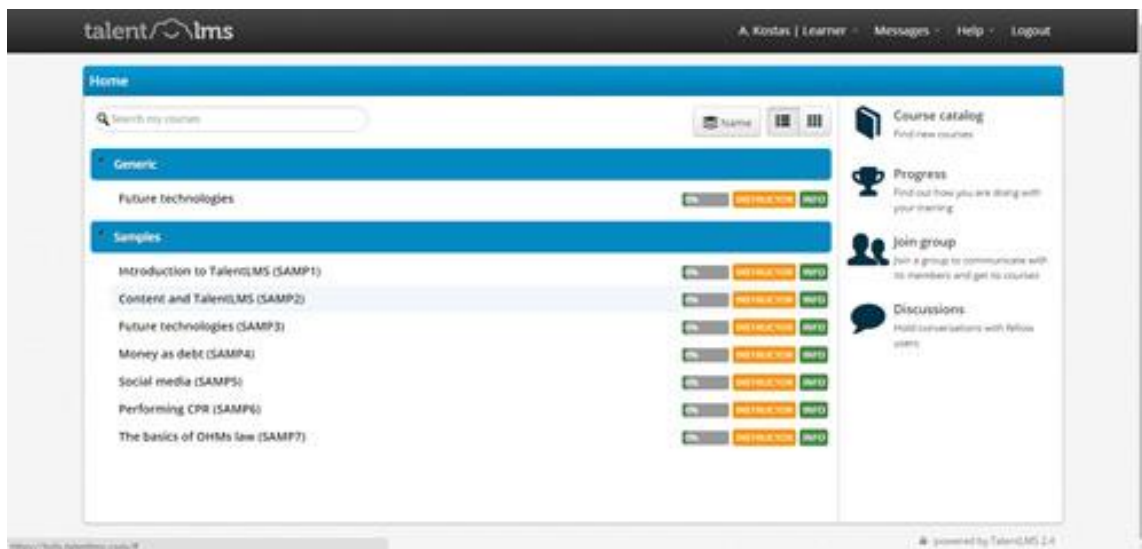
2.4.2 ΣΔΜ Υπολογιστικού Νέφους

- TalentLMS (<http://www.talentlms.com>)

Εικόνα 8. Αρχική σελίδα ιστοσελίδας <https://www.talentlms.com>

Το συγκεκριμένο ΣΔΜ απευθύνεται ως υπηρεσία SaaS στο ευρύ κοινό με ένα ευέλικτο σύστημα μίσθωσης ξεκινώντας από ελεύθερη άδεια χρήσης για μικρές ομάδες χρηστών. Αποτελεί προϊόν της εταιρείας EPIGNOSIS LTD, η οποία προσφέρει και το προαναφερόμενο λογισμικό eFront, το οποίο όμως απευθύνεται κυρίως σε οργανισμούς και επιχειρήσεις. Υποστηρίζει όλα τα γνωστά πρότυπα ηλεκτρονικής μάθησης, ενώ παρέχει πολύ μεγάλη ευκολία στη δημιουργία και διαχείριση των ηλεκτρονικών μαθημάτων και υποστηρίζει μεγάλο εύρος αναλυτικών αναφορών (*learning analytics*).

Εικόνα 9. Περιβάλλον ΣΔΜ “TalentLms” (Σοφός, Κώστας, & Παράσχου, 2015)

- Litmos (<http://www.litmos.com>)

Εικόνα 10. Αρχική σελίδα ιστοσελίδας <http://www.litmos.com>

Το ΣΔΜ Litmos αποτελεί μια SaaS υπηρεσία με προσανατολισμό κυρίως στην ενδοεπιχειρησιακή επιμόρφωση μεγάλων οργανισμών. Βασικά χαρακτηριστικά του είναι η προσβασιμότητα, η ασφάλεια, η ευκολία χρήσης και η κλιμάκωση. Συνεργάζεται εύκολα με άλλα πληροφοριακά συστήματα, όπως ηλεκτρονικά καταστήματα, συστήματα διαχείρισης πελατών, PayPal, Google Analytics, κ.λπ., ενώ επιτρέπει τη δημιουργία και πώληση ηλεκτρονικών μαθημάτων στο Διαδίκτυο.

Εικόνα 11. Βασικά χαρακτηριστικά ΣΔΜ “Litmos” <https://www.litmos.com/commerce>

2.4.3 ΣΔΜ Ανοικτού Κώδικα

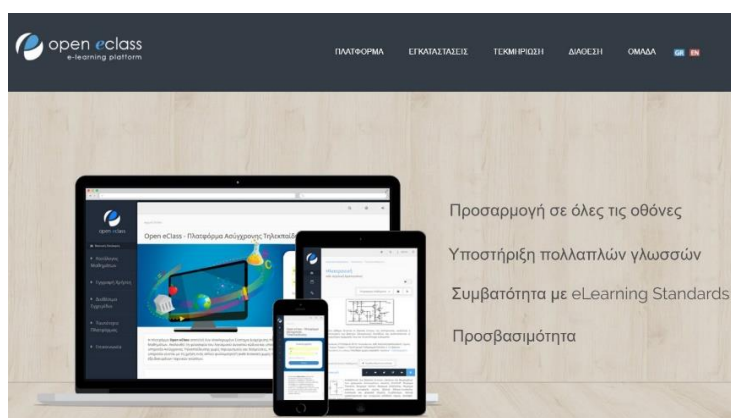
Στο σημείο αυτό πρέπει να τονιστούν τα πλεονεκτήματα των λύσεων ανοικτού κώδικα στην εκπαίδευση, καθώς και των λύσεων που υποστηρίζουν εκπαιδευτικά πρότυπα. Σχετικά με τα πλεονεκτήματα μιας λύσης ανοικτού κώδικα στην εκπαίδευση, αυτά θα μπορούσαν να συνοψιστούν ως ακολούθως:

- **Ελευθερία επιλογής:** Το ανοικτό λογισμικό παρέχει στους οργανισμούς την ελευθερία να επιλέγουν λογισμικό, βασιζόμενοι στη λειτουργική αξία του, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη το κόστος.
- **Έλεγχος:** Τα εκπαιδευτικά ιδρύματα μπορούν να αναπτύξουν όποια πρόσθετη λειτουργικότητα απαιτείται από το λογισμικό με το δικό τους ρυθμό, αντί να ζητούν από έναν κατασκευαστή εταιρικού λογισμικού να συμπεριλάβει ένα χαρακτηριστικό και στη συνέχεια να αναμένουν έναν ή περισσότερους κύκλους ανάπτυξης για να το παραλάβουν.
- **Εξέλιξη λογισμικού ανοικτού κώδικα:** Οι εφαρμογές ανοικτού κώδικα υφίστανται ενδελεχή έλεγχο, εξελίσσονται και βελτιώνονται συνεχώς. Οι εφαρμογές

που είναι προβληματικές ή ελλιπώς υποστηριζόμενες συνήθως αποσύρονται και δεν συνεχίζει η ανάπτυξη και εφαρμογή τους. Έτσι, όταν επιλέγεται ένα λογισμικό ανοικτού κώδικα ένα σημαντικό κριτήριο είναι η ωριμότητα της έκδοσής του και το μέγεθος της βάσης χρηστών του (Τσιάτσος, 2015).

Στη συνέχεια παρουσιάζονται λύσεις ανοικτού κώδικα, που υποστηρίζουν μεγάλο σύνολο των εκπαιδευτικών προτύπων, είναι επεκτάσιμες, ενώ υποστηρίζονται και χρησιμοποιούνται από ιδιαίτερα εκτεταμένες βάσεις χρηστών και προγραμματιστών:

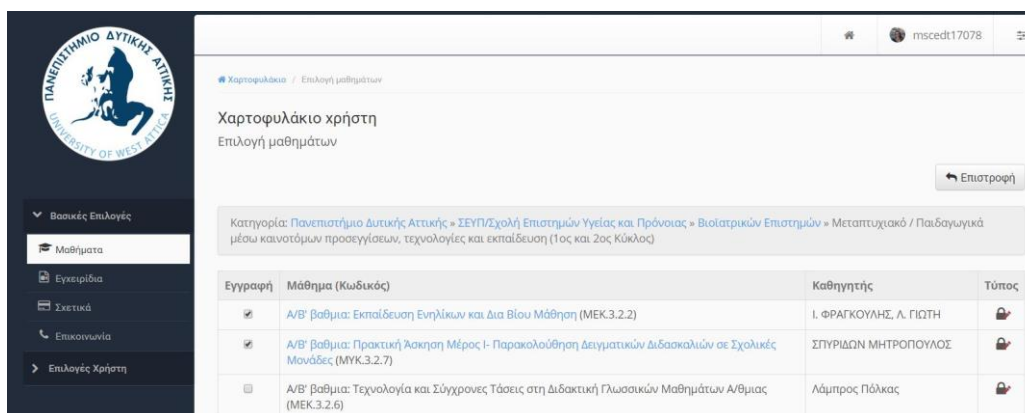
- **Open eClass** (<http://www.openeclass.org/>)

Εικόνα 12: Αρχική σελίδα ιστοσελίδας <http://www.openeclass.org>

Η πλατφόρμα Open eClass είναι ένα ολοκληρωμένο Σύστημα Διαχείρισης Ηλεκτρονικών Μαθημάτων και συνιστά προσφορά του Ελληνικού Ακαδημαϊκού Διαδικτύου (GUnet) στην εκπαιδευτική και ακαδημαϊκή κοινότητα. Έχει σχεδιαστεί με προσανατολισμό την ενίσχυση της εκπαιδευτικής διαδικασίας, βασίζεται στη φιλοσοφία του λογισμικού ανοικτού κώδικα, υποστηρίζεται ενεργά από το GUnet και διανέμεται ελεύθερα. Βασική επιδίωξη της πλατφόρμας είναι η ενσωμάτωση των νέων τεχνολογιών και η επικοινωνιακή χρήση του διαδικτύου στην εκπαιδευτική διαδικασία. Η διανομή της πρώτης έκδοσης (1.0) της πλατφόρμας ξεκίνησε το 2003. Η αρχική αυτή έκδοση είχε βασιστεί στην πλατφόρμα ανοικτού κώδικα Claroline (<http://www.claroline.net/>). Στη συνέχεια σχεδιάστηκαν κι αναπτύχθηκαν πολλές νέες εκδόσεις. Μπορεί να προσαρμοστεί σε όλες τις οθόνες (H/Y, tablet, smartphone) και διατίθεται και ως εφαρμογή για φορητές συσκευές. Επιπλέον, είναι συμβατή με διεθνή πρότυπα (SCORM, IMSCP) με τα οποία εξασφαλίζεται η επαναχρησιμοποίηση, η προσβασιμότητα και η ανθεκτικότητα

του εκπαιδευτικού υλικού στις τεχνολογικές μεταβολές, καθώς και η διαλειτουργικότητα μεταξύ συστημάτων ηλεκτρονικής μάθησης (Open eClass Documentation, 2019).

Εικόνα 13. Χαρτοφυλάκιο χρήστη ηλεκτρονικού μαθήματος ΣΔΜ “Open eClass”

Η πλατφόρμα Open eClass έχει πολλές δυνατότητες, όπως δημιουργία απεριόριστων μαθημάτων, αναφορές επίδοσης, στατιστικά, σύγχρονη και ασύγχρονη επικοινωνία και δημιουργία αντιγράφων ασφαλείας. Υποστηρίζεται και αναβαθμίζεται διαρκώς από το Ακαδημαϊκό Διαδίκτυο (GUnet) και έως τώρα χρησιμοποιείται επιτυχώς από 24 ακαδημαϊκά ιδρύματα και 13 εκπαιδευτικούς οργανισμούς (Τσιάτσος, 2015).

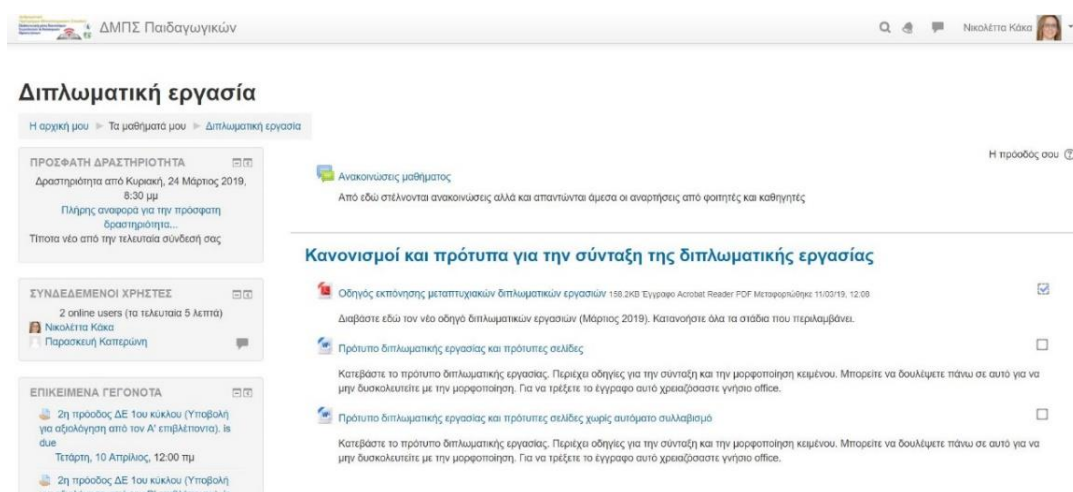
- Moodle (<https://moodle.org>)

Εικόνα 14. Αρχική σελίδα ιστοσελίδας <https://moodle.org>

Το Moodle αποτελεί ελεύθερο λογισμικό **ανοικτού κώδικα**, το οποίο αναπτύσσεται από μια διεθνή κοινότητα χρηστών. Η ονομασία του προέρχεται από τα α-

κρωνύμια των λέξεων Modular Object-Oriented Dynamic Learning Environment και η ανάπτυξη του ξεκίνησε στην Αυστραλία με στόχο να προσφέρει στους εκπαιδευτές ένα περιβάλλον ηλεκτρονικής μάθησης με έμφαση στη διάδραση και τη συνεργασία, στη βάση του κονστρουκτιβιστικού μοντέλου μάθησης (Σοφός, Κώστας, & Παράσχου, 2015). Τα εργαλεία επικοινωνίας τα οποία προσφέρονται στο Moodle, περιλαμβάνουν forum, chat, ηλεκτρονική αλληλογραφία και ομάδες συζητήσεων. Το σύστημα καταγράφει σε log files όλες τις ενέργειες των χρηστών. Ακόμη, οι χρήστες μπορούν να ανταλλάσσουν αρχεία μέσω drop boxes, ενώ ανά πάσα στιγμή έχουν τη δυνατότητα να δουν ποιος άλλος εκπαιδευόμενος είναι on line και να συνομιλήσουν μαζί του.

Εικόνα 15. Κεντρική σελίδα ηλεκτρονικού μαθήματος ΣΔΜ “Moodle”

Το Moodle παρέχει βοήθεια στους εκπαιδευόμενους με πληροφορίες για κάθε διαθέσιμο εργαλείο και επεξηγηματικά εγχειρίδια για την εκμάθηση της λειτουργικότητας του συστήματος. Επιπλέον, οι εκπαιδευόμενοι μπορούν να υποστηρίζονται από λειτουργίες αναζήτησης και ενημέρωσης για δραστηριότητες, βαθμούς και εργασίες. Οι εκπαιδευόμενοι μπορούν να χρησιμοποιούν τεστ αυτό-αξιολόγησης που έχουν αναπτυχθεί από καθηγητές, ενώ διαθέτουν και προσωπική ιστοσελίδα την οποία μπορούν να διαχειριστούν όπως επιθυμούν. Σε αυτήν, ο χρήστης μπορεί να δει τα μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που του έχουν σταλεί και τις συμμετοχές του στους διάφορους χώρους συζήτησης. Επιπλέον, μπορεί να δημιουργήσει ένα χώρο με τα blocks των προτιμήσεών του έτσι ώστε να μεταβαίνει γρήγορα στις περιοχές που θα επιλέξει. Το σύστημα διαχείρισης χρηστών επιτρέπει την πρόσβαση μόνο σε εξουσιοδοτημένα άτο-

μα, καθώς η εγγραφή γίνεται από τους καθηγητές ή από τους ίδιους τους εκπαιδευόμενους. Από τη σχεδιαστική ομάδα του Moodle παρέχονται κάποια πρότυπα τα οποία μπορούν να χρησιμοποιηθούν από τους εκπαιδευτικούς για τη δημιουργία εργαλείων και υπηρεσιών όπως χώρος συζήτησης (forum), συνθέσεις, περιεχόμενα μαθημάτων, πηγές κ.λπ. Σημαντικό στοιχείο είναι η αποδοχή της πλατφόρμας από εκπαιδευτικούς οργανισμούς. Το Moodle δίνει τη δυνατότητα για αποθήκευση στο cloud, με χρήση υπηρεσιών όπως το MS Skydrive, το Dropbox και το Google Drive, ενώ η διεπαφή του είναι responsive ώστε να είναι προσβάσιμο και από φορητές συσκευές (Τσιάτσος, 2015).

- Sakai (<https://www.sakailms.org/>)

Εικόνα 16. Αρχική σελίδα ιστοσελίδας <https://www.sakailms.org/>

Το Sakai είναι ένα ευέλικτο λογισμικό μάθησης και συνεργασίας **ανοικτού κώδικα**, το οποίο βασίζεται σε τεχνολογία Java, με την πρώτη έκδοση να λειτουργεί το 2005. Σήμερα αποτελεί το βασικό ΣΔΜ σε μεγάλο πλήθος εκπαιδευτικών ιδρυμάτων με πάνω από τέσσερα εκατομμύρια χρήστες διεθνώς. Το Sakai αποτελεί μια ολοκληρωμένη εκπαιδευτική πλατφόρμα, ικανή να υποστηρίξει ηλεκτρονική μάθηση, ασύγχρονη και σύγχρονη επικοινωνία, συνεργατική έρευνα, συνεργατική εργασία και ePortfolios, η οποία αναπτύχθηκε μέσα από τις πραγματικές ανάγκες των πανεπιστημιακών ιδρυμάτων στις Η.Π.Α. και συνεχίζει να αναπτύσσεται μέσα από μια διεθνή κοινότητα χρηστών υπό την αιγίδα του Ιδρύματος Apereo (<https://www.apereo.org/>), το οποίο ουσιαστικά

αποτελεί ένα δίκτυο πανεπιστημιακών ιδρυμάτων από όλο τον κόσμο με στόχο την ανάπτυξη λύσεων και εφαρμογών εκπαιδευτικής τεχνολογίας (Σοφός, Κώστας, & Παράσχου, 2015). Εργαλεία επικοινωνίας που υποστηρίζονται είναι τα chat room, το email, το drop box, οι ανοιχτές συζητήσεις, πεδία ανακοινώσεων που χρησιμοποιούνται για την εισαγωγή νέων και χρήσιμων αρχείων και ομαδικές συζητήσεις. Ο εκπαιδευτικός μπορεί να διατηρεί βαθμολόγιο (gradebook) με τη βαθμολογία όλων των εκπαιδευόμενων και παρατηρήσεις που αφορούν την πρόοδό τους. Επιπλέον, χρησιμοποιώντας τα ενσωματωμένα στατιστικά εργαλεία μπορεί να εξάγει συμπεράσματα για την εκπαιδευτική διαδικασία γενικά ή και για κάθε μαθητή ξεχωριστά. Οι καθηγητές και οι εκπαιδευόμενοι έχουν πρόσβαση σε διαμοιραζόμενο ημερολόγιο, ενώ ο κάθε χρήστης διαθέτει και προσωπική σελίδα με τα μαθήματα στα οποία συμμετέχει και με την ηλεκτρονική αλληλογραφία που έχει λάβει. Όσον αφορά τα εργαλεία μάθησης ο εκπαιδευόμενος έχει στη διάθεσή του τεστ αξιολόγησης, γλωσσάρι, πίνακες και σχεδιαγράμματα. Επίσης, προσφέρονται εξειδικευμένα εγχειρίδια χρήσης που επεξηγούν τη λειτουργικότητα του συστήματος. Το Sakai μπορεί να υποστηρίξει επιτυχώς κάθε δραστηριότητα που μπορεί να χρειαστεί επικοινωνία, συνεργασία και διαμοίραση της γνώσης μεταξύ των χρηστών της πλατφόρμας. Τέλος, να σημειωθεί ότι έχει δοθεί βαρύτητα ώστε να είναι εύχρηστο και προσβάσιμο και από άτομα με κάποια αναπηρία (Τσιάτσος, 2015).

The screenshot displays the Sakai LMS interface. At the top, the 'LONGSIGHT' logo is on the left, and user information 'Nikol' is on the right. A navigation bar below the logo contains a 'Home' button. The main content area is titled 'OVERVIEW' and includes a sidebar with menu items like Profile, Membership, Calendar, Resources, Announcements, Workspace Setup, Preferences, Trusted Applications, Account, and Help. The central content area has a heading 'Get to Know Sakai' and text describing the platform's features and providing links for technical help and sales assistance. On the right side, there is a calendar for March 2019, with the 26th highlighted. Below the calendar, a section titled 'Events for March 26, 2019' lists a 'Special event - Search Committee Public Forum'.

Εικόνα 17. Περιβάλλον ΣΔΜ «Sakai»

Κεφάλαιο 3

Εκπαίδευση στο Λιμενικό Σώμα-Ελληνική Ακτοφυλακή

3.1 Το Λιμενικό Σώμα και η ανάγκη συνεχούς εκπαίδευσης των στελεχών του

Το Λιμενικό Σώμα (Λ.Σ) είναι Στρατιωτικό Σώμα, ιδρύθηκε το 1919 και μετονομάστηκε σε Λιμενικό Σώμα - Ελληνική Ακτοφυλακή (Λ.Σ-ΕΛ.ΑΚΤ.) το 2011. Υπάγεται στο Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής (ΥΝΑΝΠ) και η συνολική του δύναμη σε ανθρώπινο δυναμικό είναι περίπου 7.500 στρατιωτικοί.

Τα στελέχη του Λ.Σ διάσπαρτα σε Λιμενικές Αρχές και Πλωτά Σκάφη ανά την Ελλάδα, μάχονται καθημερινά προκειμένου να ανταποκριθούν επαρκώς στις αυξημένες απαιτήσεις αστυνόμευσης των λιμένων και των θαλασσίων συνόρων μας και να διασφαλίσουν την τάξη και την ασφάλεια στη χώρα μας.

Η συνεχής εκπαίδευση των στελεχών Λ.Σ σε συνδυασμό με την αφοσίωση και το ζήλο που επιδεικνύουν παίζει καταλυτικό ρόλο στην επιτυχή εκτέλεση των καθηκόντων τους. Κρίνεται όμως επιβεβλημένη η συχνή επικαιροποίηση της γνώσης τους και ο εκσυγχρονισμός της υλικοτεχνικής υποδομής προκειμένου να αυξάνεται συνεχώς το θετικό πρόσημο της προσφοράς του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής στη χώρα μας.

3.2 Η Διεύθυνση Εκπαίδευσης του Αρχηγείου Λ.Σ-ΕΛ.ΑΚΤ.

Στο Αρχηγείο Λ.Σ-ΕΛ.ΑΚΤ. ανήκει μεταξύ άλλων και η Διεύθυνση Εκπαίδευσης που έχει ως αντικείμενο την εκπαίδευση των νεοεισαχθέντων στελεχών κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους στις παραγωγικές Σχολές του Λ.Σ. καθώς και την μετεκπαίδευση-επιμόρφωση αυτών αλλά και των ήδη υπηρετούντων στελεχών σε Λιμενικές Αρχές, Πλωτά Σκάφη, Εναέρια μέσα, Κεντρικές Υπηρεσίες ή Προξενικές Λιμενικές Αρχές. Για το σκοπό αυτό, τα τελευταία οχτώ χρόνια γίνεται ετήσια ανίχνευση εκπαιδευτικών αναγκών στο σύνολο των στελεχών Λ.Σ, όπου από τη θέση της Εσωτερικής Επιμορφώτριας Λ.Σ-ΕΛ.ΑΚΤ. συνεργάζομαι στενά με τους Συνδέσμους Επιμόρφωσης που έχουν οριστεί σε κάθε Περιφερειακή Διοίκηση, καταγράφοντας τις εκπαιδευτικές μας ανάγκες και συντάσσοντας το ετήσιο Σχέδιο Εκπαίδευσης του φορέα μας.

Στη συνέχεια, υπό το συντονισμό της Διεύθυνσης Εκπαίδευσης, υλοποιούνται στοχευμένα επιμορφωτικά σεμινάρια, είτε εσωτερικά στο φορέα μας είτε σε συνεργασία με άλλους φορείς, όπως για παράδειγμα το Ινστιτούτο Επιμόρφωσης (ΙΝΕΠ) του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (ΕΚΔΔΑ) τα οποία καλύπτουν υπηρεσιακές ανάγκες των στελεχών μας.

3.3 Ανίχνευση Εκπαιδευτικών Αναγκών

Η Ανίχνευση Εκπαιδευτικών Αναγκών στη χώρα μας είναι μια διαδικασία που εφαρμόζεται σε όλους τους φορείς της Δημόσιας Διοίκησης μετά την έκδοση της Υπουργικής Απόφασης ΔΙΕΚ/ΤΜ.Α/Φ.1/15607/5.08.2011 «Καθιέρωση συστήματος ανίχνευσης εκπαιδευτικών-επιμορφωτικών αναγκών στη δημόσια διοίκηση» του Υφυπουργού Διοικητικής Μεταρρύθμισης & Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (ΦΕΚ 1909/Β/30-8-2011). Επιπλέον, είναι μια διαδικασία η οποία πρέπει να εφαρμόζεται σε όλους τους εκπαιδευτικούς οργανισμούς πριν την έναρξη του σχεδιασμού οποιουδήποτε εκπαιδευτικού προγράμματος.

Πιο συγκεκριμένα, όσον αφορά τους φορείς Δημόσιας Διοίκησης, η Ανίχνευση εκπαιδευτικών αναγκών γίνεται με συγκεκριμένη μεθοδολογία και είναι προσανατολισμένη στις Δημόσιες Πολιτικές. Χρησιμοποιούνται εργαλεία όπως συνεντεύξεις, ομάδες εργασίας και ατομικά ερωτηματολόγια ώστε να καλύπτεται η ανίχνευση των εκπαιδευτικών αναγκών από πάνω προς τα κάτω και από κάτω προς τα πάνω. Το σύστημα ανίχνευσης στηρίζεται σε μέθοδο, η οποία συνδυάζει αφενός, τις ανάγκες της διοίκησης, όπως αυτές προκύπτουν τόσο από τις ασκούμενες κάθετες (τομεακές) και οριζόντιες πολιτικές, όσο και από τις επιμέρους πολιτικές για την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού (πρόσληψη, εξέλιξη, μεταβολές, εκπαίδευση) και αφετέρου τις εξατομικευμένες ανάγκες των υπαλλήλων, όπως αυτές προκύπτουν μέσα από το ατομικό τους υπηρεσιακό και προσωπικό προφίλ, και από τις προσωπικές τους εκτιμήσεις για τη βελτίωση της απόδοσής τους στην εργασία τους (ΥΔΙΜΗΔ/ΕΚΔΔΑ, 2011).

Το σύστημα της Ανίχνευσης εκπαιδευτικών αναγκών εξασφαλίζει τη συνεχή και ουσιαστική συνεργασία με όλους τους φορείς της Δημόσιας Διοίκησης μέσω της συγκρότησης Εσωτερικών Ομάδων Επιμορφωτών σε κάθε Υπουργείο και Ομάδων Ειδικών Επιστημόνων στους ΟΤΑ και ΝΠΔΔ.

Το Αρχηγείο Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής υπάγεται στο Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής. Σύμφωνα με την προαναφερόμενη Υ.Α., από το έτος 2011 έχει συσταθεί από το Γενικό Γραμματέα του φορέα μας Εσωτερική Ομάδα Επιμορφωτών (Ε.Ο.Ε.), στην οποία συμμετέχω ενεργά έως και σήμερα ως Εσωτερική Επιμορφώτρια, συνεργαζόμενη στενά με τη Διεύθυνση Εκπαίδευσης του Αρχηγείου ΛΣ-ΕΛ.ΑΚΤ. καθώς και τους Συνδέσμους Επιμόρφωσης που έχουν οριστεί στις 9 Περιφερειακές Διοικήσεις σε όλη την Ελλάδα όπως προανέφερα. Έργο της Ε.Ο.Ε. είναι η ανίχνευση εκπαιδευτικών αναγκών του στρατιωτικού προσωπικού και η σύνταξη ετήσιου Σχεδίου εκπαίδευσης το οποίο υποβάλλεται για υλοποίηση στο ΕΚΔΔΑ/ΙΝΕΠ κάθε χρόνο το μήνα Νοέμβριο.

Στη συνέχεια καταρτίζεται επιχειρησιακό σχέδιο εκπαίδευσης για κάθε φορέα και προγραμματίζεται η εκπαίδευση σε ετήσια βάση για το σύνολο του Δημόσιου Τομέα και τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Επιπλέον, στο ΕΚΔΔΑ/ΙΝΕΠ υπάρχει η δυνατότητα σχεδιασμού φακέλου κλειστών προγραμμάτων από εκπαιδευτές που έχουν ενταχθεί στο Κύριο Μητρώο Εκπαιδευτών του & στη συνέχεια ακολουθεί η υλοποίησή τους. Τα κλειστά προγράμματα δημιουργούνται λόγω εξειδικευμένων αναγκών επιμόρφωσης των στελεχών/υπαλλήλων κάθε φορέα, οι οποίες προκύπτουν από την προαναφερόμενη ανίχνευση και η ομάδα στόχος αυτών των προγραμμάτων αποτελείται αποκλειστικά από υπαλλήλους του φορέα που το αιτήθηκε. Παραδείγματα κλειστών επιμορφωτικών προγραμμάτων που υλοποίησε τα τελευταία χρόνια το Αρχηγείο ΛΣ-ΕΛ.ΑΚΤ. σε συνεργασία με το ΙΝΕΠ είναι τα ακόλουθα: 1) «Προστασία θαλασσίου περιβάλλοντος-ετοιμότητα αντιμετώπισης περιστατικών ρύπανσης» και 2) «Έλεγχοι και ενέργειες Λιμενικών Αρχών για την προστασία αιγιαλού, παραλίας, θάλασσας και ζώνης λιμένα». Στο σχεδιασμό του φακέλου όσο και στη διεξαγωγή αυτών των στοχευμένων προγραμμάτων συμμετείχαν εξ' ολοκλήρου πιστοποιημένοι Εκπαιδευτές-Στελέχη του Λιμενικού Σώματος (που γνώριζαν πολύ καλά το αντικείμενο). Οι εκπαιδευόμενοι ήταν στρατιωτικό προσωπικό που υπηρετούσε στις Λιμενικές Αρχές ολόκληρης της χώρας και συγκεκριμένα σε Γραφεία με αρμοδιότητα την Προστασία θαλασσίου περιβάλλοντος και τη Λιμενική Αστυνομία αντίστοιχα.

3.4 Ανάγκη ασύγχρονης εκπαίδευσης

Τα κλειστά προγράμματα που αναφέραμε στην παραπάνω ενότητα, υλοποιήθηκαν διαζώσης στις εγκαταστάσεις του ΕΚΔΔΑ/ΙΝΕΠ στην Αθήνα, όπου υπάρχει η κατάλληλη υποδομή και χρειάστηκε να μετακινηθεί μεγάλος αριθμός στελεχών από τις περιφερειακές Λιμενικές Αρχές προς το κέντρο. Στην πορεία, δημιουργήθηκε η ανάγκη να εκπαιδευτούν επιπλέον στελέχη στα εν λόγω αντικείμενα και σε νέα, αλλά προέκυπταν συνεχώς περιορισμοί από το φορέα μας, σχετικά με τις διαθέσιμες πιστώσεις για την κάλυψη των οδοιπορικών και λοιπών εξόδων των μετακινούμενων. Άλλο ένα σοβαρό πρόβλημα που ανέκυψε, είναι ότι το στρατιωτικό προσωπικό που απομακρυνόταν από την περιοχή ευθύνης της υπηρεσίας στην οποία υπηρετούσε, προκειμένου να εκπαιδευτεί, δημιουργούσε πρόβλημα στην εύρυθμη λειτουργία της και αυτό συνέβαινε κυρίως στις μακρινές Λιμενικές Αρχές της νησιωτικής Ελλάδος όπου κάποιες είναι υποστελεχωμένες. Το αποτέλεσμα ήταν οι Διοικητές των εν λόγω υπηρεσιών να είναι επιφυλακτικοί και συνήθως αρνητικοί στη συμμετοχή του προσωπικού τους σε επιμορφωτικά προγράμματα που διεξάγονταν στην Αττική.

Όμως, τα στελέχη ΛΣ-ΕΛ.ΑΚΤ. διψούσαν για μάθηση και επιμόρφωση και αυτό το διαπιστώναμε καθημερινά από τα αιτήματα που δεχόμασταν για τη συμμετοχή τους σε εκπαιδεύσεις. Έπρεπε λοιπόν να βρεθεί μια λύση που θα προσφέρει ίσες ευκαιρίες εκπαίδευσης-επιμόρφωσης σε ολόκληρο το στρατιωτικό προσωπικό ανεξαρτήτως του τόπου που υπηρετεί.

Προέκυψε λοιπόν η ανάγκη να βρεθεί ένας τρόπος ανέξοδης και ταυτόχρονα άμεσης και αποτελεσματικής εκπαίδευσης. Η ασύγχρονη εκπαίδευση η οποία εφαρμόζεται ήδη σε οργανισμούς όπως η «FRONTEX European Border and Coast Guard Agency» και η «Ευρωπαϊκή Αστυνομική Ακαδημία CEPOL» έδωσαν την ιδέα. Αναζητήσαμε διάφορα εργαλεία για το σκοπό αυτό και καταλήξαμε στην πλατφόρμα εκπαίδευσης MOODLE η οποία είναι ανοιχτού λογισμικού (open source), συνεπώς δεν έχει το παραμικρό κόστος και έχει πολλές δυνατότητες. Επιπλέον, η εν λόγω πλατφόρμα χρησιμοποιείται και από τη FRONTEX που εδρεύει στη Βαρσοβία για τη διεξαγωγή εκπαιδευτικών σεμιναρίων, σε διάφορα υπηρεσιακά θέματα, που απευθύνονται σε συνοριοφύλακες και ακτοφύλακες που υπηρετούν στα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Για πρώτη φορά τη δοκιμάσαμε πριν περίπου δύο χρόνια, κατά τη διάρκεια τρίμηνης

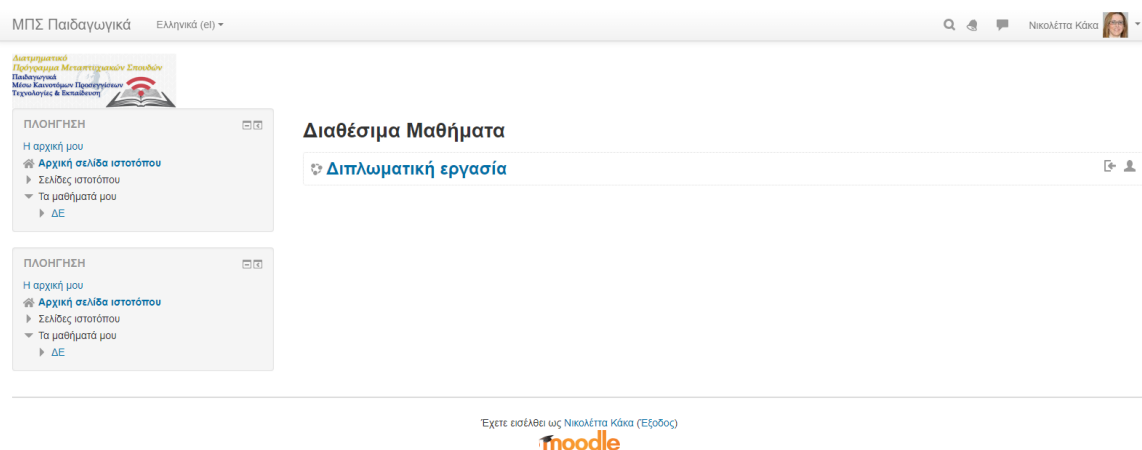
εκπαίδευσης που διοργάνωσε η FRONTEX και ενθουσιαστήκαμε. Ακολούθησε ο πειραματισμός, με την ίδια πλατφόρμα, κατά τη φοίτησή μου στο παρόν ΜΠΣ και τελικά πεισθήκαμε ότι είναι πολύ καλή λύση για τη εκπαίδευση των στελεχών του Λιμενικού Σώματος.

Κεφάλαιο 4

Πλατφόρμα εκπαίδευσης MOODLE

4.1 Ιστορικά στοιχεία

Το Moodle (<https://moodle.org/>) είναι ένα web-based σύστημα διαχείρισης μαθημάτων. Λειτουργεί με λογισμικό ανοικτού κώδικα και χρησιμοποιείται για τη δημιουργία on-line εκπαιδευτικών κοινοτήτων.

Εικόνα 18. Περιβάλλον Moodle

Δημιουργός - συγγραφέας του Moodle είναι ο Αυστραλός Martin Dougiamas, ο οποίος το δημιούργησε το 1999 ως μέρος της διδακτορικής του διατριβής, πάνω στις αρχές του κοινωνικού εποικοδομισμού. Τα πρώτα συμπεράσματά του για τη χρήση του Moodle καταγράφηκαν στο άρθρο «Improving the effectiveness of tools for Internet based education» (Dougiamas & Taylor, 2000). Η έρευνα συνεχίστηκε και δημιουργήθηκε η πρώτη Moodle ιστοσελίδα από τον Peter Taylor (<http://smec2001.moodle.com/>) στο Curtin University (Τσιάτσος, 2015).

4.2 Φιλοσοφία του Moodle

Η ονομασία του **MOODLE** προέρχεται από τα ακρωνύμια των λέξεων **Modular Object-Oriented Dynamic Learning Environment** που εκφράζουν στοιχεία ορισμένων χαρακτηριστικών του. Ειδικότερα:

- Ο όρος «*Modular*» αναφέρεται στα αυτοτελή τμήματα κώδικα (modules) από τα οποία αποτελείται το περιβάλλον της πλατφόρμας και καθένα από αυτά εκτελεί συγκεκριμένες λειτουργίες.
- Ο όρος «*Object Oriented*» αναφέρεται στο αντικειμενοστρεφές περιβάλλον της πλατφόρμας, δηλαδή καθοδηγείται από τις ενέργειες των χρηστών σε αντικείμενα του γραφικού περιβάλλοντος του και παρέχει ευχρηστία, μεγαλύτερη ευελιξία και ταχύτητα κινήσεων στο χρήστη.
- Ο όρος «*Dynamic*» αναφέρεται στο δυναμικό περιβάλλον του (ανανεώνεται συνεχώς) που επιτρέπει την αποθήκευση δεδομένων όλων των τύπων από τους χρήστες του μέσω εύκολων χρηστικών φορμών.
- Ο όρος «*Learning Environment*» αναφέρεται στο μαθησιακό περιβάλλον της εν λόγω πλατφόρμας.

Ειδικότερα, η φιλοσοφία του Moodle εστιάζει κυρίως στην ατομική μάθηση και την ενεργή στάση του μαθητή απέναντι στο εκπαιδευτικό υλικό. Επιπλέον, στοχεύει στην ανάπτυξη της κριτικής σκέψης και της συνεργατικότητας, μέσω της ανάληψης ρόλων και της δημιουργίας περιεχομένου στο πλαίσιο μιας ομάδας. Επιπλέον, το Moodle προωθεί τη διαμοίραση πληροφοριών και τη δικτύωση, καθώς οι μαθητές και ο εκπαιδευτικός, μέσα από την πλατφόρμα, ανταλλάσσουν μηνύματα και συνδιαμορφώνουν το περιεχόμενο της. Δομικό στοιχείο του Moodle είναι τα μαθήματα που περιλαμβάνουν δραστηριότητες και μαθησιακό ψηφιακό υλικό. Επιπλέον, το Moodle παρέχει στον εκπαιδευτικό χρήσιμα εργαλεία για την υποστήριξη της ασύγχρονης τηλεκπαίδευσης, όπως:

- Βαθμολόγιο
- Ημερολόγιο
- Ομάδες συζητήσεων (forum)
- Υποβολή εργασιών διάφορων τύπων
- Γλωσσάριο και λίστα όρων

- Συνεργατική δημιουργία ιστοτόπων (wikis)
- Ιστολόγια (blogs)
- Ερωτηματολόγια για τη συλλογή δεδομένων από τους μαθητές
- Ηλεκτρονικά τεστ (online quiz)
- Άμεσα μηνύματα (chat)
- Λίστες συμμετεχόντων
- Διασύνδεση με άλλα συστήματα.

Ένα μαθησιακό περιβάλλον (learning environment) πρέπει να είναι ευέλικτο και να προσαρμόζεται στις ανάγκες των συμμετεχόντων. Ακολουθώντας αυτή τη φιλοσοφία, το Moodle παρέχει τη δυνατότητα ανάθεσης ρόλων στους συμμετέχοντες στον ιστοτόπο. Οι ρόλοι αυτοί μπορούν να παραμετροποιηθούν, δίνοντας διαφορετικά επίπεδα πρόσβασης στους χρήστες ανάλογα με τους ρόλους τους (π.χ. μαθητής, δάσκαλος, βοηθός μαθήματος).

Η ιστοσελίδα του κάθε μαθήματος είναι ο βασικός χώρος τον οποίο παραμετροποιεί ο κάθε εκπαιδευτικός, καθώς το Moodle του δίνει τη δυνατότητα να προσθέτει και να αφαιρεί δραστηριότητες με πολύ απλό τρόπο. Η πρόσβαση των χρηστών στις δραστηριότητες μπορεί να περιοριστεί σύμφωνα με διάφορες συνθήκες. Δίνεται ακόμη η δυνατότητα πολλαπλών ρυθμίσεων, όπως για παράδειγμα η αλλαγή της εμφάνισης του ιστοτόπου, αλλά και η ενσωμάτωση εξωτερικών συστημάτων, όπως συστήματα για την πιστοποίηση (authentication) και τις εγγραφές νέων χρηστών (Τσιάτσος, 2015).

Το Moodle είναι συμβατό με όλα τα διεθνή πρότυπα e-Learning, διαθέτει έναν τεράστιο αριθμό ενεργών εγκαταστάσεων και χρηστών διεθνώς, έχει μεταφραστεί σε πολύ μεγάλο αριθμό γλωσσών, περίπου 130 γλώσσες και διάλεκτοι μαζί. Υποστηρίζεται από μια μεγάλη ενεργή κοινότητα, τη Moodle Community, που εξασφαλίζει την ολοένα και μεγαλύτερη χρησιμοποίησή του σε διάφορα σημεία του κόσμου, και τον ταχέως εξελισσόμενο κώδικα με την προσθήκη νέων εργαλείων (modules και plugins), μέσω του ιστοτόπου: <http://moodle.org> . Παρέχεται ελεύθερα ως λογισμικό ανοιχτού κώδικα, υπό τους όρους της άδειας GNU Public License, γεγονός που δίνει τη δυνατότητα σε κάθε εκπαιδευτικό ίδρυμα ή εταιρεία ή οργανισμό να τον τροποποιήσει και να το προσαρμόσει στις ανάγκες του.

Έχει τη δυνατότητα να λειτουργήσει αυτόνομα ή να συνδεθεί με άλλα πληροφοριακά συστήματα του οργανισμού, έχει αναπτυχθεί σε αρχιτεκτονική MySQL/PHP, ενώ διαθέτει τον μεγαλύτερο αριθμό ενεργών εγκαταστάσεων και χρηστών διεθνώς σε σχέση με τα υπόλοιπα ΣΔΜ (Σοφός, Κώστας, & Παράσχου, 2015).

Ακολουθούν ορισμένα στατιστικά στοιχεία από τη χρήση του Moodle σε ολόκληρο τον κόσμο:

Αρχική / Moodle Statistics

Moodle Statistics

Registered sites	107,929
Countries	229
Courses	18,497,008
Users	152,309,231
Enrolments	715,967,993
Forum posts	327,748,065
Resources	163,612,878
Quiz questions	1,605,475,208

We perform regular bulk checking of sites to make sure they still exist, so occasionally you may see reductions in the count

Εικόνα 19. Στατιστικά Moodle (πηγή: <https://moodle.net/stats/>, 06 Απρ 2019)

Country	Registrations
Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής	9,928
Ισπανία	8,471
Μεξικό	5,340
Βραζιλία	5,310
Γερμανία	3,547
Ηνωμένο Βασίλειο	3,427
Ρωσία	2,968
Ιταλία	2,914
Κολομβία	2,506
Γαλλία	2,485

Top 10 from registered sites in 229 countries

Εικόνα 20. Οι 10 πρώτες χώρες με το μεγαλύτερο αριθμό εγγεγραμμένων σελίδων Moodle (πηγή: <https://moodle.net/stats/>, 06 Απρ 2019)

4.3 Βασικά χαρακτηριστικά και δυνατότητες Moodle

Το Moodle παρέχει βοήθεια στους εκπαιδευόμενους με πληροφορίες για κάθε διαθέσιμο εργαλείο και επεξηγηματικά εγχειρίδια για την εκμάθηση της λειτουργικότητας του συστήματος. Επιπλέον, οι εκπαιδευόμενοι μπορούν να υποστηρίζονται με λειτουργίες αναζήτησης και ενημέρωσης για δραστηριότητες, βαθμούς και εργασίες, ενώ τα εργαστήρια υποστηρίζονται από ξεχωριστή υπηρεσία. Οι εκπαιδευόμενοι μπορούν να χρησιμοποιούν τεστ αυτό-αξιολόγησης που έχουν αναπτυχθεί από καθηγητές, ενώ διαθέτουν και προσωπική ιστοσελίδα την οποία μπορούν να διαχειριστούν όπως επιθυμούν. Σε αυτήν, ο χρήστης μπορεί να δει τα μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που του έχουν σταλεί και τις συμμετοχές του στους διάφορους χώρους συζήτησης. Επιπλέον, μπορεί να δημιουργήσει ένα χώρο με τα blocks των προτιμήσεών του έτσι ώστε να μεταβαίνει γρήγορα στις περιοχές που θα επιλέξει. Το σύστημα διαχείρισης χρηστών επιτρέπει την πρόσβαση μόνο σε εξουσιοδοτημένα άτομα, καθώς η εγγραφή γίνεται

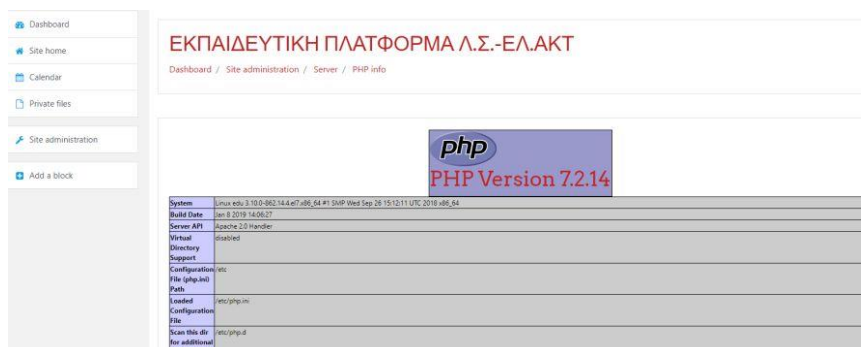
από τους καθηγητές ή από τους ίδιους τους εκπαιδευόμενους. Από τη σχεδιαστική ομάδα του Moodle παρέχονται κάποια πρότυπα τα οποία μπορούν να χρησιμοποιηθούν από τους εκπαιδευτικούς για τη δημιουργία εργαλείων και υπηρεσιών όπως χώρος συζήτησης (forum), συνθέσεις, περιεχόμενα μαθημάτων, πηγές κ.λπ. Σημαντικό στοιχείο είναι η αποδοχή της πλατφόρμας από εκπαιδευτικούς οργανισμούς. Το Moodle δίνει τη δυνατότητα για αποθήκευση στο cloud, με χρήση υπηρεσιών όπως το Dropbox και το Google Drive, ενώ η διεπαφή του είναι responsive ώστε να είναι προσβάσιμο και από φορητές συσκευές (Τσιάτσος, 2015).

Κεφάλαιο 5

Η Πλατφόρμα MOODLE στην Επιμόρφωση Στελεχών Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής

5.1 Εγκατάσταση του MOODLE

Η πλατφόρμα εκπαίδευσης Moodle εγκαταστάθηκε πιλοτικά σε εξυπηρετητή (server) του Αρχηγείου ΛΣ-ΕΛ.ΑΚΤ., αφού πρώτα μελετήθηκαν προσεχτικά οι απαιτήσεις της (https://docs.moodle.org/dev/Moodle_3.5_release_notes#Server_requirements). Συγκεκριμένα, στήθηκε μια εικονική μηχανή με πόρους: RAM >= 4Gb, CPU >= 4, STORAGE >= 150 Gb, οι οποίοι στην πορεία μπορούν να τροποποιηθούν, και σε αυτή την εικονική μηχανή εγκαταστάθηκε η έκδοση 3.5 της εκπαιδευτικής πλατφόρμας Moodle. Επειδή το Λιμενικό Σώμα έχει δεσμεύσει και χρησιμοποιεί το domain name "hcg.gr", για την εν λόγω πλατφόρμα χρησιμοποιήθηκε το subdomain "edu.hcg.gr" που παραπέμπει σε εκπαίδευση.

The screenshot shows the Moodle site administration interface. The top navigation bar includes links for Dashboard, Site home, Calendar, Private files, Site administration, and Add a block. The main content area displays the title 'ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΠΛΑΤΦΟΡΜΑ Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ' and a breadcrumb trail: Dashboard / Site administration / Server / PHP info. A prominent blue box indicates 'PHP Version 7.2.14'. Below this, a table lists system details:

System	Linux x86_32 100-862344e7d8664#1 SMP Wed Sep 29 15:12:11 UTC 2016 x86_64
Build Date	Jan 8 2019 14:06:27
Server API	Apache 2.0 Handler
Virtual Directory Support	disabled
Configuration File	/etc/php.ini
Configuration Path	/etc/php.ini
Configuration File	/etc/php.ini
Scan this dir for additional ini files	

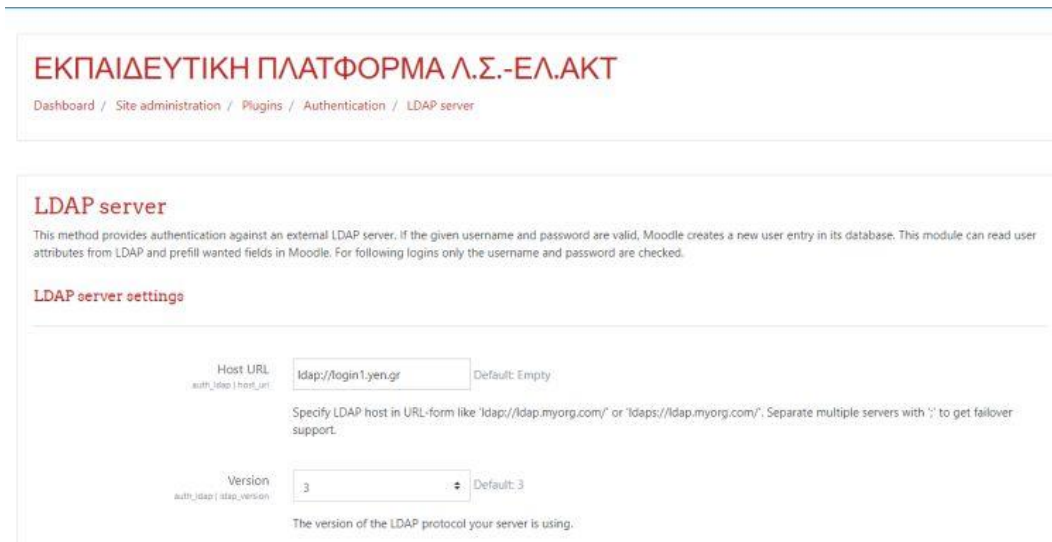
Εικόνα 21. Πληροφορίες έκδοσης PHP

Apache Environment

Variable	Value
UNIQUE_ID	XXXXC74U/TPz37LEGSQokQAAAAA
HTTP_X_FORWARDED_HOST	edu.hcg.gr
HTTP_X_FORWARDED_SERVER	edu.hcg.gr
HTTP_X_FORWARDED_FOR	89.210.168.196
HTTP_HOST	edu.hcg.gr
HTTP_CONNECTION	close
HTTP_UPGRADE_INSECURE_REQUESTS	1
HTTP_USER_AGENT	Mozilla/5.0 (Windows NT 10.0; Win64; x64) AppleWebKit/537.36 (KHTML, like Gecko) Chrome/73.0.3683.86 Safari/537.36
HTTP_ACCEPT	text/html,application/xhtml+xml,application/xml;q=0.9,image/webp,image/apng,*/*;q=0.8,application/signed-exchange;v=b3
HTTP_REFERER	http://edu.hcg.gr/admin/search.php
HTTP_ACCEPT_ENCODING	gzip, deflate
HTTP_ACCEPT_LANGUAGE	en-GR,en;q=0.9,en-gb;q=0.8
HTTP_COOKIE	__ga=GA1.2.306547260.1549962807; _gid=GA1.2.690576244.1554460087; MoodleSession=2739b5a90217b6f8a123a75304a3ac8
PATH	/usr/local/sbin:/usr/local/bin:/usr/sbin:/usr/bin
SERVER_SIGNATURE	/s value
SERVER_SOFTWARE	Apache/2.4.18 (CentOS) PHP/7.2.14
SERVER_NAME	edu.hcg.gr

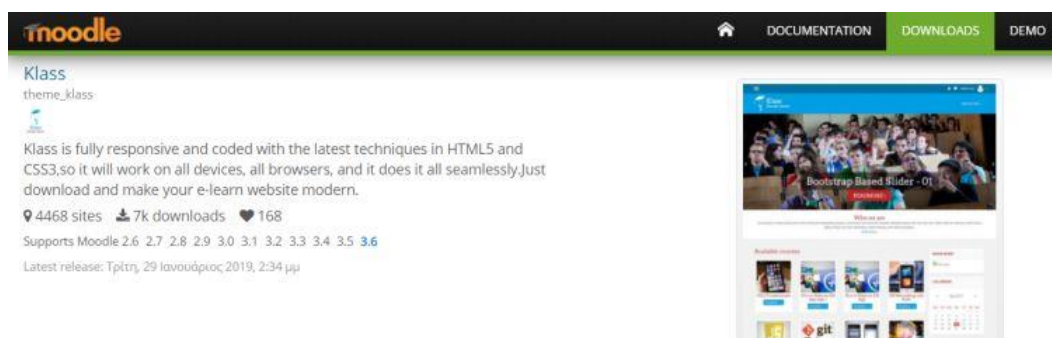
Εικόνα 22. Πληροφορίες server Apache

Επιπλέον, συνδέθηκε η διαδικασία εγγραφής (Log in) στο Moodle με τον LDAP server της υπηρεσίας, ώστε να υπάρχει εύκολη πρόσβαση των στελεχών σε αυτό με τα διαπιστευτήρια (όνομα χρήστη και κωδικό πρόσβασης) του υπηρεσιακού e-mail που ήδη διαθέτουν.

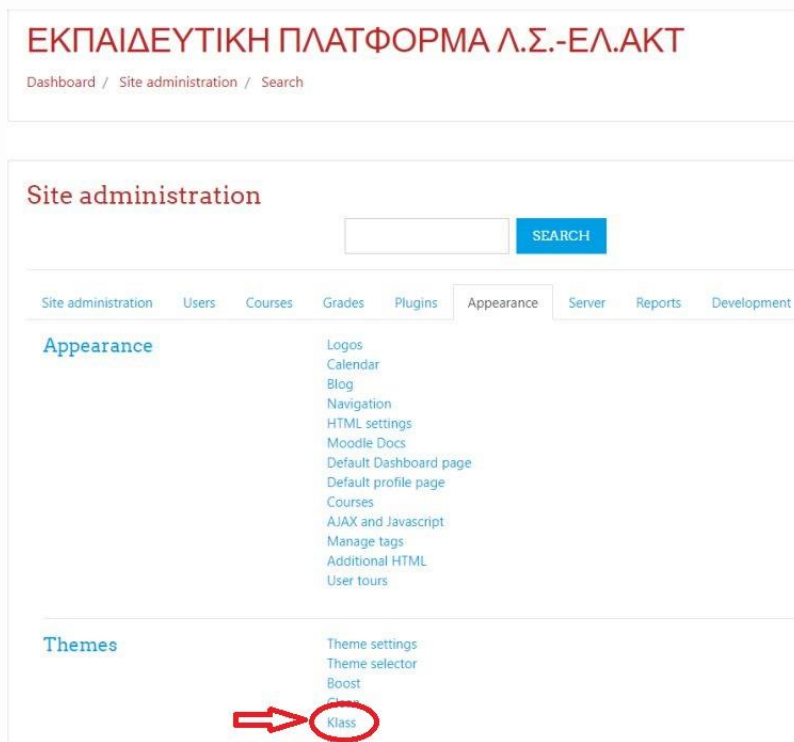

Εικόνα 23. Σύνδεση LDAP με πλατφόρμα Moodle

Στη συνέχεια έγινε επιλογή ενός από τα δωρεάν moodle themes (μοτίβα-θέματα) από το σύνδεσμο: <https://moodle.org/plugins/browse.php?list=category&id=3>. Μεταξύ των ακόλουθων themes: "Klass", "Academi" και "Adaptable" που υποστηρίζουν τη version 3.5 του Moodle, επιλέχθηκε και εγκαταστάθηκε το "Klass" https://moodle.org/plugins/theme_klass (Εικόνες 24-25), το οποίο είναι πολύ δημοφιλές σε εκπαιδευτικά ιδρύματα και επιπλέον είναι responsive δηλαδή προσαρμόζεται αυτόματα στο μέγεθος της οθόνης της συσκευής με την οποία ανοίγει η σελίδα.

Εικόνα 24. Χαρακτηριστικά του theme Klass

Εικόνα 25. Theme Klass εγκατεστημένο (από τη διαχείριση της σελίδας)

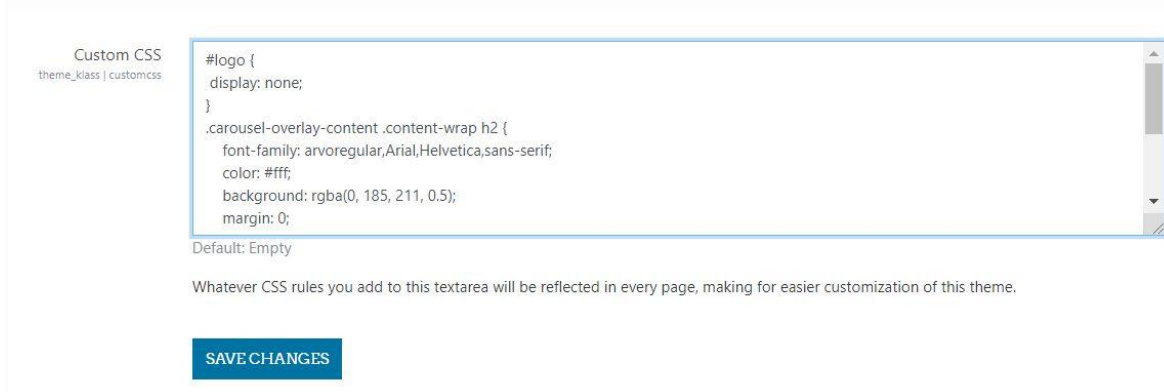
5.2 Παραμετροποίηση

Στο theme που εγκαταστάθηκε υπήρχε δυνατότητα εμφάνισης slideshow στην αρχική σελίδα όπου θα εναλλάσσονταν εικόνες. Επίσης, δημιουργήθηκε παραλλαγή λογότυπου του moodle που παραπέμπει σε εκπαίδευση στελεχών Λιμενικού Σώματος και τοποθετήθηκε ως κεντρική εικόνα στην αρχική σελίδα.

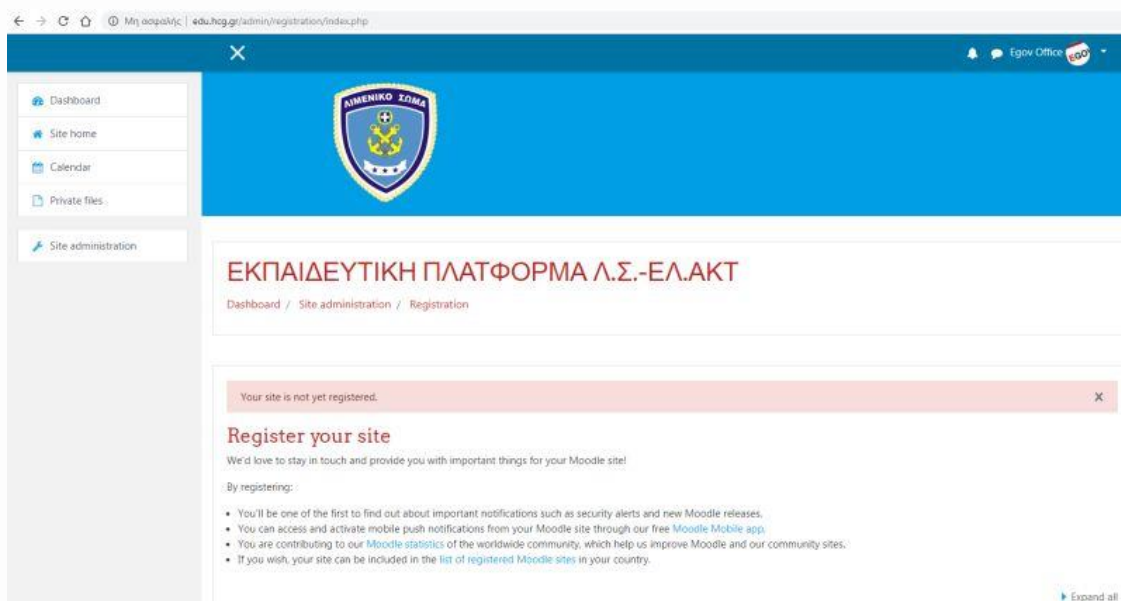
Εικόνα 26. Logo Moodle προσαρμοσμένο για εκπαίδευση στο Λιμενικό Σώμα

Έγινε τροποποίηση στον κώδικα του theme Klass από το διαχειριστικό περιβάλλον του Moodle, όπως φαίνεται στην Εικόνα 27, ώστε να εμφανίζεται μπροστά από κάθε φωτογραφία του slideshow, η ετικέτα «Εξ' αποστάσεως εκπαίδευση ΛΣ-ΕΛ.ΑΚΤ.» με σιέλ ημιδιαφανές background:

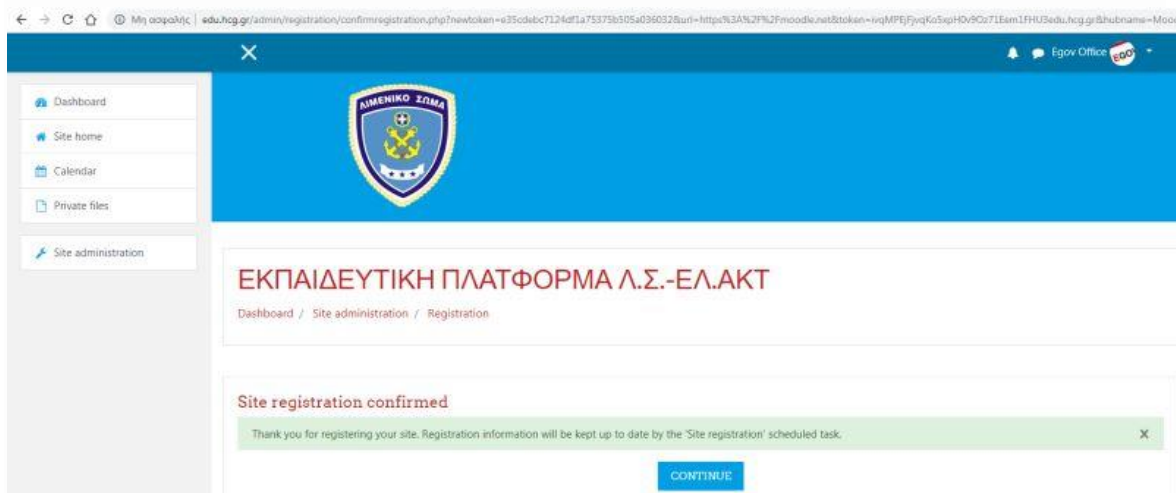
Εικόνα 27. Αλλαγή κώδικα ετικέτας

Στη συνέχεια έγινε εγγραφή (registration) της σελίδας που μόλις δημιουργήθηκε στον κατάλογο Moodle.net, ώστε να ενημερωνόμαστε άμεσα για θέματα ασφαλείας και νέες εκδόσεις της πλατφόρμας και για να καταχωρηθεί η σελίδα μας στη λίστα με τις εγγεγραμμένες σελίδες Moodle στη χώρα μας.

Εικόνα 28. Εγγραφή σελίδας στο Moodle.net

Εικόνα 29. Συμπλήρωση πεδίων εγγραφής

Εικόνα 30. Ολοκλήρωση διαδικασίας εγγραφής

5.3 Αλλαγή γλώσσας της σελίδας

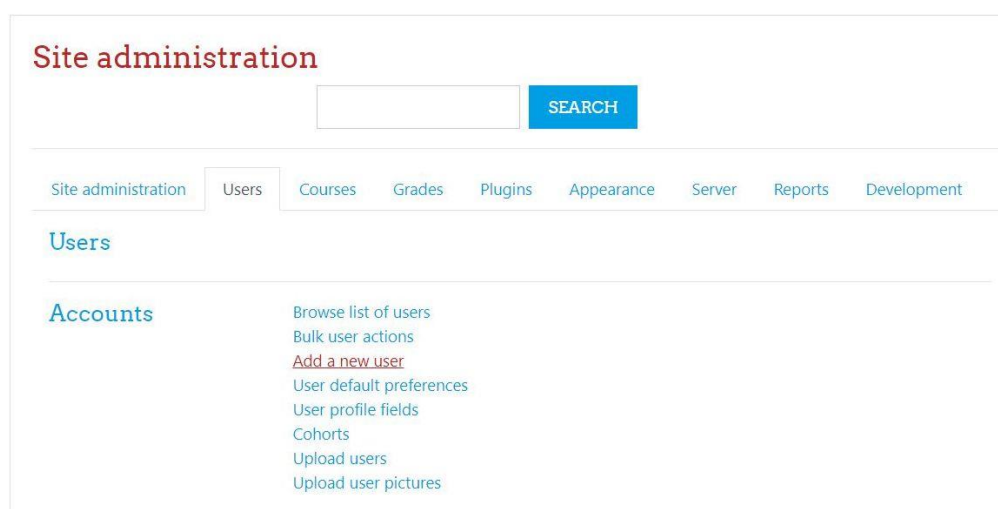
Επειδή κατά την εγκατάσταση του Moodle στον εξυπηρετητή (server) του φορέα μας η προεπιλεγμένη γλώσσα ήταν η Αγγλική, και προκειμένου να υπάρχει δυνατότητα να εμφανίζονται και στα Ελληνικά όλα τα στοιχεία της ιστοσελίδας (menu, block, κ.λπ.),

χρειάστηκε να εγκατασταθεί το πακέτο της Ελληνικής γλώσσας για την έκδοση 3.5, την οποία κατεβάσαμε από τον ακόλουθο σύνδεσμο: <https://download.moodle.org/langpack/3.5/> (δείτε ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II) και στη συνέχεια εγκαταστάθηκε στο φάκελο (directory) "moodledata".

5.4 Προσθήκη χρηστών στο Moodle και συμμετεχόντων στα επιμέρους προγράμματα

Οι ρόλοι (roles) των Moodle χρηστών είναι οι ακόλουθοι: Διαχειριστής (Administrator), Manager, Δημιουργός μαθήματος (Course creator), Εκπαιδευτής (Teacher), Εκπαιδευτής περιορισμένων δυνατοτήτων (Non-editing teacher), Εκπαιδευόμενος (Student) και Επισκέπτης (Guest).

Για να εισέλθει ο χρήστης στην πλατφόρμα Moodle που εγκαταστήσαμε, βασική προϋπόθεση είναι να έχει πρώτα καταχωρηθεί από το διαχειριστή ως χρήστης της εν λόγω πλατφόρμας (Εικόνα 31). Όπως θα παρατηρήσετε (Εικόνα 32), στη μέθοδο αυθεντικοποίησης (authentication method) του χρήστη, έχει επιλεγεί από το διαχειριστή "LDAP server", ώστε να αντλεί από εκεί τα στοιχεία των χρηστών και να συσχετίζει τα διαπιστευτήρια εισόδου τους με αυτά που χρησιμοποιούν για την είσοδό τους στο λογαριασμό υπηρεσιακού ταχυδρομείου. Υπάρχει όμως και δυνατότητα χειροκίνητης καταχώρησης (manual account) χρηστών για περιπτώσεις που δεν έχει συνδεθεί η πλατφόρμα με LDAP server.

Εικόνα 31. Προσθήκη χρήστη στην πλατφόρμα Moodle

▼ General

Username

Choose an authentication method

Suspended account

The password must have at least 8 characters, at least

New password

Force password change

First name

Surname

Email address

Email display

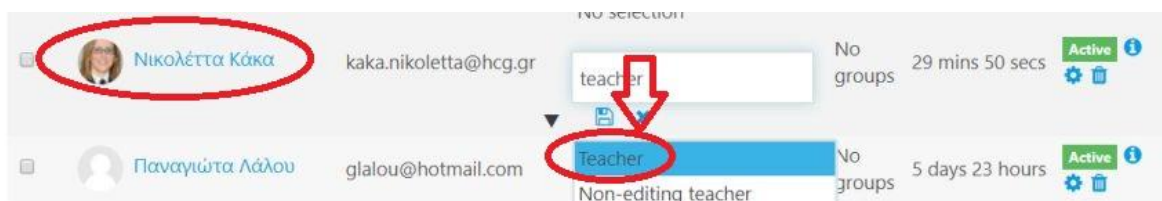
City/town

Select a country

Timezone

Εικόνα 32. Καταχώρηση χρήστη στην πλατφόρμα Moodle από το διαχειριστή

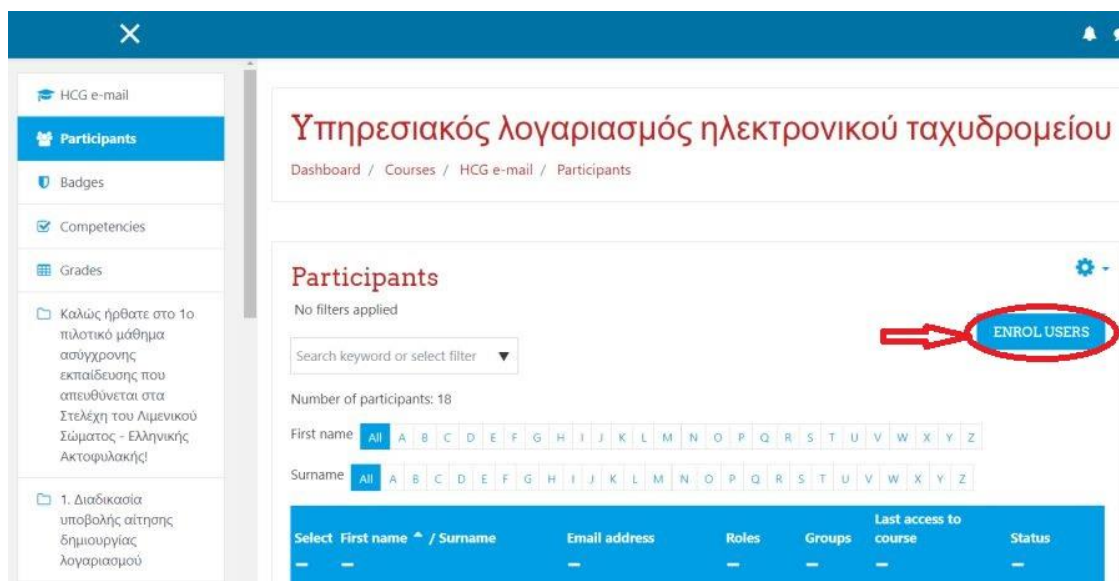
Ο "Administrator" ή ο "Manager" είναι αυτοί που μπορούν να δώσουν ρόλο "Teacher" στους εκπαιδευτές κάθε προγράμματος (Εικόνα 33). Ο εκπαιδευτής από την πλευρά του, έχει πρόσβαση μόνο στο δικό του μάθημα και δικαίωμα να ορίζει κι άλλους εκπαιδευτές σε αυτό και επιπλέον να καταχωρεί ρόλους "student" (μαθητή) ή "non-editing teacher" που βρίσκονται ιεραρχικά κάτω από αυτόν.

Εικόνα 33. Ανάθεση ρόλου "teacher" από το διαχειριστή

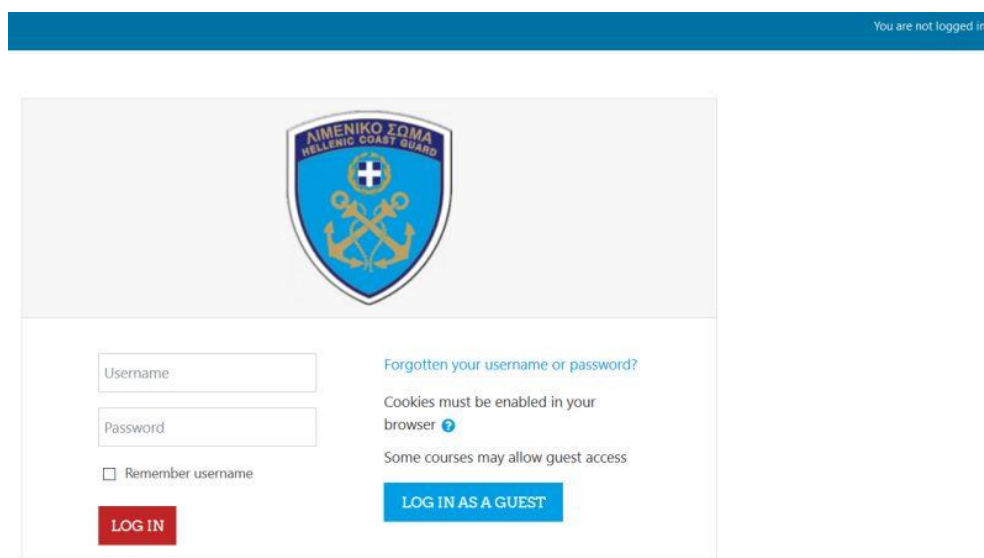
Επιπλέον, απαιτείται από τον εκπαιδευτή (teacher) κάθε προγράμματος (course), η καταχώρηση (enrol) των εκπαιδευομένων που θα το παρακολουθήσουν (Εικόνα 34), προκειμένου οι δεύτεροι, να βλέπουν σε ποια courses έχουν ενταχθεί όταν συνδέονται στην πλατφόρμα και να έχουν πρόσβαση σε αυτά. Ο εκπαιδευτής από την

πλευρά του μπορεί να ελέγχει ανά πάσα στιγμή τη δραστηριότητά και την εξέλιξή τους στο πρόγραμμα.

Εικόνα 34. Καταχώρηση συμμετέχοντος σε πρόγραμμα από τον εκπαιδευτή

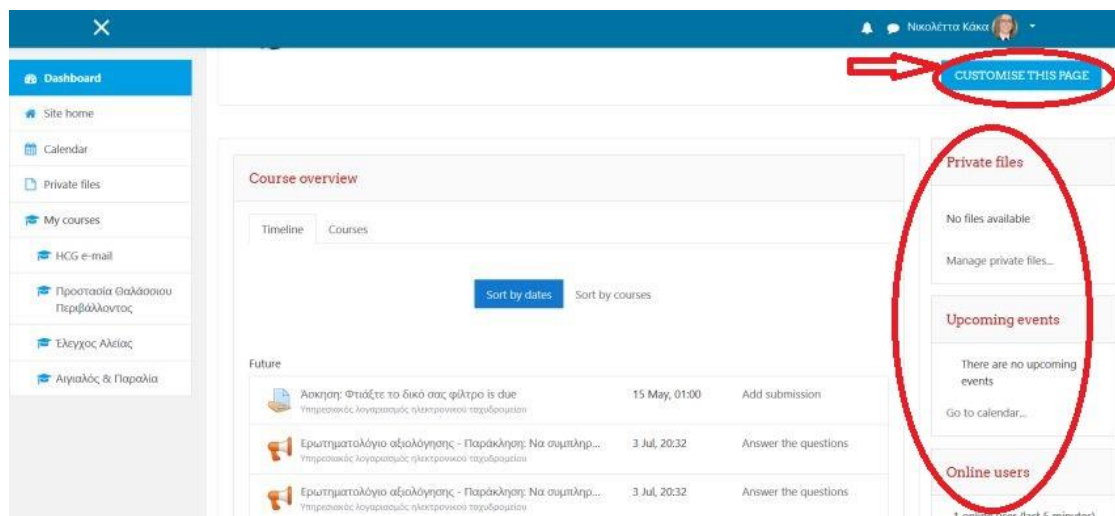
Αφού ολοκληρωθεί η διαδικασία εγγραφής των χρηστών, επιλέγοντας "Log in" στο σύνδεσμο: edu.hcg.gr, εμφανίζεται η φόρμα εισόδου <http://edu.hcg.gr/login/index.php>, με το λογότυπο του Λιμενικού Σώματος που έχει προστεθεί σε αυτή (Εικόνα 35) και ο κάθε χρήστης πληκτρολογεί το username και το password που ήδη διαθέτει από το υπηρεσιακό του e-mail, προκειμένου να συνδεθεί.

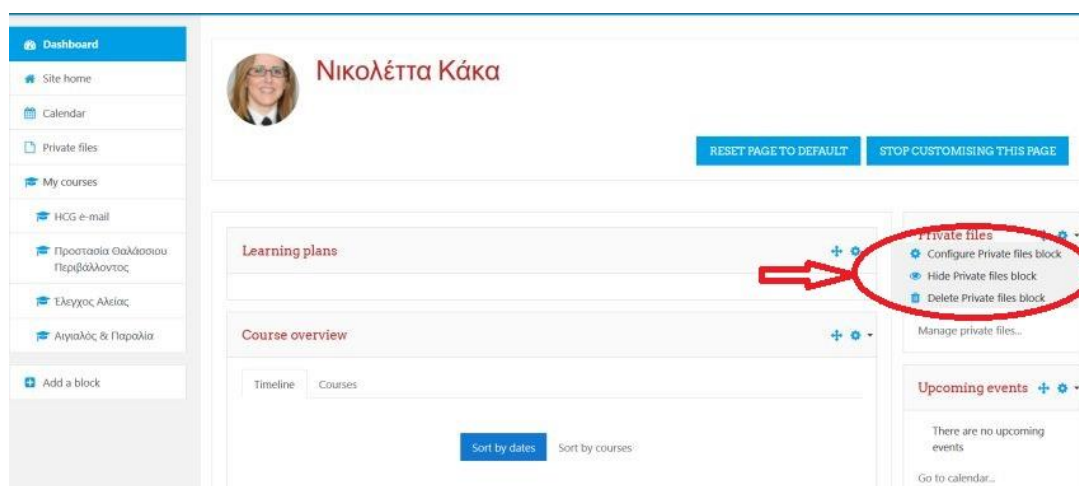
Εικόνα 35. Σελίδα εισόδου χρήστη

5.5 Διαχείριση block πλατφόρμας Moodle και επιμέρους μαθημάτων

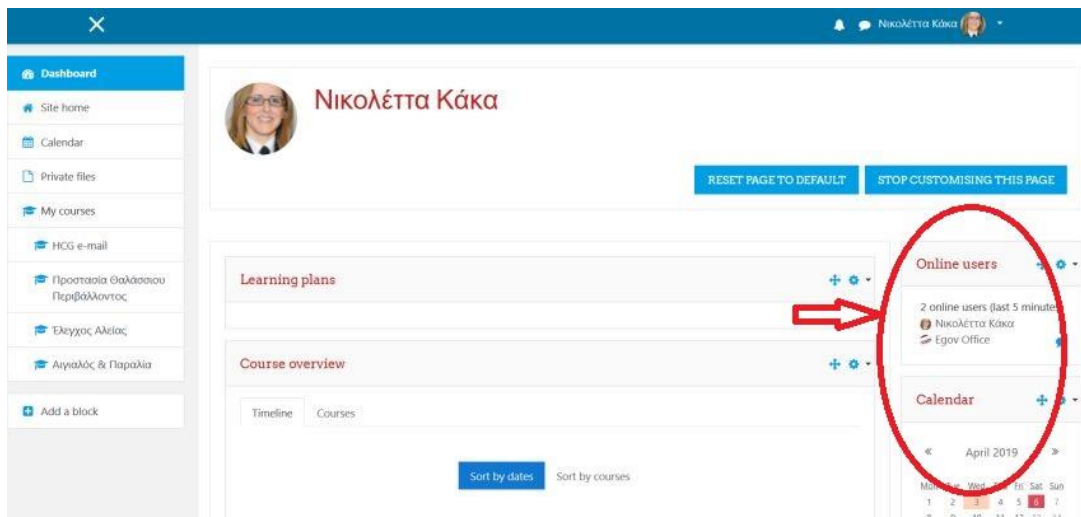
Κάθε εκπαιδευόμενος με την είσοδό του στη σελίδα του Moodle μπορεί να επεξεργαστεί τα βασικά στοιχεία του προφίλ του και να προσθέσει τη φωτογραφία του. Επίσης, μπορεί να διαμορφώσει την προσωπική του σελίδα όπως αυτός επιθυμεί, προσθέτοντας, μεταφέροντας, κρύβοντας ή αφαιρώντας τα ιδιωτικά του block (Εικόνες 36, 37 & 38).

Εικόνα 36. Διαμόρφωση προσωπικής σελίδας χρήστη

Εικόνα 37. Δυνατότητες τροποποίησης των block της προσωπικής σελίδας χρήστη

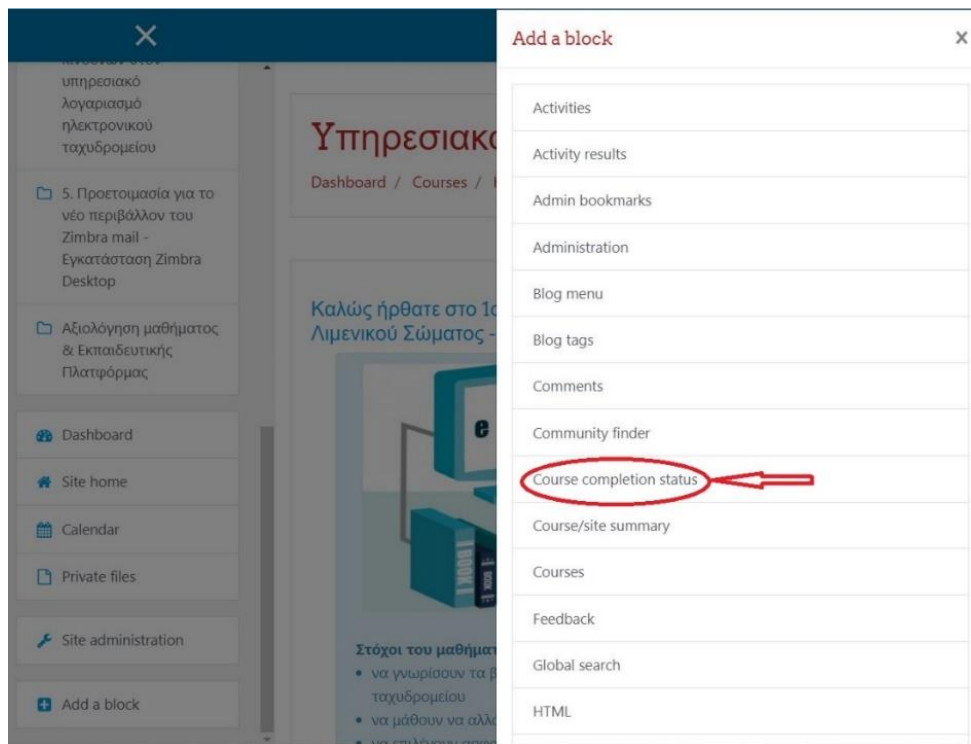
Εικόνα 38. Μετακίνηση επάνω δεξιά του block ενεργών χρηστών και του ημερολογίου

Από την άλλη πλευρά, και ο εκπαιδευτής κάθε μαθήματος, μπορεί να προσθέσει στη σελίδα του μαθήματος κάποια block που θεωρεί χρήσιμα όπως φαίνεται στην ακόλουθη Εικόνα 39.

Εικόνα 39. Προσθήκη block στο μάθημα από τον εκπαιδευτή

Στο συγκεκριμένο παράδειγμα προστέθηκε το block "course completion status" όπως φαίνεται παρακάτω στην Εικόνα 40, το οποίο παρουσιάζει στον εκπαιδευτή την κατάσταση αναφοράς μαθήματος (course report) ανά εκπαιδευόμενο (Εικόνα 41) και στον εκπαιδευόμενο εμφανίζει το επίπεδο ολοκλήρωσης του μαθήματος που παρακολουθεί.

Εικόνα 40. Προσθήκη block “Course completion status”

Υπηρεσιακός λογαριασμός ηλεκτρονικού ταχυδρομείου

Dashboard / My courses / HCG e-mail / Reports / Course completion

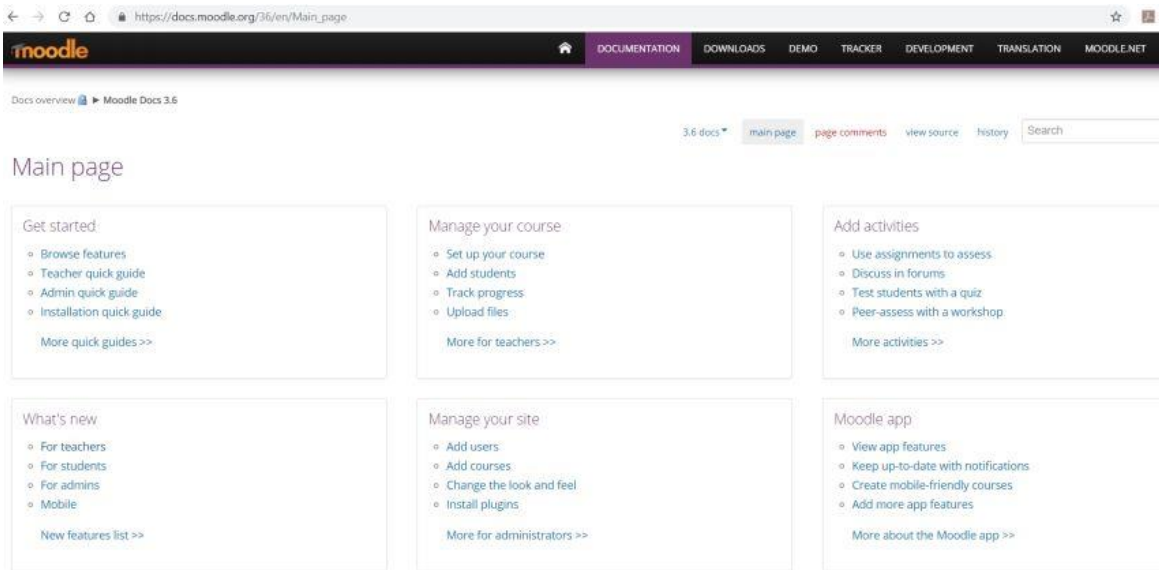
All participants: 16

First name: All A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W X Y Z
Surname: All A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W X Y Z

Criteria group	Activities	Self	Course
Aggregation method	All	-	All
Criteria	Έγγραφο επίσημης Φημοουργίας ... Διαδικασία αλλαγής κωδικού ... Δοκιμή αλλαγής κωδικού ... Δημοουργία φακέλων & ... Δημοουργία τους δικούς ... Κουίζ καταπόησης εύστητας Βασικές ρυθμίσεις ... Λέξιό φρολογία Κουίζ καταπόησης εύστητας Δημοουργία Φίλτρου ... Δικηση Φιλιάτε το δικό σας... Οδηγίες εγκατάστασης Zimbra...	Self completion	Course complete
First name / Surname	Email address		
Moodle Edu	moodleedu@hcg.gr	☐	☐
Nikol Kaka	nikoletta_kaka@yahoo.gr	☒	☐

Εικόνα 41. Εμφάνιση αναφοράς μαθήματος ανά εκπαιδευόμενο

Στην ιστοσελίδα <https://docs.moodle.org> υπάρχουν αναλυτικές οδηγίες διαχείρισης μιας σελίδας moodle καθώς και ενός μαθήματος (Εικόνα 42).

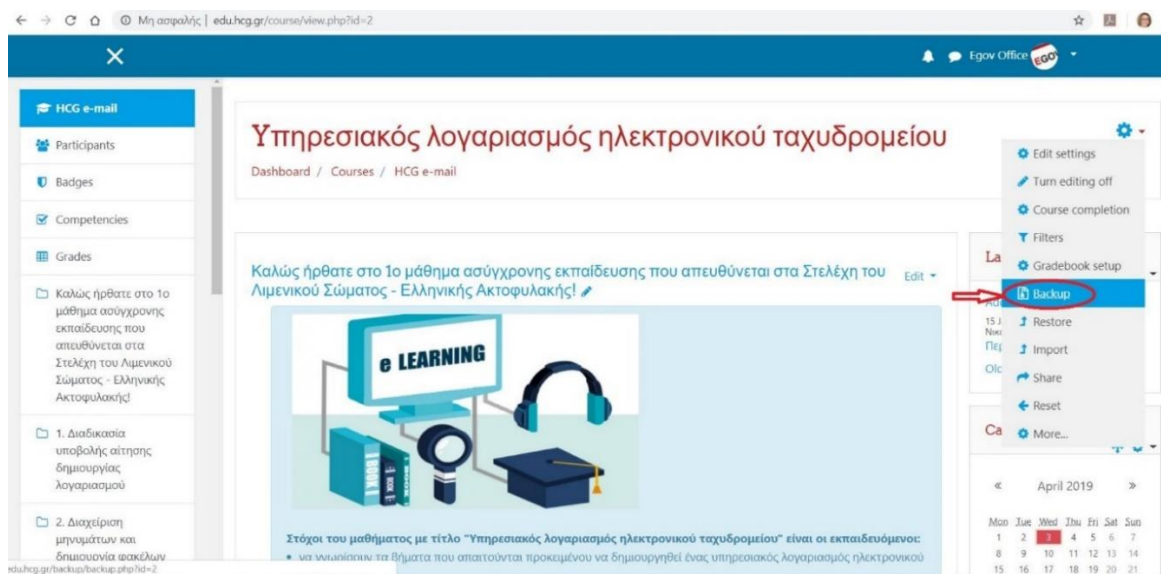

Εικόνα 42. Βασική σελίδα "Moodle Documentation"

5.6 Λήψη αντιγράφου ασφαλείας ιστοσελίδας Moodle και μαθημάτων

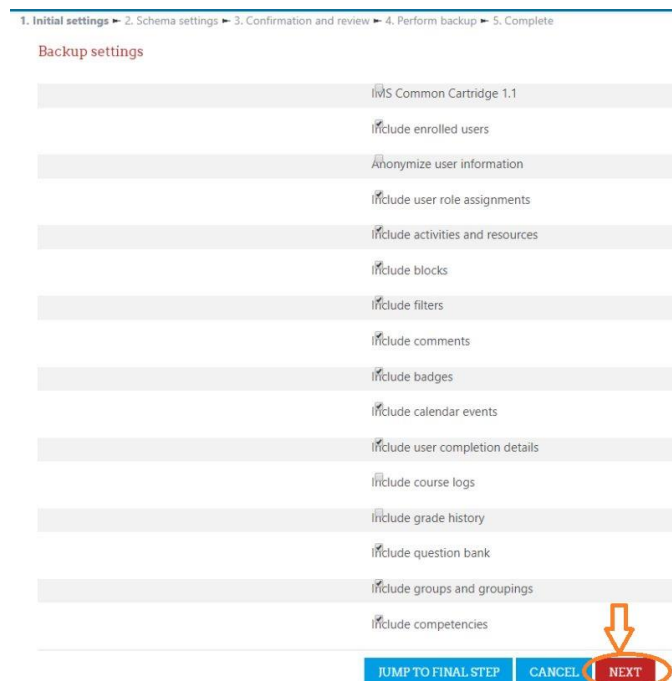
Είναι πολύ σημαντικό να παίρνουμε συχνά αντίγραφο ασφαλείας (back up) ολόκληρης της πλατφόρμας Moodle. Χρήσιμες και αναλυτικές οδηγίες υπάρχουν στον ακόλουθο σύνδεσμο: https://docs.moodle.org/36/en/Site_backup. Όταν δημιουργηθεί κάποια σοβαρή δυσλειτουργία στην ιστοσελίδα Moodle, θα χρησιμοποιήσουμε το "back up" που έχουμε λάβει σε προγενέστερο χρόνο και θα το κάνουμε "restore", δηλαδή θα επαναφέρουμε τη σελίδα στο χρονικό σημείο κατά το οποίο δημιουργήθηκε το αντίγραφο ασφαλείας, επιταχύνοντας τη διαδικασία αποκατάστασης. Ένα σύστημα Moodle αποτελείται από τρία μέρη: α) τα δεδομένα που είναι αποθηκευμένα στη βάση δεδομένων (στην παρούσα πλατφόρμα η βάση δεδομένων είναι η MySQL), β) τα αρχεία που έχουν μεταφορτωθεί (για παράδειγμα, τα αρχεία του μαθήματος που φτιάξαμε και έχουν μεταφορτωθεί μέσω του Moodle και βρίσκονται στο moodledata) και γ) ο κώδικας του Moodle. Αν ελέγξουμε το αρχείο "config.php" που δημιουργήθηκε κατά την εγκατάσταση της πλατφόρμας του Moodle, μπορούμε να επιβεβαιώσουμε ότι εκεί βρίσκονται όλα τα προαναφερόμενα.

Εκτός από συχνή λήψη αντιγράφου ασφαλείας της πλατφόρμας Moodle, για το οποίο φροντίζει ο διαχειριστής, κάθε εκπαιδευτής θα πρέπει να κρατάει ξεχωριστό αντίγραφο ασφαλείας για το μάθημά του, επιλέγοντας την αντίστοιχη επιλογή, όπως φαίνεται στην παρακάτω Εικόνα 43.

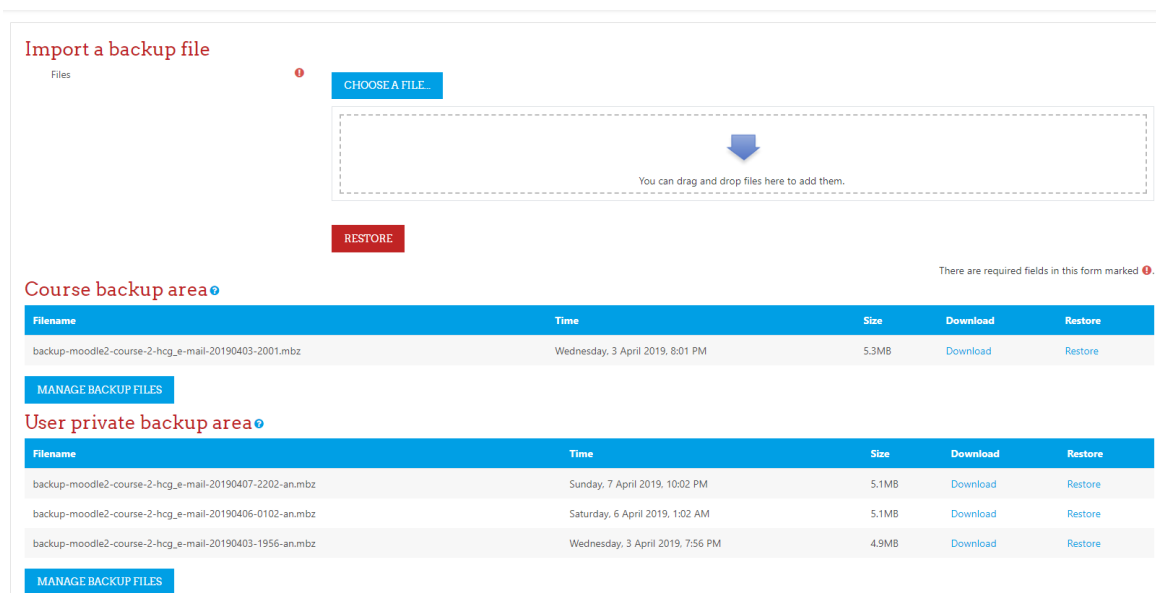

Εικόνα 43. Επιλογή δυνατότητας “backup”

Αφού επιλέξουμε τις ρυθμίσεις (back up settings) που επιθυμούμε να συμπεριληφθούν στο backup (Εικόνα 44), προχωράμε και ολοκληρώνουμε τη διαδικασία. Στην Εικόνα 45 βλέπουμε τα αντίγραφα ασφαλείας που έχουν ληφθεί και μας δίνεται η δυνατότητα να επαναφέρουμε κάποιο από αυτά. Στο μάθημα (course) που δημιουργήσαμε έγινε αρκετές φορές αυτή η διαδικασία για λόγους ασφαλείας.

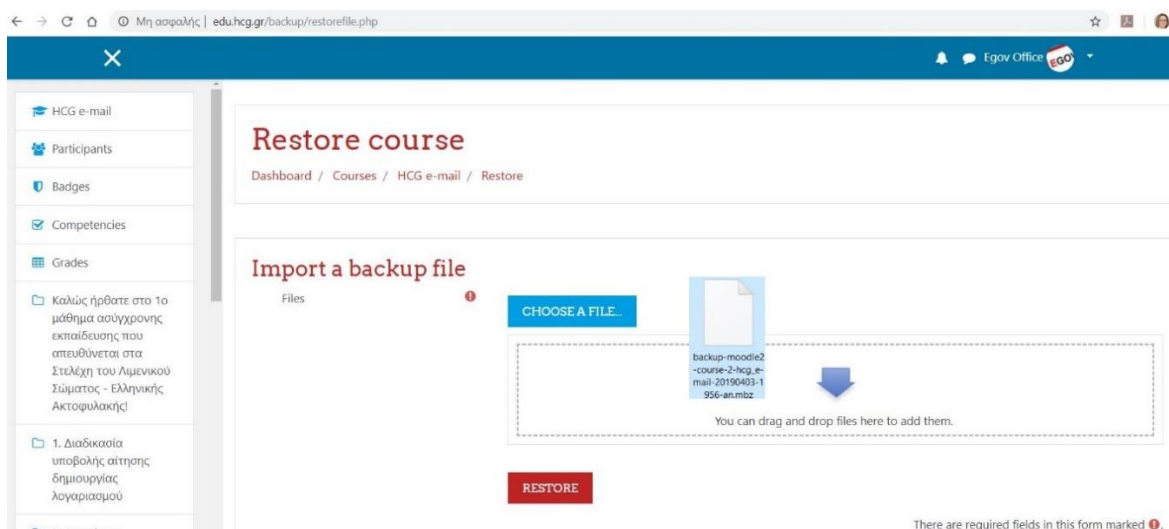

Εικόνα 44. Επιλογή ρυθμίσεων backup

Εικόνα 45. Λίστα με αντίγραφα ασφαλείας που έχουν ληφθεί

Η διαδικασία επαναφοράς ενός αντιγράφου ασφαλείας κάποιου μαθήματος είναι αρκετά απλή. Είτε επιλέγουμε το σύνδεσμο "Restore" (δεξιά στην Εικόνα 45), είτε σύρουμε και ρίχνουμε το αρχείο back up που έχουμε φυλαγμένο σε κάποιο μέσο αποθήκευσης, μέσα στο πεδίο "Import a back up file" και επιλέγουμε "RESTORE" (Εικόνα 46).

Εικόνα 46. Restore του αντιγράφου ασφαλείας από εξωτερικό αρχείο

5.7 Δημιουργία επιμορφωτικού προγράμματος για το Λιμενικό Σώμα

Το πιλοτικό μάθημα (course) που δημιουργήθηκε στην πλατφόρμα Moodle του Λιμενικού Σώματος έχει τίτλο: «Υπηρεσιακός λογαριασμός ηλεκτρονικού ταχυδρομείου». Στόχος του, η διερεύνηση των δυνατοτήτων του υπηρεσιακού λογαριασμού ηλεκτρονικού ταχυδρομείου από το ένστολο προσωπικό, καθώς και η αξιοποίηση του στην καθημερινότητα, με τον καλύτερο δυνατό τρόπο, αποφεύγοντας πιθανούς κινδύνους που προέρχονται από τη λανθασμένη χρήση του.

Αφορμή για τη δημιουργία του εν λόγω μαθήματος στάθηκαν τα καθημερινά τηλεφωνήματα συναδέλφων από ολόκληρη την Ελλάδα, στη Διεύθυνση Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Επικοινωνιών, με απορίες σχετιζόμενες με τη χρήση και τις δυνατότητες του υπηρεσιακού e-mail καθώς και την αναζήτηση τρόπων αντιμετώπισης πιθανών κινδύνων (ανεπιθύμητη αλληλογραφία, μετάδοση ιών, κ.λπ.). Επιπλέον, η μη ορθή χρήση των υπηρεσιακών λογαριασμών e-mail από τους χρήστες, εντοπιζόταν κυρίως σε απροσεξία ή σε έλλειψη κατάλληλης γνώσης και είχε δυσάρεστες επιπτώσεις στην εύρυθμη λειτουργία του εξυπηρετητή διακίνησης ηλεκτρονικής αλληλογραφίας.

5.8 Υλοποίηση και δομή επιμορφωτικού προγράμματος

Η έναρξη της υλοποίησης του μαθήματος που σχεδιάστηκε, ξεκίνησε με την αποστολή e-mail, προς τους συμμετέχοντες-εκπαιδευόμενους (τυχαίο δείγμα 108 στελεχών ΛΣ-ΕΛ.ΑΚΤ.), συνοδευόμενο με ηλεκτρονικό αρχείο οδηγιών (δείτε Παράρτημα Ι), που δημιουργήθηκε ειδικά για να διευκολύνει την πρώτη τους επαφή με την πιλοτική εκπαιδευτική πλατφόρμα. Διευκρινίστηκε ότι η συμμετοχή τους δεν είναι υποχρεωτική, αλλά καλό θα ήταν να δοκιμάσουν την εμπειρία, να τη μοιραστούν μαζί μας και να συνδράμουν μέσω της απάντησής τους στο ερωτηματολόγιο αξιολόγησης στο τέλος του μαθήματος.

Η δομή του εκπαιδευτικού προγράμματος που σχεδιάστηκε, περιλαμβάνει Εισαγωγή, πέντε εκπαιδευτικές Ενότητες και Αξιολόγηση της πλατφόρμας και του μαθήματος από τους συμμετέχοντες.

5.8.1 Εισαγωγή

Ξεκινώντας από την Εισαγωγή, αναφέρονται σε αυτή ξεκάθαρα οι στόχοι του μαθήματος και περιέχεται ένα forum ανταλλαγής απόψεων και έκφρασης αποριών, όπως φαίνεται στις Εικόνες 47-48 που ακολουθούν.

Καλώς ήρθατε στο 1ο πιλοτικό μάθημα ασύγχρονης εκπαίδευσης που απευθύνεται στα Στελέχη του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής!

Στόχοι του μαθήματος με τίτλο "Υπηρεσιακός λογαριασμός ηλεκτρονικού ταχυδρομείου" είναι οι εκπαιδευόμενοι:

- να γνωρίσουν τα βήματα που απαιτούνται προκειμένου να δημιουργηθεί ένας υπηρεσιακός λογαριασμός ηλεκτρονικού ταχυδρομείου
- να μάθουν να αλλάζουν κωδικό πρόσβασης στο λογαριασμό τους
- να επιλέγουν ασφαλή κωδικό πρόσβασης για το λογαριασμό τους
- να οργανώνουν τους φακέλους του e-mail τους
- να αποκτήσουν βασικές γνώσεις που σχετίζονται με την επεξεργασία των ρυθμίσεων του υπηρεσιακού λογαριασμού ηλεκτρονικού ταχυδρομείου
- να δημιουργήσουν την προσωπική υπηρεσιακή τους υπογραφή που θα συνοδεύει τα e-mail τους
- να μάθουν τη διαδικασία λήψης αντιγράφου ασφαλείας του λογαριασμού τους
- να μάθουν πώς δημιουργείται μια ομάδα επαφών και ποια η χρήση της
- να αξιοποιούν στο μέγιστο τις δυνατότητες που προσφέρει το e-mail
- να αντιμετωπίζουν πιθανούς κινδύνους που προκύπτουν από τη χρήση του e-mail
- να εισάγουν φίλτρα και να εκπαιδεύουν τον υπηρεσιακό τους λογαριασμό
- να γνωρίσουν τη διαδικασία αξιοποίησης του εργαλείου "Zimbra Desktop" για εύκολη διαχείριση των μηνυμάτων τους τοπικά στον υπολογιστή τους

Στον παρόν μάθημα, επειδή είναι 1ο και πιλοτικό, δεν θα βάλω χρονικούς περιορισμούς ολοκλήρωσης του, αν και 5 ημέρες είναι ικανό χρονικό διάστημα (με ενασχόληση 1-2 ώρες την ημέρα).

Απορίες & ιδέες σχετικά με e-mail

Εικόνα 47. Εισαγωγή μαθήματος

Περιμένουμε απορίες & ιδέες!

από Νικολέττα Κάκα - Παρασκευή, 5 Απριλίου 2019, 9:28 μμ

Εδώ θα συζητάμε τυχόν απορίες που σχετίζονται με τους υπηρεσιακούς λογαριασμούς ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και θα μοιραζόμαστε απόψεις & ιδέες που θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν. Η συμμετοχή όλων είναι πολύτιμη!

Re: Περιμένουμε απορίες & ιδέες!

από Κωνσταντίνα Κακάρá - Παρασκευή, 5 Απριλίου 2019, 9:34 μμ

Καλησπέρα,

Θα ήθελα να ρωτήσω εάν υπάρχει δυνατότητα να στείλει αυτόματο απαντητικό μήνυμα από το e-mail μου σε όσους μου αποστέλλουν μήνυμα ενώ απουσιάζω από το γραφείο.

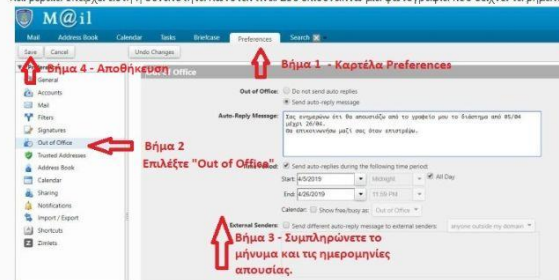
Μόνιμος συ

Re: Περιμένουμε απορίες & ιδέες!

από Νικολέττα Κάκα - Παρασκευή, 5 Απριλίου 2019, 10:32 μμ.

Και βέβαια υπάρχει αυτή η δυνατότητα Κωνσταντίνα. Σου επισυνάπτω μια φωτογραφία που δείχνει τα βήματα.

Ελπίζω να βοήθησα!

Εικόνα 48. Περιβάλλον «Φόρουμ» (forum)

5.8.2 Πρώτη Ενότητα

Στην 1^η ενότητα, περιγράφεται η διαδικασία υποβολής αίτησης δημιουργίας υπηρεσιακού λογαριασμού ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Έχει συμπεριληφθεί το έντυπο αίτησης για την απόκτηση λογαριασμού, καθώς και ένα ηλεκτρονικό βιβλίο, στο οποίο υπάρχουν οδηγίες δημιουργίας ασφαλούς κωδικού πρόσβασης και περιγράφεται αναλυτικά η διαδικασία αλλαγής του (Εικόνα 49).

1. Διαδικασία υποβολής αίτησης δημιουργίας λογαριασμού

Υπάρχουν δύο (02) τρόποι υποβολής αίτησης προκειμένου να δημιουργηθεί ένας υπηρεσιακός λογαριασμός ηλεκτρονικού ταχυδρομείου:

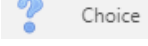
- Εάν πρόκειται για δημιουργία λογαριασμού της υπηρεσίας που υπηρετείτε, θα πρέπει να συμπληρώσετε τα στοιχεία που απαιτούνται στην αίτηση που ακολουθεί και να την αποστείλετε στην ηλεκτρονική διεύθυνση: egon@hcg.gr
- Εάν πρόκειται για δημιουργία δικού σας προσωπικού λογαριασμού ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, θα πρέπει να μιπείτε στην ακόλουθη διεύθυνση <http://app1.hcg.gr/register> (μέσω δικτύου ΣΥΖΕΥΣΙΣ) και χρησιμοποιώντας το όνομα χρήστη και τον κωδικό πρόσβασης του λογαριασμού της υπηρεσίας σας, θα αναίξει η ηλεκτρονική αίτηση την οποία θα συμπληρώσετε και θα αποστείλετε ηλεκτρονικά. Αμέσως μόλις δημιουργηθεί ο λογαριασμός σας, θα λάβετε ειδοποίηση στην ηλεκτρονική διεύθυνση που δηλώσατε κατά τη συμπλήρωση της αίτησής σας.

Προσοχή!
Την 1η φορά που θα ανοίξετε το λογαριασμό σας, μην παραλείψετε να αλλάξετε τον προσωρινό κωδικό πρόσβασης (password) που έδωσε ο διαχειριστής κατά τη δημιουργία του.

- Έντυπο αίτησης δημιουργίας e-mail υπηρεσίας
- Διαδικασία αλλαγής κωδικού πρόσβασης e-mail
- Δοκιμή αλλαγής κωδικού πρόσβασης

Παρατηρήσεις: Μη διαθέσιμο εκτός: Η δραστηριότητα Διαδικασία αλλαγής κωδικού πρόσβασης e-mail είναι σημειωμένη ως ολοκληρωμένη

Εικόνα 49. Περιεχόμενο 1^{ης} ενότητας

Επιπλέον, υπάρχει μια δραστηριότητα τύπου «επιλογής» Choice, η οποία χρησιμοποιείται ως γρήγορη ανώνυμη δημοσκόπηση, προκειμένου να «δοκιμαστεί» η κατανόηση των μαθητών στο υλικό της ενότητας (Εικόνα 50).

Δοκιμή αλλαγής κωδικού πρόσβασης

Μετά τη μελέτη της παρούσας ενότητας, μπορείτε να χρησιμοποιήσετε το ακόλουθο εργαλείο για να ελέγξετε αν ο κωδικός σας θεωρείται αρκετά ασφαλής.

Μετρήστε εδώ πόσο ισχυρό είναι το password που χρησιμοποιείτε ή εναλλακτικά αν θέλετε αναλυτικές πληροφορίες για την ασφάλεια του password που χρησιμοποιείτε ή ανάρτεστε να χρησιμοποιήσετε, δοκιμάστε και αυτό το εργαλείο.

Δοκιμάστε τώρα να αλλάξετε τον κωδικό πρόσβασης σας και στη συνέχεια επιλέξτε μια από τις ακόλουθες απαντήσεις:

Anonymous results will be published after you answer. ✕

Ναι, τον έλαβα επιτυχώς Τον έλαβα αλλά δε μπορώ πλέον να συνδεθώ Όχι, δεν δοκίμασα να τον αλλάξω Θα τον αλλάξω μόλις ολοκληρώσω το course

SAVE MY CHOICE Remove my choice

Απάντηση	Ποσοστά
Ναι, τον έλαβα επιτυχώς	~85%
Τον έλαβα αλλά δε μπορώ πλέον να συνδεθώ	~15%
Όχι, δεν δοκίμασα να τον αλλάξω	0%
Θα τον αλλάξω μόλις ολοκληρώσω το course	0%

Εικόνα 50. Εμφάνιση αποτελεσμάτων της δραστηριότητας «Επιλογή» (Choice) στο χρήστη

Σημειώνεται ότι προκειμένου να ενεργοποιηθεί (ξεκλειδώσει) η προαναφερόμενη δραστηριότητα για το μαθητή, έχει τεθεί ο περιορισμός να έχει μελετήσει όλο το υλικό που περιλαμβάνει η 1^η ενότητα.

5.8.3 Δεύτερη Ενότητα

Στη 2^η ενότητα, περιγράφεται η διαδικασία δημιουργίας φακέλων στο e-mail, προκειμένου οι μαθητές να μάθουν να οργανώνουν την εισερχόμενη αλληλογραφία τους και έχει αναρτηθεί κατάλληλο εκπαιδευτικό υλικό που δημιουργήθηκε για το σκοπό αυτό (Εικόνα 51).

2. Διαχείριση μηνυμάτων και δημιουργία φακέλων

Προκειμένου να οργανώσετε σωστά τα εισερχόμενα μηνύματά σας, ώστε να τα διαχειρίζεστε καλύτερα και να μη χάνετε χρόνο ψάχνοντας, θα πρέπει να δημιουργήσετε φακέλους με ονομασία σχετική με το περιεχόμενό τους.

Η διαδικασία διαχείρισης μηνυμάτων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου καθώς και η δημιουργία φακέλων και υποφακέλων παρουσιάζεται βήμα βήμα στο παρακάτω αρχείο με τίτλο: "Δημιουργία φακέλων & υποφακέλων στο υπηρεσιακό e-mail".

- Δημιουργία φακέλων & υποφακέλων στο υπηρεσιακό e-mail
- Δημιουργήστε τους δικούς σας φακέλους!
- Κουίζ κατανόησης ενότητας

Εικόνα 51. Περιεχόμενο 2^{ης} ενότητας

Επίσης, στην παρούσα ενότητα έχει προστεθεί ένα «Φόρουμ» Forum, όπου ζητείται από τους μαθητές, αφού μελετήσουν το υλικό, να δημιουργήσουν δικούς τους φακέλους και μόλις ολοκληρώσουν τη διαδικασία, να περιγράψουν τυχόν δυσκολίες, ώστε να γίνει ανταλλαγή απόψεων και επίλυση τυχόν αποριών (Εικόνα 52).

Δημιουργήστε τους δικούς σας φακέλους!

Αφού διαβάσετε τις οδηγίες δημιουργίας φακέλων στο email μας, έφτασε η ώρα να τις εφαρμόσετε!

Δημιουργήστε στο φάκελο με τα εισερχόμενα μηνύματά σας (Inbox), ένα φάκελο με τίτλο "ΔΕΚΤ" μέσα στον οποίο θα δημιουργήσετε άλλους δύο φακέλους με τίτλους "ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ ΕΚΔΔΑ" και "ΣΧΟΛΕΙΑ". Μπορείτε να χρωματίσετε με διαφορετικά χρώματα τους φακέλους και να αρχειοθετήσετε σε αυτούς μηνύματα με σχετικό περιεχόμενο.

Αφού ολοκληρώσετε τη διαδικασία, περιγράψτε τυχόν δυσκολίες στο παρόν forum, ώστε να γίνει ανταλλαγή απόψεων και επίλυση τυχόν αποριών.

[ADD A NEW DISCUSSION TOPIC](#)

Discussion	Started by	Replies	Last post
Ολοκλήρωση δημιουργίας φακέλων	 Κωνσταντίνος Σπαθάρης	0	Κωνσταντίνος Σπαθάρης Mon, 8 Apr 2019, 2:32 PM
Δοκιμή δημιουργίας φακέλου	 Κωνσταντίνα Κακαρά	0	Κωνσταντίνα Κακαρά Sun, 7 Apr 2019, 1:04 PM

Εικόνα 52. Περιβάλλον «Φόρουμ» (forum)

Η ενότητα ολοκληρώνεται με ένα "Κουίζ" που περιέχει ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής και συμπλήρωσης κενών, για την κατανόηση της ύλης, το οποίο έχει σχεδιαστεί να βαθμολογείται αυτόματα και να παρουσιάζει ανατροφοδότηση στο μαθητή, για κάθε απάντησή του, αμέσως μετά την ολοκλήρωσή και υποβολή του. Υπάρχει δυνατότητα επανάληψης του κουίζ από το μαθητή με σκοπό την καλύτερη κατανόηση του εκπαιδευτικού υλικού (Εικόνα 53).

Κουίζ κατανόησης ενότητας

Για να δούμε λοιπόν, κατάρβατε τη διαδικασία δημιουργίας φακέλων και διαχείρισης μηνυμάτων του ηλεκτρονικού σας ταχυδρομείου:
Απαντήστε στις ακόλουθες ερωτήσεις, δοκιμάζοντας ταυτόχρονα να υλοποιήσετε βήμα-βήμα τα όσα μάθατε στην παρούσα ενότητα.

This quiz opened at Wednesday, 3 April 2019, 4:18 PM

This quiz will close at Wednesday, 3 July 2019, 11:59 PM

Time limit: 20 mins

Grading method: Highest grade

Summary of your previous attempts

Attempt	State	Grade / 5.00	Review	Feedback
1	Finished Submitted Wednesday, 3 April 2019, 5:07 PM	4.00	Review	Μπράβο! Απάντησες σωστά στις περισσότερες ερωτήσεις! Συνέχισε με αυτό το ρυθμό και στις επόμενες ενότητες!
2	Finished Submitted Wednesday, 3 April 2019, 5:10 PM	5.00	Review	Συγχαρητήρια! Φαίνεται ότι μελέτησες καλά το υλικό και κατανόησες την παρούσα ενότητα!
3	Finished Submitted Saturday, 6 April 2019, 10:39 PM	5.00	Review	Συγχαρητήρια! Φαίνεται ότι μελέτησες καλά το υλικό και κατανόησες την παρούσα ενότητα!

Highest grade: 5.00 / 5.00.

Overall feedback

Συγχαρητήρια! Φαίνεται ότι μελέτησες καλά το υλικό και κατανόησες την παρούσα ενότητα!

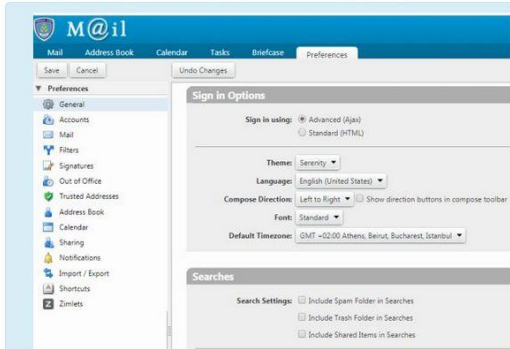
[RE-ATTEMPT QUIZ](#)

Εικόνα 53. Ανατροφοδότηση "Κουίζ" μετά την ολοκλήρωσή του από το μαθητή

5.8.4 Τρίτη Ενότητα

Στην 3^η ενότητα, περιγράφεται η επεξεργασία βασικών ρυθμίσεων του e-mail, προκειμένου να αποκτηθούν οι απαραίτητες γνώσεις που θα διευκολύνουν την καθημερινή υπηρεσιακή του χρήση (Εικόνα 54).

3. Επεξεργασία βασικών ρυθμίσεων λογαριασμού

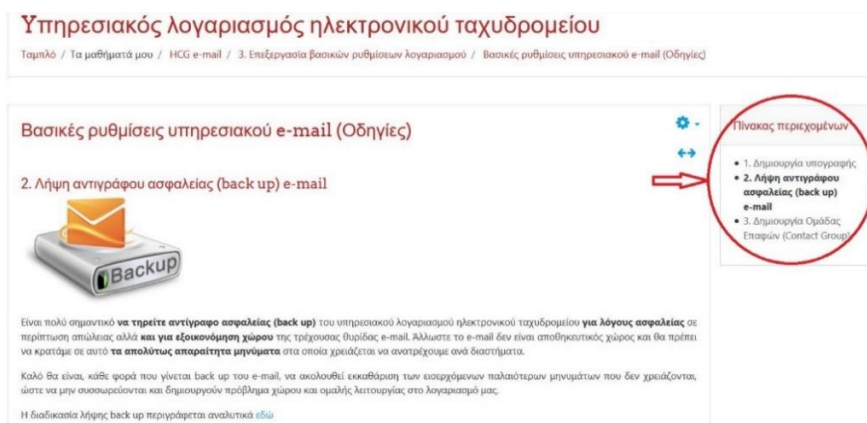

Στο βασικό μενού του υπηρεσιακού λογαριασμού ηλεκτρονικού ταχυδρομείου υπάρχει η καρτέλα με τίτλο **"Preferences"**. Από εδώ μπορείτε να δημιουργήσετε **υπογραφή** για τα εξερχόμενα μηνύματά σας, να κρατήσετε **αντίγραφο ασφαλείας (back-up)** της αλληλογραφίας σας, να δημιουργήσετε **Ομάδα Επαφών** για αποστολή ομαδικών μηνυμάτων και να κάνετε τυχόν **αλλαγές στις ρυθμίσεις** του λογαριασμού σας. Ας ξεκινήσουμε λοιπόν την εξερεύνηση του λογαριασμού μας ακολουθώντας τις οδηγίες που περιγράφονται παρακάτω!

- Βασικές ρυθμίσεις υπηρεσιακού e-mail (Οδηγίες)
- Λεξικό ορολογίας
- Προσθέστε κι εσείς στο λεξικό κάποιον όρο που σχετίζεται με το e-mail και δεν περιέχεται εδώ.
- Κουίζ κατανόησης ενότητας

Εικόνα 54. Περιεχόμενο 3^{ης} ενότητας

Έχει ενσωματωθεί σε αυτή ένα ηλεκτρονικό βιβλίο , που περιγράφει αναλυτικά τη δημιουργία υπογραφής στον υπηρεσιακό λογαριασμό, οδηγίες λήψης αντιγράφου ασφαλείας του e-mail καθώς και τη δημιουργία ομάδας επαφών. Κάθε βιβλίο αποτελείται από πίνακα περιεχομένων και κεφάλαια στα οποία μπορεί να περιηγηθεί ο μαθητής (Εικόνα 55).

Υπηρεσιακός λογαριασμός ηλεκτρονικού ταχυδρομείου
Ταμπλό / Τα μηνύματά μου / ΗCG e-mail / 3. Επεξεργασία βασικών ρυθμίσεων λογαριασμού / Βασικές ρυθμίσεις υπηρεσιακού e-mail (Οδηγίες)

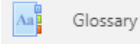
Βασικές ρυθμίσεις υπηρεσιακού e-mail (Οδηγίες)

2. Λήψη αντιγράφου ασφαλείας (back up) e-mail

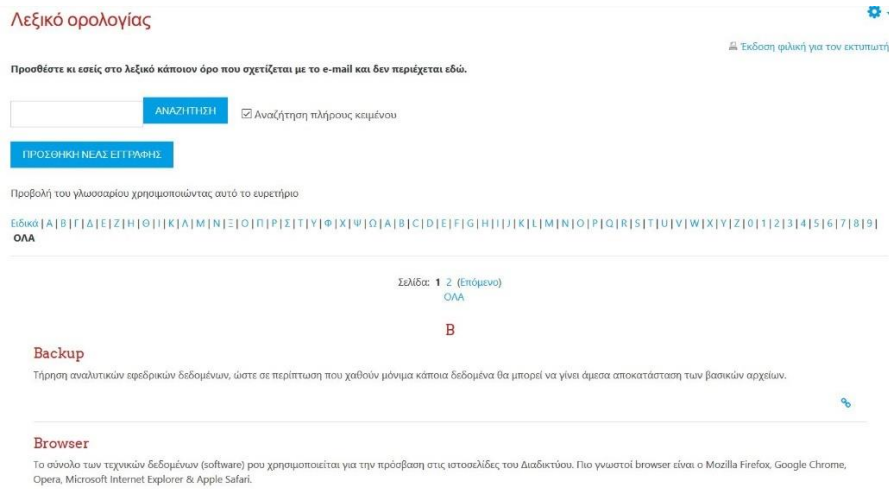
Πίνακας περιεχομένων

- 1. Δημιουργία υπογραφής
- 2. Λήψη αντιγράφου ασφαλείας (back up) e-mail
- 3. Δημιουργία Ομάδας Επαφών (Contact Group)

Εικόνα 55. Εσωτερικό ηλεκτρονικού βιβλίου & πίνακας περιεχομένων του

Ακολουθεί ένα λεξικό ορολογίας , με το οποίο κάθε εκπαιδευόμενος καλείται να αλληλεπιδράσει και να συμπεριλάβει σε αυτό κάποιον όρο που σχετίζεται με την ηλεκτρονική αλληλογραφία που είναι και το θέμα του μαθήματος (Εικόνα 56). Η

διαδικασία αυτή, γίνεται με την επίβλεψη του εκπαιδευτή, προκειμένου να αποφευχθούν ασάφειες στο περιεχόμενό του λεξικού.

Εικόνα 56. Περιεχόμενα λεξικού ορολογίας (αλφαβητικά)

Η 3^η ενότητα κλείνει με "Κουίζ" που περιέχει ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής για την κατανόηση της ύλης, αντίστοιχο με αυτό της προηγούμενης ενότητας.

5.8.5 Τέταρτη Ενότητα

Στην 4^η Ενότητα, περιγράφεται η διαδικασία δημιουργίας φίλτρων για την αποφυγή κινδύνων στον υπηρεσιακό λογαριασμό ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (Εικόνα 57).

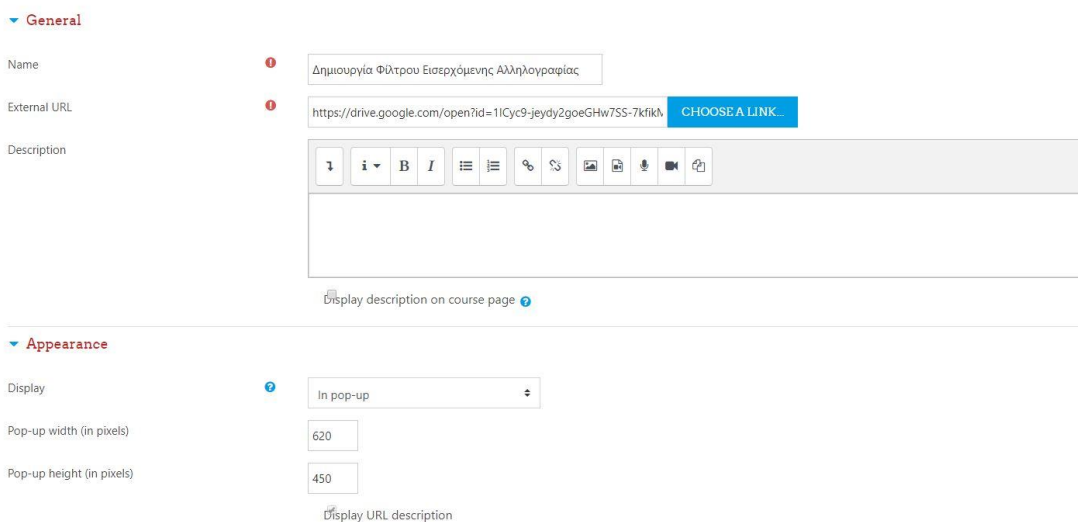
Εικόνα 57. Περιεχόμενο 4^{ης} ενότητας

Συνοδεύεται με βίντεο, το οποίο έχει φτιαχτεί ειδικά για το μάθημα, με το δω-

ρεάν πρόγραμμα λήψης βίντεο "Iccream Screen Recorder" και έχει μεταφορτωθεί στο Google Drive (λόγω μεγάλου μεγέθους του), ώστε οι εκπαιδευόμενοι να μπορούν να το παρακολουθήσουν, πατώντας το σύνδεσμο με το εικονίδιο .

Η διαδικασία προσθήκης Url φαίνεται στην ακόλουθη Εικόνα 58.

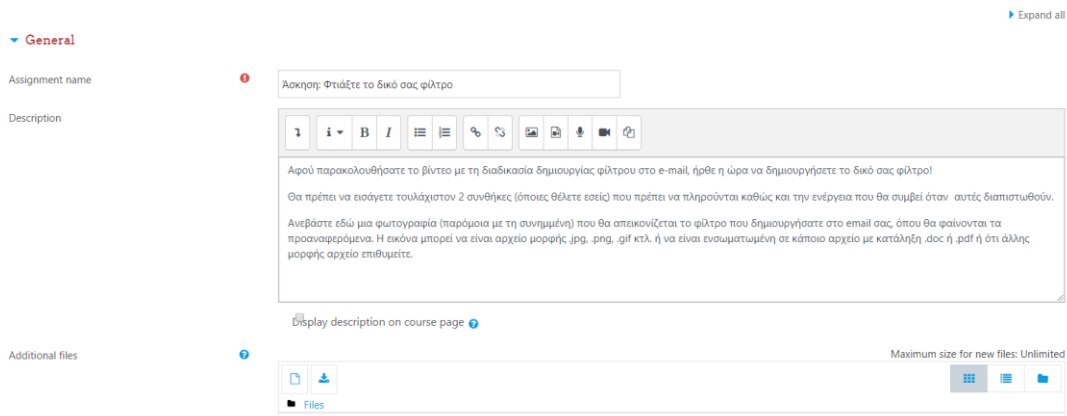
Updating URL in 4. Δημιουργία φίλτρων για την αποφυγή κινδύνων στον υπηρεσιακό λογαριασμό ηλεκτρονικού ταχυδρομείου

Εικόνα 58. Προσθήκη Url με βίντεο

Στο τέλος έχει προστεθεί και μια άσκηση Άσκηση: Φτιάξτε το δικό σας φίλτρο ώστε να πειραματιστούν οι εκπαιδευόμενοι (Εικόνα 59).

Updating Assignment in 4. Δημιουργία φίλτρων για την αποφυγή κινδύνων στον υπηρεσιακό λογαριασμό ηλεκτρονικού ταχυδρομείου

Εικόνα 59. Δημιουργία άσκησης στο διαχειριστικό περιβάλλον μαθήματος

Αυτού του είδους η άσκηση έχει δημιουργηθεί ώστε να υποβάλλεται από τον εκπαιδευόμενο στον εκπαιδευτή κι εκείνος με τη σειρά του να τη βαθμολογεί και να αποστέλλει ανατροφοδότηση στον εκπαιδευόμενο (Εικόνα 60).

Άσκηση: Φτιάξτε το δικό σας φίλτρο

Αφού παρακολουθήσατε το βίντεο με τη διαδικασία δημιουργίας φίλτρου στο e-mail, ήρθε η ώρα να δημιουργήσετε το δικό σας φίλτρο!

Θα πρέπει να εισάγετε τουλάχιστον 2 συνθήκες (όποιες θέλετε εσείς) που πρέπει να πληρούνται καθώς και την ενέργεια που θα συμβεί όταν αυτές διαπιστωθούν.

Ανεβάστε εδώ μια φωτογραφία (παρόμοια με τη συνημμένη) που θα απεικονίζεται το φίλτρο που δημιουργήσατε στο email σας, όπου θα φαίνονται τα προαναφερόμενα. Η εικόνα μπορεί να είναι αρχείο μορφής .jpg, .png, .gif κτλ. ή να είναι ενσωματωμένη σε κάποιο αρχείο με κατάληξη .doc ή .pdf ή ότι άλλης μορφής αρχείο επιθυμείτε.

 filter.jpg

Κατάσταση Υποβολής

Κατάσταση Υποβολής	Υποβλήθηκε για βαθμολόγηση
Κατάσταση βαθμολόγησης	Βαθμολογήθηκε
Καταληκτική ημερομηνία	Τετάρτη, 15 Μάιος 2019, 1:00 πμ
Υπολειπόμενος χρόνος	34 ημέρες 3 ώρες
Τελευταία τροποποίηση	Κυριακή, 7 Απριλίου 2019, 1:20 μμ
Υποβολές αρχείων	 filter.jpg

Εικόνα 60. Κατάσταση υποβολής άσκησης (όπως φαίνεται στον εκπαιδευόμενο)

Ο εκπαιδευτής έχει συνολική εικόνα, ανά πάσα στιγμή, για τον αριθμό των εκπαιδευομένων που έχουν αποστείλει την άσκηση, καθώς και πόσοι από αυτούς αναμένουν βαθμολογία, ώστε να προχωρήσει τη διαδικασία (Εικόνα 61).

Άσκηση: Φτιάξτε το δικό σας φίλτρο

Αφού παρακολουθήσατε το βίντεο με τη διαδικασία δημιουργίας φίλτρου στο e-mail, ήρθε η ώρα να δημιουργήσετε το δικό σας φίλτρο!

Θα πρέπει να εισάγετε τουλάχιστον 2 συνθήκες (όποιες θέλετε εσείς) που πρέπει να πληρούνται καθώς και την ενέργεια που θα συμβεί όταν αυτές διαπιστωθούν.

Ανεβάστε εδώ μια φωτογραφία (παρόμοια με τη συνημμένη) που θα απεικονίζεται το φίλτρο που δημιουργήσατε στο email σας, όπου θα φαίνονται τα προαναφερόμενα. Η εικόνα μπορεί να είναι αρχείο μορφής .jpg, .png, .gif κτλ. ή να είναι ενσωματωμένη σε κάποιο αρχείο με κατάληξη .doc ή .pdf ή ότι άλλης μορφής αρχείο επιθυμείτε.

 filter.jpg

Grading summary

Participants	44
Submitted	4
Needs grading	1
Due date	Wednesday, 15 May 2019, 1:00 AM
Time remaining	34 days 3 hours

[VIEW ALL SUBMISSIONS](#) [Grade](#)

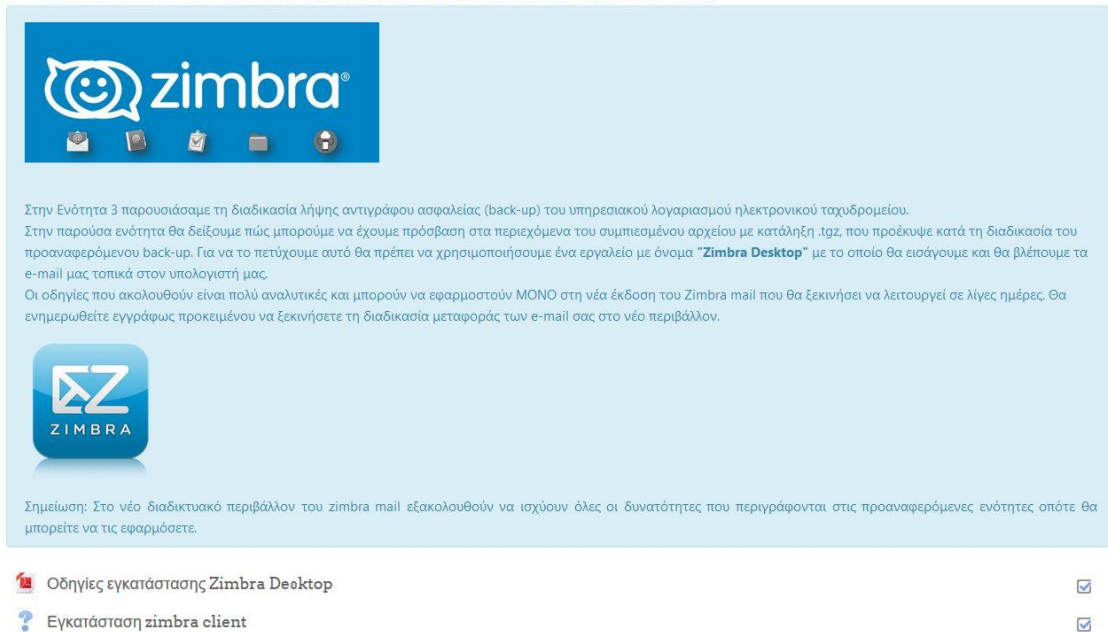
Εικόνα 61. Κατάσταση συνολικού αριθμού ασκήσεων που έχουν αποσταλεί (όπως φαίνεται στη σελίδα του εκπαιδευτή)

5.8.6 Πέμπτη Ενότητα

Στην 5^η Ενότητα, γίνεται προετοιμασία και εξοικείωση των εκπαιδευομένων στη χρήση ενός νέου εργαλείου (Client) με όνομα "Zimbra Desktop", το οποίο θα τους διευκολύνει

πάρα πολύ, ώστε να έχουν πρόσβαση στα e-mail τους, τοπικά από τον υπολογιστή τους (Εικόνα 62).

5. Προετοιμασία για το νέο περιβάλλον του Zimbra mail - Εγκατάσταση Zimbra Desktop

The screenshot shows a help page with the Zimbra logo at the top. Below the logo, there is a paragraph of text in Greek explaining the process of migrating email from a backup to the local desktop environment. A Zimbra logo is also present below the text. At the bottom, there are two links: 'Οδηγίες εγκατάστασης Zimbra Desktop' and 'Εγκατάσταση zimbra client', both with checkmark icons.

Στην Ενότητα 3 παρουσιάσαμε τη διαδικασία λήψης αντιγράφου ασφαλείας (back-up) του υπηρεσιακού λογαριασμού ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Στην παρούσα ενότητα θα δείξουμε πώς μπορούμε να έχουμε πρόσβαση στα περιεχόμενα του συμπιεσμένου αρχείου με κατάληξη .tgz, που προέκυψε κατά τη διαδικασία του προαναφερόμενου back-up. Για να το πετύχουμε αυτό θα πρέπει να χρησιμοποιήσουμε ένα εργαλείο με όνομα **"Zimbra Desktop"** με το οποίο θα εισάγουμε και θα βλέπουμε τα e-mail μας τοπικά στον υπολογιστή μας.

Οι οδηγίες που ακολουθούν είναι πολύ αναλυτικές και μπορούν να εφαρμοστούν ΜΟΝΟ στη νέα έκδοση του Zimbra mail που θα ξεκινήσει να λειτουργεί σε λίγες ημέρες. Θα ενημερωθείτε εγγράφως προκειμένου να ξεκινήσετε τη διαδικασία μεταφοράς των e-mail σας στο νέο περιβάλλον.

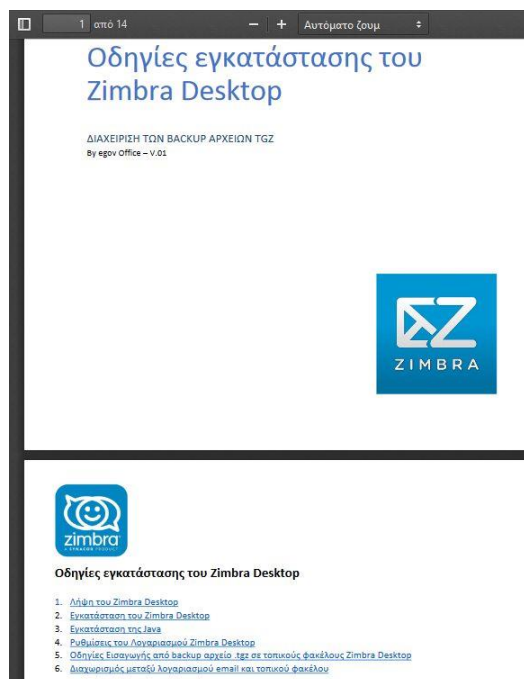
Σημείωση: Στο νέο διαδικτυακό περιβάλλον του zimbra mail εξακολουθούν να ισχύουν όλες οι δυνατότητες που περιγράφονται στις προαναφερόμενες ενότητες οπότε θα μπορείτε να τις εφαρμόσετε.

Οδηγίες εγκατάστασης Zimbra Desktop

Εγκατάσταση zimbra client

Εικόνα 62. Περιεχόμενο 5^{ης} ενότητας

Έχουν δημιουργηθεί αναλυτικές οδηγίες, που περιγράφουν βήμα-βήμα τη διαδικασία εγκατάστασης του εργαλείου και ανοίγουν σε αναδυόμενο παράθυρο (Εικόνα 63).

The screenshot shows a window titled 'Οδηγίες εγκατάστασης του Zimbra Desktop'. The window contains the Zimbra logo and a list of steps for installation. The steps are: 1. Λήψη του Zimbra Desktop, 2. Εγκατάσταση του Zimbra Desktop, 3. Εγκατάσταση της Java, 4. Συμβουλές του λογαριασμού Zimbra Desktop, 5. Οδηγίες Εισαγωγής από backup αρχείο .tgz σε τοπικούς φάκελους Zimbra Desktop, 6. Διαχωρισμός μεταξύ λογαριασμού email και τοπικού φακέλου.

1 από 14 - Αυτόματο ζουμ

Οδηγίες εγκατάστασης του Zimbra Desktop

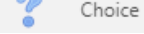
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ BACKUP ΑΡΧΕΙΩΝ TGZ
By egov office - v.01

Οδηγίες εγκατάστασης του Zimbra Desktop

1. Λήψη του Zimbra Desktop
2. Εγκατάσταση του Zimbra Desktop
3. Εγκατάσταση της Java
4. Συμβουλές του λογαριασμού Zimbra Desktop
5. Οδηγίες Εισαγωγής από backup αρχείο .tgz σε τοπικούς φάκελους Zimbra Desktop
6. Διαχωρισμός μεταξύ λογαριασμού email και τοπικού φακέλου

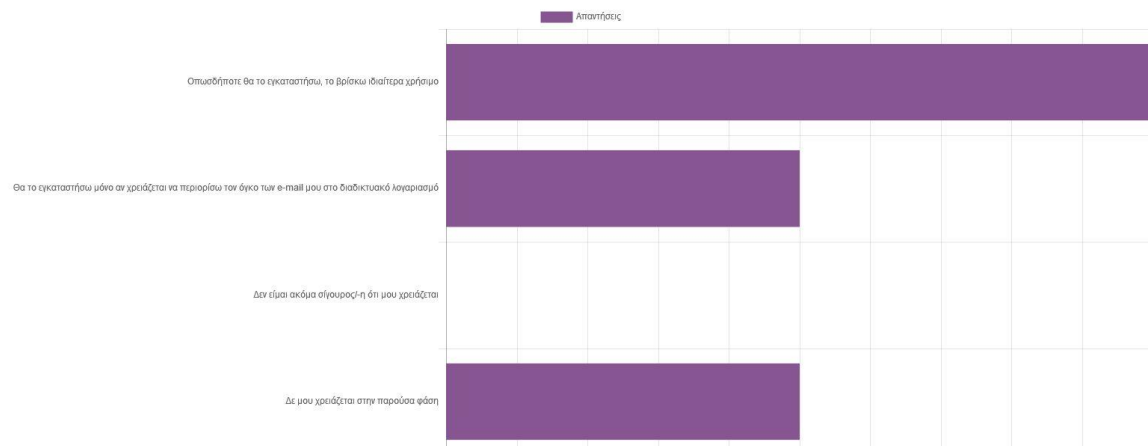
Εικόνα 63. Οδηγίες εγκατάστασης "Zimbra Desktop"

Η ενότητα τελειώνει με μια δραστηριότητα τύπου "επιλογής" , προκειμένου να διερευνηθεί η πρόθεση των Στελεχών ΛΣ-ΕΛ.ΑΚΤ. για την μελλοντική χρήση του εργαλείου που τους παρουσιάστηκε (Εικόνα 64).

Εγκατάσταση zimbra client

Θα σας ενδιέφερε να εγκαταστήσετε τοπικά στον υπολογιστή σας το **zimbra desktop** για να μπορείτε να έχετε πρόσβαση σε παλαιότερα e-mail;

Η επιλογή σας: Δε μου χρειάζεται στην παρούσα φάση

Εικόνα 64. Εμφάνιση αποτελεσμάτων της δραστηριότητας "Επιλογή" (Choice) στο χρήστη

5.8.7 Αξιολόγηση του μαθήματος και της εκπαιδευτικής πλατφόρμας

Στο 6^ο και τελευταίο μέρος του μαθήματος υπάρχει η αξιολόγηση. Αποτελείται από ένα ανώνυμο ερωτηματολόγιο (Εικόνα 65), με ερωτήσεις ανοιχτού και κλειστού τύπου, που στόχο έχει την εξαγωγή συμπερασμάτων για τη χρησιμότητα της πλατφόρμας.

Ερωτηματολόγιο αξιολόγησης

Name: Ερωτηματολόγιο αξιολόγησης - Παράκληση: Να συμπληρωθεί από όλο

Description:

Παρακαλούμε απαντήστε στις ακόλουθες ερωτήσεις, προκειμένου να αξιολογήσετε:

1) τη δομή του μαθήματος που παρακολουθήσατε καθώς και

2) τη συνολική προσπάθεια δημιουργίας της παρούσας πλατφόρμας εξ αποστάσεως εκπαίδευσης για τα στελέχη του Λιμενικού Σώματος.

Με τον τρόπο αυτό, θα συμβάλετε κι εσείς στην εξέλιξη της νέας αυτής εκπαιδευτικής μεθόδου, που έχει στόχο το διαμορφισμό της γνώσης αιμής φωνής γειωγραφικών περιορισμών και θα μας βοηθήσετε να γίνουμε καλύτεροι!

Display description on course page

Availability

Allow answers from: 10 April 2019 22:44 Enable

Allow answers to: 3 July 2019 20:32 Enable

Question and submission settings

Record user names: Anonymous

Allow multiple submissions: No

Enable notification of submissions: No

Auto number questions: Yes

Εικόνα 65. Ρυθμίσεις των πεδίων εμφάνισης του ερωτηματολογίου (περιβάλλον εκπαιδευτή)

Οι ερωτήσεις αξιολόγησης που εμφανίζονται στο χρήστη έχουν τη μορφή που φαίνεται στις παρακάτω Εικόνες 66-67.

Ερωτηματολόγιο αξιολόγησης - Παράκληση: Να συμπληρωθεί από όλους!

Mode: Anonymous

1. Φύλο: Άνδρας Γυναίκα

2. Ηλικία: 19-29 30-40 41-50 51-60 >60

3. Χρόνια υπηρεσίας: 1-5 6-10 11-15 16-20 21-25 26-30 >30

4. Υπηρεσία που υπηρετείτε: Κεντρική Υπηρεσία (Αρχηγείο) Λιμενική Αρχή Περιφερειακή Διοίκηση Προξενικό Λιμεναρχείο Πλωτό σκάφος
 Κλιμάκιο Ειδικών Αποστολών (ΚΕΑ) Ελικόπτερα Super Puma - Αεροπλάνα Επισκευαστική Βάση ΛΣ Μονάδα Υποβρύχιων Αποστολών (ΜΥΑ)
 ΑΕΝ - ΚΕΣΕΝ Άλλη

5. Βασικός τίτλος σπουδών: Διδακτορικό Μεταπτυχιακό Πτυχίο Παν/μίου-Πολ/χείου Πτυχίο ΑΤΕΙ, ΑΣΠΑΙΤΕ & ισότιμων σχολίων Πτυχίο ανύπ. επαγγ. σχολίων
 Πτυχίο μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (ΙΕΚ, Κολέγια κλπ.) Απολυτήριο Λυκείου Πτυχίο Επαγγελματικού Λυκείου

6. Η συμμετοχή σας στο παρόν επιμορφωτικό πρόγραμμα, σας βοήθησε στην απόκτηση γνώσεων σε θέματα χειρισμού του υπηρεσιακού e-mail: Πάρα πολύ Πολύ Αρκετά Ελάχιστα Καθόλου

7. Η συμμετοχή σας στο πρόγραμμα, σας βοήθησε να σκεφτείτε πιθανές λύσεις σε προβλήματα που αντιμετωπίζετε μέχρι σήμερα με τη χρήση του υπηρεσιακού e-mail: Πάρα πολύ Πολύ Αρκετά Ελάχιστα Καθόλου

8. Σας δόθηκε η δυνατότητα να εκφράσετε πιθανές απορίες κατά τη διάρκεια της παρακολούθησης του προγράμματος: Πάρα πολύ Πολύ Αρκετά Ελάχιστα Καθόλου

9. Η συμμετοχή σας στο πρόγραμμα, σας βοήθησε στην ευαισθητοποίησή σας σε θέματα ασφάλειας του υπηρεσιακού e-mail: Πάρα πολύ Πολύ Αρκετά Ελάχιστα Καθόλου

10. Αποσαφηνίστηκαν οι σκοποί και οι στόχοι του προγράμματος: Πάρα πολύ Πολύ Αρκετά Ελάχιστα Καθόλου

Εικόνα 66. Απόσπασμα ερωτηματολογίου αξιολόγησης (ερωτήσεις κλειστού τύπου)

29. Θα προτεινάτε σε κάποιο συνάδελφο να παρακολουθήσει το ίδιο πρόγραμμα; Αιτιολογήστε την απάντησή σας.

30. Αν σας ενδιαφέρει η δημιουργία επόμενου προγράμματος (για προχωρημένους) με επιπλέον δυνατότητες του υπηρεσιακού e-mail, να αναφέρετε θεματικές ενότητες που θα επιθυμούσατε να περιλαμβάνει.

31. Αν θεωρείτε ότι θα πρέπει να δημιουργηθούν αντίστοιχα εξ αποστάσεως εκπαιδευτικά προγράμματα και σε άλλα υπηρεσιακά αντικείμενα, ποια προτείνετε να είναι αυτά;

32. Θεωρείτε χρήσιμη την πλατφόρμα εξ αποστάσεως εκπαίδευσης του Moodle για την επιμόρφωση των στελεχών του Λιμενικού Σώματος: Πάρα πολύ Πολύ Αρκετά Ελάχιστα Καθόλου

There are required fields in this form marked **!**.

SUBMIT YOUR ANSWERS **CANCEL**

Εικόνα 67. Απόσπασμα ερωτηματολογίου αξιολόγησης (ερωτήσεις ανοιχτού τύπου)

Κεφάλαιο 6

Διεξαγωγή Αξιολόγησης προγράμματος

Κάθε ανθρώπινη δραστηριότητα περιλαμβάνει μια σειρά ενεργειών που σχετίζονται με την απόφαση, τον προγραμματισμό, την υλοποίηση και την αξιολόγηση του αποτελέσματος. Η αξιολόγηση μας επιτρέπει να αποφανθούμε αν η ίδια η δραστηριότητα ή η συγκεκριμένη υλοποίησή της αξίζει να επαναληφθεί, να απορριφθεί ή να τροποποιηθεί.

Η αξιολόγηση στην εκπαίδευση, όταν συνοδεύεται από αντικειμενικές υποδείξεις και πραγματοποιείται βάσει σαφών προκαθορισμένων κριτηρίων αποτελεί σπουδαίο μέσο υποβοήθησης και εξέλιξης του εκπαιδευτικού συστήματος (Ανδρεαδάκης, 2005).

6.1 Τύποι αξιολόγησης

Οι βασικοί τύποι αξιολόγησης σύμφωνα με τον Καραλή (Βεργίδης & Καραλής, 2008), διαμορφώνονται ως ακολούθως:

A. Με κριτήριο το σκοπό της αξιολόγησης

Διακρίνουμε τη Διαμορφωτική και την Απολογιστική Αξιολόγηση.

i) Η Διαμορφωτική Αξιολόγηση (ή Ενδιάμεση) στοχεύει στη βελτίωση της εσωτερικής λειτουργίας, της ποιότητας υλοποίησης του προγράμματος και των αναμενόμενων αποτελεσμάτων μέσω του συνεχή εντοπισμού των προβλημάτων και αδυναμιών που παρουσιάζονται και τη διατύπωση προτάσεων για την επίλυσή τους με αποτέλεσμα την ενεργοποίηση των συμμετεχόντων και των αποδεκτών του προγράμματος.

ii) Αντίθετα, η Απολογιστική (ή τελική) Αξιολόγηση στοχεύει στην εξαγωγή συμπερασμάτων και στη διατύπωση κρίσεων σχετικά με την αξία του προγράμματος, στην επίτευξη των προκαθορισμένων στόχων και των απαιτήσεων των οργανισμών υλοποίησης και στην πληροφόρηση των υπευθύνων του προγράμματος προκειμένου να λάβουν τις κατάλληλες αποφάσεις για τη συνέχιση ή την επέκταση ή τη διακοπή του προγράμματος.

B. Με βάση τη θέση του αξιολογητή

Διακρίνουμε την Εσωτερική και Εξωτερική Αξιολόγηση.

i) Στην Εσωτερική αξιολόγηση, ο αξιολογητής προέρχεται από τον οργανισμό που

υλοποιεί το πρόγραμμα, συνεπώς γνωρίζει τον οργανισμό, τους στόχους και τις ιδιαιτερότητές του και μπορεί ευκολότερα να αντλήσει πληροφορίες. Το προσωπικό του οργανισμού τον εμπιστεύεται σε σχέση με έναν εξωτερικό αξιολογητή που ενδιαφέρεται περισσότερο για την πορεία του οργανισμού και την εξέλιξη του προγράμματος. Επομένως μπορεί ευκολότερα να εφαρμόσει τα πορίσματα της αξιολόγησης με στόχο τη βελτίωση των λειτουργιών του οργανισμού.

ii) Στην Εξωτερική αξιολόγηση, ο αξιολογητής δεν ανήκει στο προσωπικό του οργανισμού, δεν έχει εξάρτηση από αυτόν ούτε ιεραρχική σχέση με κανέναν από τους συντελεστές του προγράμματος. Επίσης, δε δεσμεύεται από τα αποτελέσματα της αξιολόγησης και την εξέλιξη του προγράμματος. Είναι σε θέση να διαμορφώσει μια σφαιρική αντίληψη για το υπό αξιολόγηση πρόγραμμα λόγω της προϋπάρχουσας εμπειρίας του σε αξιολογήσεις άλλων οργανισμών.

Στην περίπτωση της πλατφόρμας που υλοποιήσαμε στο Αρχηγείο Λιμενικού Σώματος, αρχικά εφαρμόστηκε Διαμορφωτική και Εσωτερική αξιολόγηση. Εντοπίστηκαν προβλήματα και αδυναμίες, τόσο από τους εκπαιδευόμενους όσο και από εκπαιδευτές ενηλίκων (όλοι τους στελέχη ΛΣ-ΕΛ.ΑΚΤ.) που θα κληθούν να τη χρησιμοποιήσουν στο μέλλον και διατυπώθηκαν προτάσεις (μέσω των ανοικτών ερωτήσεων του ερωτηματολογίου) για την επίλυσή τους. Στη συνέχεια ακολούθησε η Απολογιστική αξιολόγηση, η οποία ολοκληρώθηκε λίγους μήνες μετά την έναρξη δοκιμής της πλατφόρμας και περιλάμβανε την παρουσίασή της στην Ηγεσία του Λιμενικού Σώματος όπου και αξιολογήθηκε με θετικό πρόσημο η αξία και η χρησιμότητά της στην εξ αποστάσεως επιμόρφωση των στελεχών Λιμενικού Σώματος.

6.2 Αποτελέσματα αξιολόγησης εκπαιδευτικής πλατφόρμας και επιμορφωτικού προγράμματος

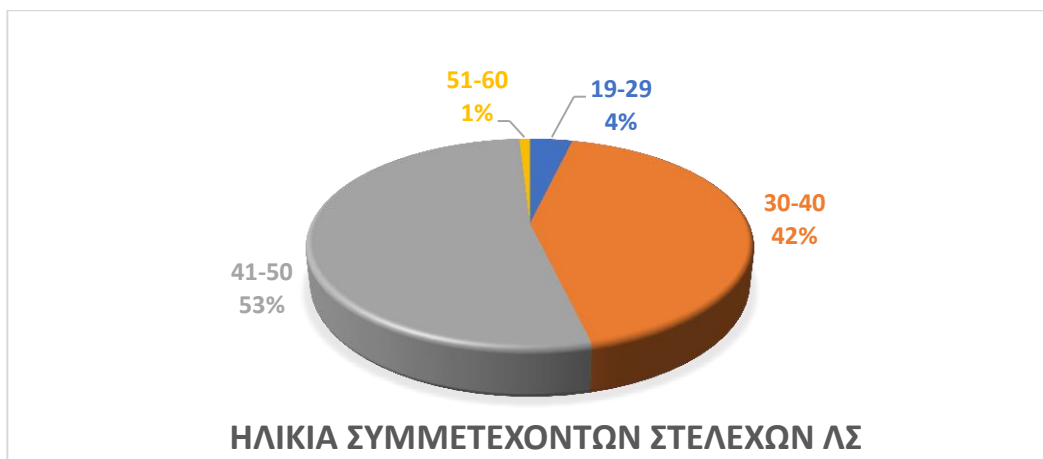
Η παρακολούθηση και ολοκλήρωση του ασύγχρονου επιμορφωτικού προγράμματος έγινε από ένα δείγμα 108 στελεχών Λιμενικού Σώματος, μεταξύ των οποίων 50 άνδρες και 58 γυναίκες. Εστάλησαν στους συμμετέχοντες, οδηγίες περιήγησης στην ασύγχρονη εκπαιδευτική πλατφόρμα (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι), οι οποίοι μετά το πέρας της επιμόρφωσής τους, συμπλήρωσαν ένα ενσωματωμένο σε αυτή ερωτηματολόγιο αξιολόγησης.

Το 65% των συμμετεχόντων δήλωσε 16-20 χρόνια υπηρεσίας στο Λιμενικό Σώμα όπως φαίνεται στο ακόλουθο γράφημα (Εικόνα 68).

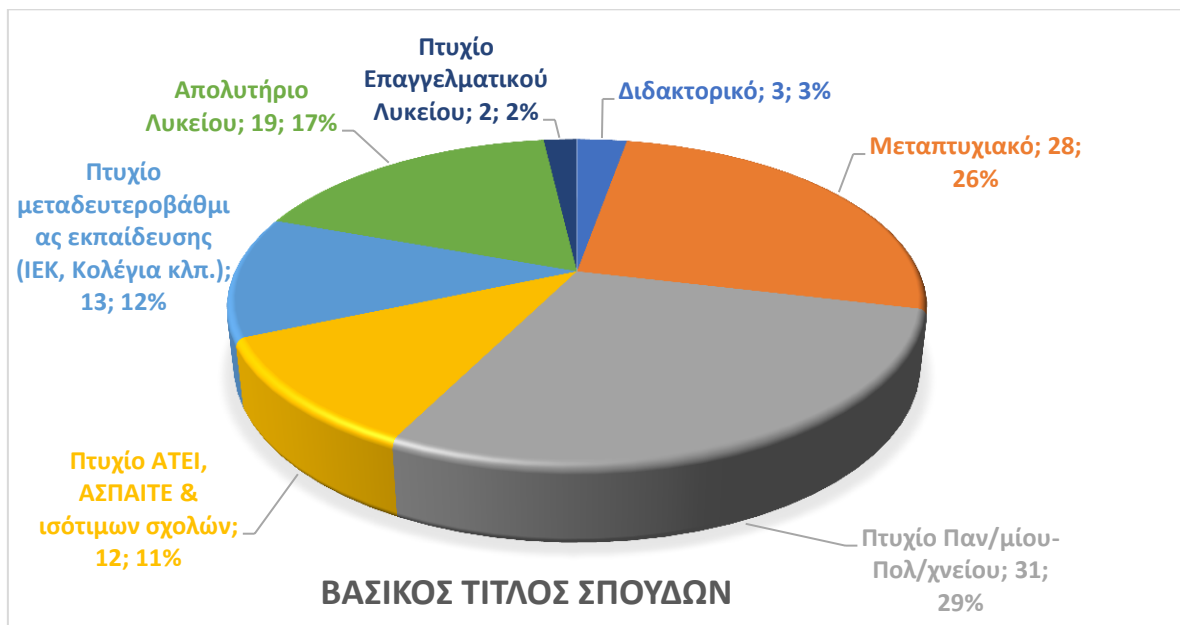
Εικόνα 68. Χρόνια υπηρεσίας στο ΛΣ των συμμετεχόντων στο πρόγραμμα

Στην παρακολούθηση του υλοποιηθέντος εξ αποστάσεως προγράμματος, το 53% των συμμετεχόντων ήταν ηλικίας μεταξύ 41-50 και το 42% είχε ηλικία 30-40, όπως φαίνεται στο ακόλουθο γράφημα (Εικόνα 69). Δεδομένου ότι η παρακολούθηση του εν λόγω προγράμματος ήταν προαιρετική, είναι πολύ αισιόδοξο ότι ηλικίες μεταξύ 30-50 ετών έδειξαν έντονο ενδιαφέρον για αυτό τον διαφορετικό τρόπο εκπαίδευσης.

Εικόνα 69. Ηλικία συμμετεχόντων στελεχών ΛΣ στο πρόγραμμα

Επιπλέον, αρκετά μεγάλο ποσοστό από τους συμμετέχοντες είναι κάτοχοι Πανεπιστημιακού τίτλου σπουδών (29%), Πτυχίου ΑΤΕΙ (11%) και Μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών (26%) όπως φαίνεται στην Εικόνα 70 που ακολουθεί.

Εικόνα 70. Βασικός τίτλος σπουδών συμμετεχόντων

Έκπληξη προκαλεί το γεγονός ότι το 3% είναι κάτοχοι Διδακτορικού. Παρατηρούμε λοιπόν ότι, παρόλο το υψηλό επίπεδο γνώσεων των συμμετεχόντων και τα αρκετά χρόνια υπηρεσίας της πλειοψηφίας αυτών (Εικόνα 68), υπήρξε έντονο ενδιαφέρον παρακολούθησης του προγράμματος για περαιτέρω εμβάθυνση των γνώσεων τους σε υπηρεσιακά αντικείμενα.

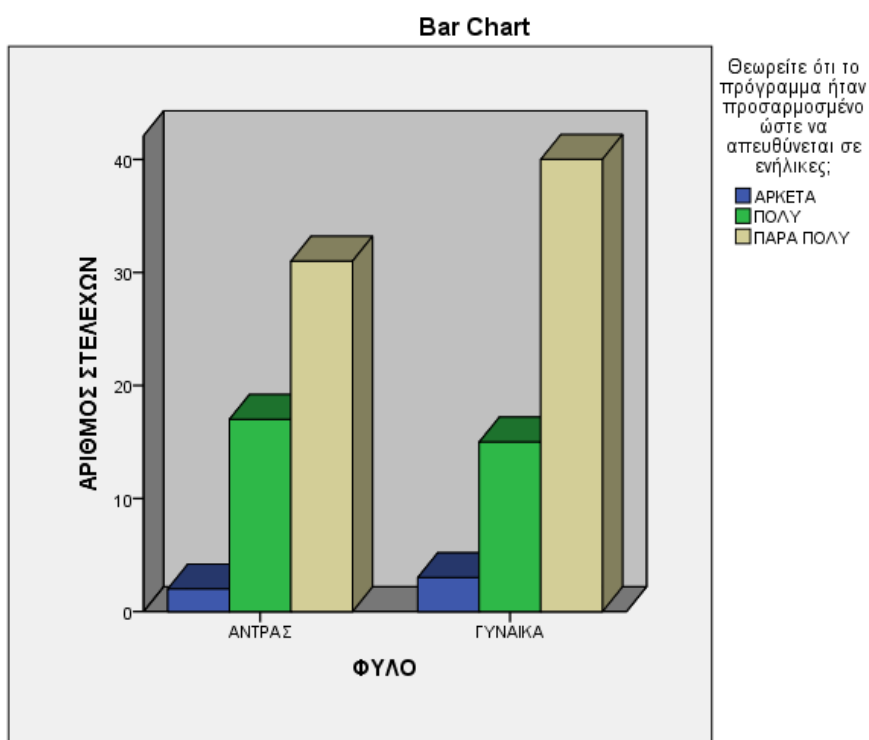
Σημειώνεται ότι, στα γραφήματα των απαντήσεων που δόθηκαν και παρουσιάζονται παρακάτω, η κλίμακα που χρησιμοποιήθηκε στο ερωτηματολόγιο αξιολόγησης περιελάμβανε τις εξής απαντήσεις: «Πάρα πολύ», «Πολύ», «Αρκετά», «Ελάχιστα» και «Καθόλου».

Στην ερώτηση αν το πρόγραμμα ήταν προσαρμοσμένο ώστε να απευθύνεται σε ενήλικες, το 67% των συμμετεχόντων απάντησε «Πάρα πολύ» και ακολούθησε το 27% που το θεώρησε «Πολύ» προσαρμοσμένο (Εικόνα 71).

Εικόνα 71. Προσαρμογή προγράμματος για ενήλικες

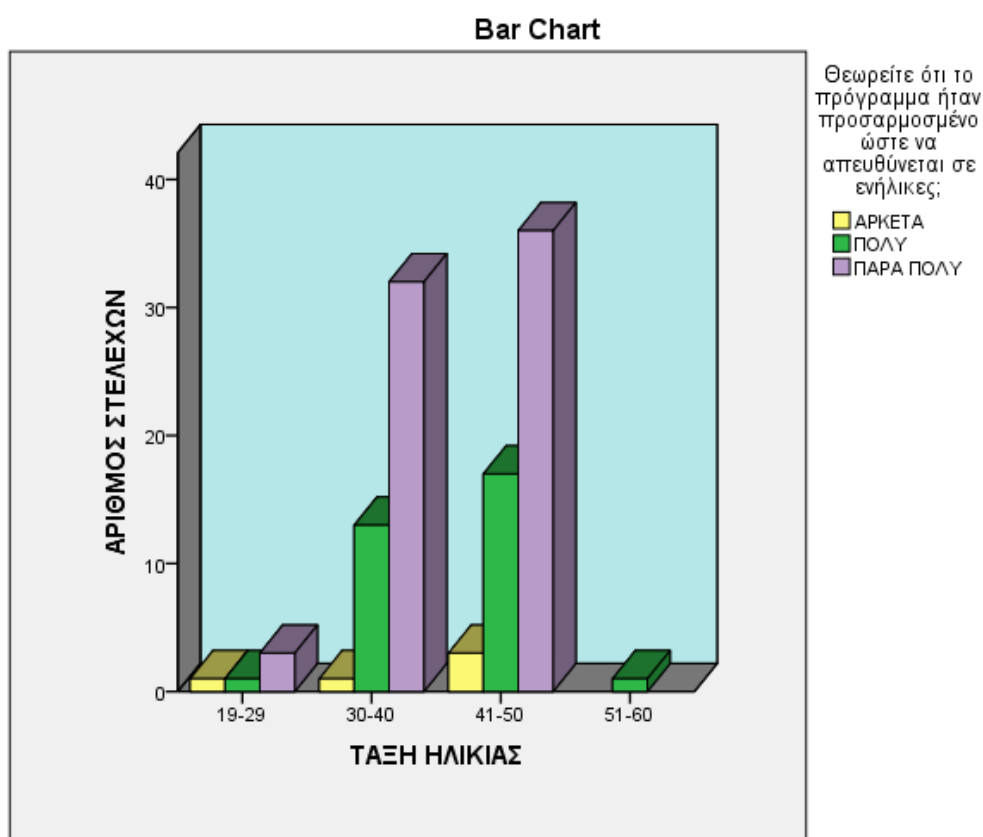
Αξίζει να μελετήσουμε τα ακόλουθα ραβδογράμματα και τους πίνακες, όπου παρουσιάζονται οι απαντήσεις που έδωσαν οι συμμετέχοντες στην ερώτηση αυτή, ομαδοποιημένες ανά «ΦΥΛΟ» (Εικόνα 72, Πίνακας 2), «ΤΑΞΗ ΗΛΙΚΙΑΣ» (Εικόνα 73, Πίνακας 3,) και «ΕΤΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ» (Εικόνα 74, Πίνακας 4).

Εικόνα 72. Ραβδόγραμμα απαντήσεων ανά «ΦΥΛΟ»

Πίνακας 2. Απαντήσεις στελεχών ΛΣ ανά «ΦΥΛΟ»

		Θεωρείτε ότι το πρόγραμμα ήταν προσαρμοσμένο ώστε να απευθύνεται σε ενήλικες;			Σύνολο
		ΑΡΚΕΤΑ	ΠΟΛΥ	ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	
ΦΥΛΟ	ΑΝΤΡΑΣ	2	17	31	50
	ΓΥΝΑΙΚΑ	3	15	40	58
Σύνολο		5	32	71	108

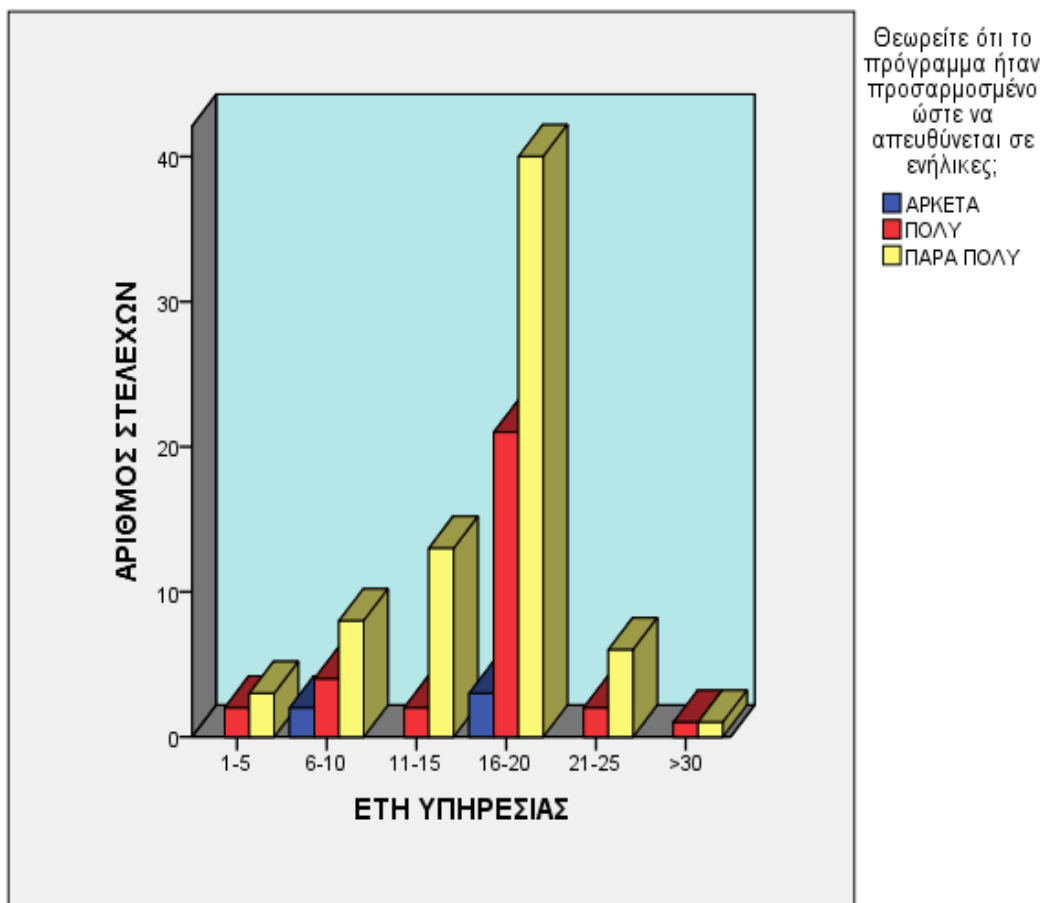
Εικόνα 73. Ραβδόγραμμα απαντήσεων ανά «ΤΑΞΗ ΗΛΙΚΙΑΣ»

Στα ραβδογράμματα των εικόνων 73 και 74, παρατηρούμε ότι ένα εύρος ηλικιών μεταξύ 30-50, με αρκετά χρόνια υπηρεσίας (16-20) στο Λιμενικό Σώμα, θεώρησε το πρόγραμμα «πάρα πολύ» προσαρμοσμένο στις ανάγκες ενηλίκων εκπαιδευομένων. Αυτό είναι πολύ σημαντικό, διότι άτομα μεγαλύτερων ηλικιών, δεδομένου ότι έχουν περιορισμένο ελεύθερο χρόνο, είναι συνήθως αρκετά απαιτητικά από τα επιμορφωτικά προγράμματα, πόσο μάλλον όταν αυτά διεξάγονται εξ αποστάσεως.

Πίνακας 3. Απαντήσεις στελεχών ΛΣ ανά «ΤΑΞΗ ΗΛΙΚΙΑΣ»

	Θεωρείτε ότι το πρόγραμμα ήταν προσαρμοσμένο ώστε να απευθύνεται σε ενήλικες;			Σύνολο
	ΑΡΚΕΤΑ	ΠΟΛΥ	ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	
19-29	1	1	3	5
30-40	1	13	32	46
41-50	3	17	36	56
51-60	0	1	0	1
Σύνολο	5	32	71	108

Bar Chart

Εικόνα 74. Ραβδόγραμμα απαντήσεων ανά «ΕΤΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ»

Πίνακας 4. Απαντήσεις στελεχών ΛΣ ανά «ΕΤΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ»

	Θεωρείτε ότι το πρόγραμμα ήταν προσαρμοσμένο ώστε να απευθύνεται σε ενήλικες;			Σύνολο
	ΑΡΚΕΤΑ	ΠΟΛΥ	ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	
1-5	0	2	3	5
6-10	2	4	8	14
11-15	0	2	13	15
16-20	3	21	40	64
21-25	0	2	6	8
>30	0	1	1	2
Σύνολο	5	32	71	108

Η ωφελιμότητα του προγράμματος αποδεικνύεται με το ακόλουθο γράφημα (Εικόνα 75) όπου ένα συνολικό ποσοστό 87% θεωρεί το εκπαιδευτικό υλικό «Πάρα πολύ» (59%) και «Πολύ» (28%) κατάλληλο σε σχέση με τις εργασιακές του ανάγκες.

Εικόνα 75. Καταλληλότητα εκπαιδευτικού υλικού

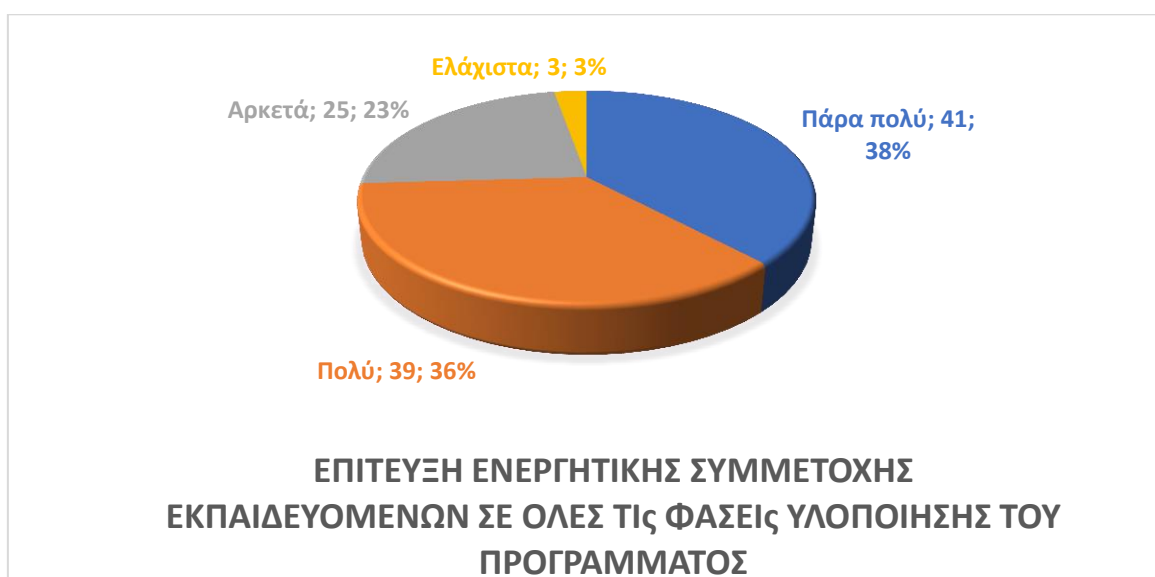
Επίσης, ένα συνολικό ποσοστό 94% των συμμετεχόντων, θεωρεί το εκπαιδευτικό υλικό «Πάρα πολύ» (67%) και «Πολύ» (27%) αποτελεσματικό στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση όπως φαίνεται στο γράφημα που ακολουθεί (Εικόνα 76).

Εικόνα 76. Αποτελεσματικότητα εκπαιδευτικού υλικού στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση

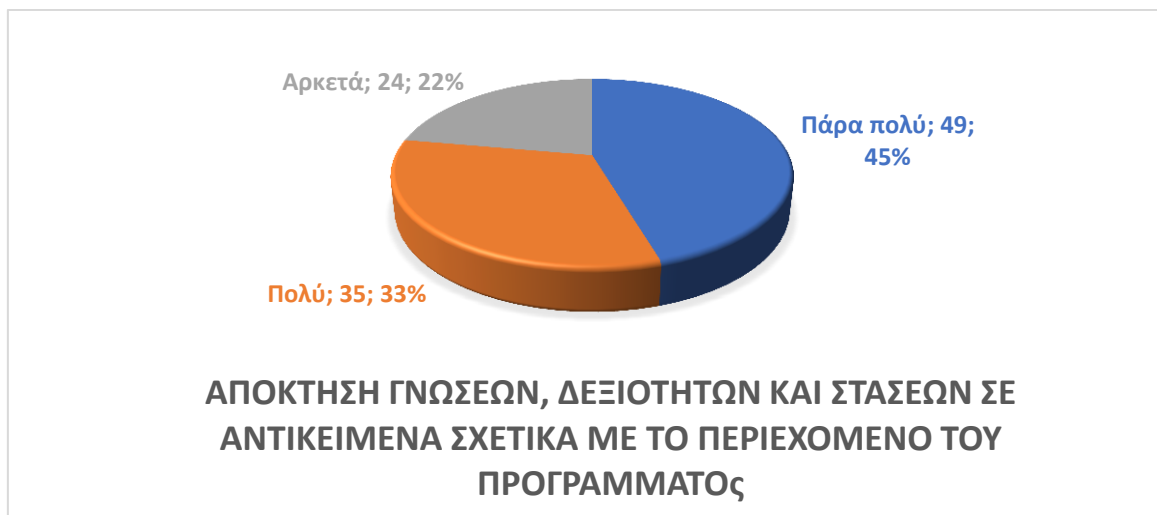
Στην ερώτηση για το αν επιτεύχθηκε ενεργητική συμμετοχή των εκπαιδευομένων σε όλες τις φάσεις υλοποίησης του προγράμματος, ένα συνολικό ποσοστό 74%, θεωρεί ότι επιτεύχθηκε («Πάρα πολύ» 38% και «Πολύ» 36%), όπως φαίνεται στο γράφημα που ακολουθεί (Εικόνα 77).

Αξίζει να σημειωθεί ότι αρχικά παρατηρήθηκε ένας δισταγμός από πλευράς των συμμετεχόντων, ως προς την έκφραση αποριών μέσω του φόρουμ της πλατφόρμας, καθώς και μειωμένη συμμετοχή στα κουίζ, ενδεχομένως λόγω ελλιπούς εξοικείωσης με αυτόν τον τρόπο εκπαίδευσης. Στη συνέχεια όμως ακολούθησε παρότρυνση από τον εκπαιδευτή και οι εκπαιδευόμενοι έδειξαν μεγαλύτερη ανταπόκριση.

Εικόνα 77. Ενεργητική συμμετοχή εκπαιδευομένων

Επιπρόσθετα, ένα συνολικό ποσοστό 78% θεώρησε ότι απέκτησε γνώσεις, δεξιότητες και στάσεις σε αντικείμενα σχετικά με το περιεχόμενο του προγράμματος σε πάρα πολύ μεγάλο και πολύ μεγάλο βαθμό όπως φαίνεται στο παρακάτω γράφημα (Εικόνα 78).

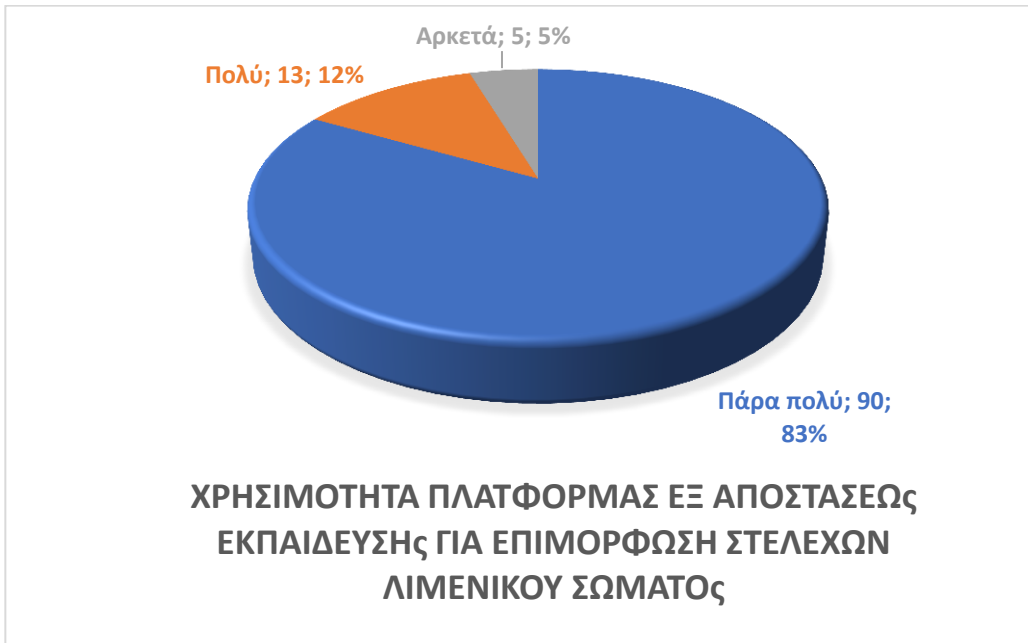
Εικόνα 78. Απόκτηση γνώσεων, δεξιοτήτων και στάσεων

Άλλη μια ερώτηση της οποίας οι απαντήσεις παρουσιάζουν ενδιαφέρον ήταν η ακόλουθη: «Θεωρείτε πως μέσα από τη συμμετοχή σας στο πρόγραμμα, σας δόθηκε η δυνατότητα για αναθεώρηση μη αποτελεσματικών πρακτικών που χρησιμοποιούσατε έως τώρα στη χρήση και διαχείριση των υπηρεσιακών e-mail;». Από τις απαντήσεις που δόθηκαν και αποτυπώνονται στο ακόλουθο γράφημα (Εικόνα 79) προκύπτει ότι, παρόλο που οι ενήλικες εκπαιδευόμενοι έχουν παγιωμένες απόψεις και δύσκολα «ξεμαθαίνουν», στην προκειμένη περίπτωση ένα μεγάλο ποσοστό εξ αυτών αναθεώρησε πρακτικές που χρησιμοποιούσε και αποδείχτηκαν μη αποτελεσματικές.

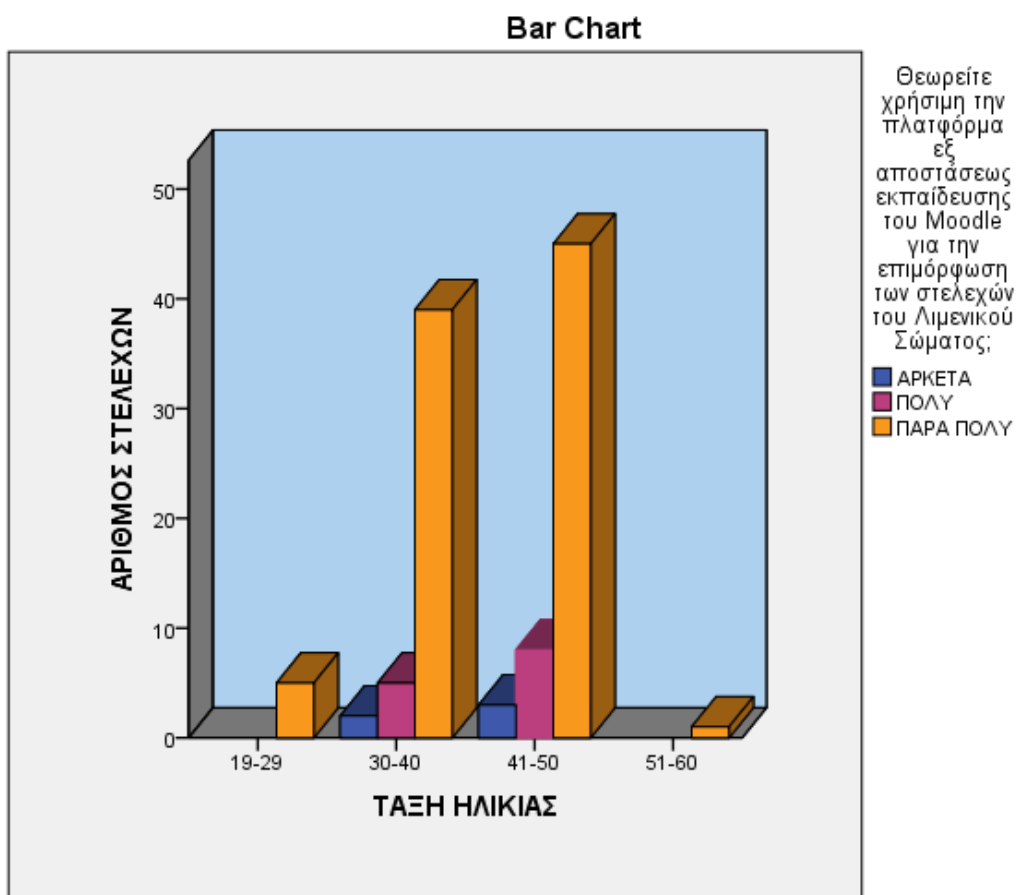
Εικόνα 79. Αναθεώρηση μη αποτελεσματικών πρακτικών

Τέλος, η απάντηση των συμμετεχόντων για τη χρησιμότητα της πλατφόρμας εξ αποστάσεως εκπαίδευσης στην επιμόρφωση των στελεχών του Λιμενικού Σώματος παρουσιάζεται στο ακόλουθο γράφημα (Εικόνα 80), όπου συνολικό ποσοστό 95% («Πάρα πολύ» 83% και «Πολύ» 12%) τη θεωρεί εξαιρετικά χρήσιμη.

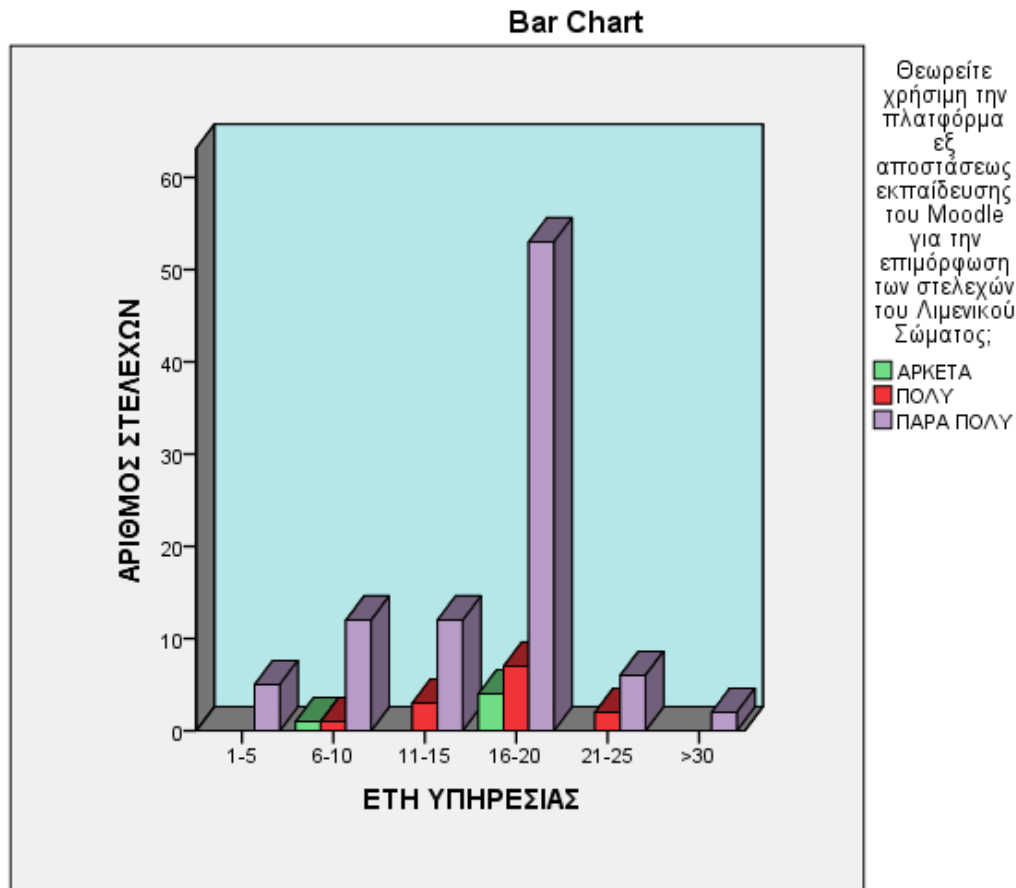
Εικόνα 80. Χρησιμότητα πλατφόρμας εξ αποστάσεως εκπαίδευσης

Είναι αρκετά εντυπωσιακή η εικόνα που προκύπτει από τα ακόλουθα ραβδόγραμμα (Εικόνες 81-82), όπου παρουσιάζονται οι απαντήσεις που έδωσαν οι συμμετέχοντες στην ερώτηση αυτή, ομαδοποιημένες ανά «ΤΑΞΗ ΗΛΙΚΙΑΣ» (Εικόνα 81) και «ΕΤΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ» (Εικόνα 82).

Εικόνα 81. Ραβδόγραμμα απαντήσεων ανά «ΤΑΞΗ ΗΛΙΚΙΑΣ»

Στην παραπάνω Εικόνα, είναι εμφανής η θετική άποψη της πλειοψηφίας των συμμετεχόντων στο πιλοτικό εξ αποστάσεως πρόγραμμα, όσον αφορά τη χρησιμότητα της πλατφόρμας Moodle, με έντονη την παρουσία εύρους ηλικιών 30-50. Ομοίως, στο ακόλουθο ραβδόγραμμα (Εικόνα 82), φαίνεται ότι η πλειοψηφία των συμμετεχόντων στελεχών ΛΣ, με αρκετά χρόνια υπηρεσίας (16-20), βρίσκουν «Πάρα πολύ» χρήσιμη την εκπαιδευτική πλατφόρμα.

Εικόνα 82. Ραβδόγραμμα απαντήσεων ανά «ΕΤΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ»

6.3 Συμπεράσματα

Εν κατακλείδι, θα ήθελα να συνοψίσω αναφέροντας τα πολύ χρήσιμα συμπεράσματα που προέκυψαν από την πιλοτική λειτουργία της ασύγχρονης εκπαιδευτικής πλατφόρμας στο ένστολο προσωπικό του Λιμενικού Σώματος.

Η πλειοψηφία των συμμετεχόντων, παρόλο που ήταν ηλικίας άνω των 40 ετών, με πολλά χρόνια υπηρεσίας στο Λιμενικό Σώμα, έδειξε μεγάλο ενδιαφέρον κατά την παρακολούθηση του πιλοτικού επιμορφωτικού προγράμματος και το ολοκλήρωσε με επιτυχία. Φάνηκαν αρκετά εξοικειωμένοι με τις νέες τεχνολογίες και αυτό πιθανόν δικαιολογείται λόγω του αυξημένου επιπέδου των σπουδών τους. Ακολούθησαν προσεχτικά τις οδηγίες που τους δόθηκαν μέσω της πλατφόρμας και ενεργοποιήθηκαν στην επίλυση των ασκήσεων, μετά και από παρότρυνση του εκπαιδευτή, που φρόντιζε να κρατάει συχνή επαφή μαζί τους και να στέλνει επαρκή ανατροφοδότηση.

Το εκπαιδευτικό υλικό αξιολογήθηκε ως πολύ αποτελεσματικό στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση ενηλίκων και προσαρμοσμένο στις εργασιακές τους ανάγκες. Πο-

λύ ενδιαφέρον είναι το γεγονός ότι αμέσως μετά την ολοκλήρωση του πιλοτικού επιμορφωτικού προγράμματος, ένα μεγάλο ποσοστό συμμετεχόντων παραδέχτηκε ότι αναθεώρησε μη αποτελεσματικές πρακτικές που χρησιμοποιούσε μέχρι εκείνη τη στιγμή και υιοθέτησε νέες προτεινόμενες καλές πρακτικές. Αυτό είναι πολύ σημαντικό, διότι γενικότερα οι ενήλικες εκπαιδευόμενοι είναι αρκετά δύσπιστοι ως προς την υιοθέτηση νέων πρακτικών με αποτέλεσμα η εκπαίδευσή τους να καθίσταται δυσκολότερη.

Η συντριπτική πλειοψηφία των συμμετεχόντων θεώρησε εξαιρετικά χρήσιμη την ασύγχρονη πλατφόρμα εκπαίδευσης για την επιμόρφωση των στελεχών του Λιμενικού Σώματος και ανυπομονεί για την άμεση εφαρμογή της.

6.4 Προοπτική εξέλιξης

Η λειτουργία της εκπαιδευτικής πλατφόρμας Moodle στο Λιμενικό Σώμα ξεκίνησε για την επιμόρφωση του ένστολου προσωπικού και άμεσος μελλοντικός στόχος είναι η επέκταση της αξιοποίησής της για την εκπαίδευση των σπουδαστών (Πλοιάρχων & Μηχανικών) στις υφιστάμενες Ακαδημίες Εμπορικού Ναυτικού (ΑΕΝ) σε ολόκληρη την Ελλάδα. Επιπλέον, έχει προταθεί η άμεση αξιοποίησή της στις Σχολές Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης του Λιμενικού Σώματος από την έναρξη της επόμενης ακαδημαϊκής χρονιάς, όπου πλέον η εισαγωγή σπουδαστών θα γίνεται μέσω Πανελλαδικών Εξετάσεων.

Βιβλιογραφία/Αναφορές

- (2019, 3 26). Retrieved from Open eClass Documentation:
https://docs.openeclass.org/el/short_description
- Ackerman, E. (1995). *Learning to Use the Internet*. Wilsonville.
- Cathy, O. (2017). *Weapons of Math Destruction: How Big Data Increases Inequality and Threatens Democracy*. Chicago: Crown Random House.
- Garrison, D., & Anderson, T. (2003). *E-learning in the 21th Century: A Framework for Research and Practice*. London: RoutledgeFalmer.
- Guanglun, M. M., Yang, H., & Yan, W. (2017, October). Building resilience of students with disabilities in China: The role of inclusive education teachers. *Teacher and Teaching Education*, pp. 125-134.
- Holmberg. (2002). *Εκπαίδευση εξ αποστάσεως. Θεωρία και Πράξη*. Αθήνα: ΕΛΛΗΝ.
- Keegan, D. (1988). *On line education: A human touch of technology*. Norway: NKI Forlaget.
- Keegan, D. (1996). *Foundations of distance education*. London, U.K.: Routledge studies in distance education.
- Knowles, M. (1970). *The modern practice of Adult EducationQ Andragogy versus Pedagogy*. New York: Association Press.
- Kron, F., & Σοφός, Α. (2007). *Διδακτική των Μέσων. Νέα Μέσα στο πλαίσιο Διδακτικών και Μαθησιακών Διαδικασιών*. Αθήνα: Gutenberg.
- Moore, M., & Kearsley, G. (1996). *Distance education: A systems view*. Toronto: Wadsworth Publishing Company.
- Morrissey, J. (2018, August 2). *The New York Times*. Retrieved from How to Write a Good College Application Essay:
<https://www.nytimes.com/2018/08/02/education/learning/writing-college-application-essay.html?rref=collection%2Fsectioncollection%2Feducation&action=click&contentCollection=education®ion=rank&module=package&version=highlights&contentPlacement=2&pgtype=s>
- Polson, C. (1993). Teaching adult students. Idea Paper No.29. Center For Faculty Evaluation and Development.
- Rogers, A. (1999). *Η Εκπαίδευση Ενηλίκων (μτφ. Μ. Παπαδοπούλου & Μ. Τόμπρου*. Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Schlosser, L., & Simonson, M. (2002). *Distance Education: Definition and Glossary of Terms*. AECT.

- Schultz, M., Schultz, T., & Round, G. (2008). Management of Academic Quality: A Comparison of Online Versus Lecture Course Outcomes. *Journal of College Teaching & Learning*, pp. 23-28.
- Simonson. (2003). Teaching and learning at a distance. Merrill Prentice Hall.
- Unesco. (1976). Retrieved from Unesco:
http://www.unesco.org/education/pdf/NAIROB_E.PDF
- Αναστασιάδης, Π. Σ. (2004). *Πανεπιστήμιο Κρήτης*. Retrieved 12 4, 2018, from
<http://www.edc.uoc.gr/~panas/UoCrete/VC%20Dimotiko%20Sxoleio/Notes%20Vc/Master%20DL3.doc>
- Ανδρεαδάκης, Ν. (2005). Αξιολόγηση της επίδοσης των μαθητών [πανεπιστημιακές σημειώσεις]. Ρέθυμνο: Πανεπιστήμιο Κρήτης.
- Βελέντζας, Κ. (2008, 9 18). Συμβατικό σύστημα εκπαίδευσης και εξ αποστάσεως εκπαίδευση: Η συμβολή του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου στη σύγχρονη εκπαιδευτική πραγματικότητα . Θεσσαλονίκη.
- Βεργίδης, Δ., & Καραλής, Θ. (2008). *Εκπαίδευση Ενηλίκων-Σχεδιασμός Οργάνωση και Αξιολόγηση Προγραμμάτων*.
- Δημητριάδης, Σ., Καραγιαννίδης, Χ., Πομπόρτσος, Α., & Τσιάτσος, Θ. (2007). *Ευέλικτη μάθηση με χρήση τεχνολογιών πληροφορίας και επικοινωνιών*. Τζιόλας.
- ΕΛ/ΛΑΚ. (2018, Μάιος 10). *ΕΛ/ΛΑΚ*. Retrieved Δεκέμβριος 3, 2018, from
<https://edu.ellak.gr/2018/05/10/oloklirothike-o-1os-metafrastikos-marathonios-moodle-se-5-polis-tis-elladas/>
- Κόκκος, Α. (2005). *Εκπαίδευση Ενηλίκων: Ανιχνεύοντας το πεδίο*. Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Κόκκος, Α., Λιοναράκης, Α., Ματραλής, Χ., & Παναγιωτακόπουλος, Χ. (1998,1999). *Ανοικτή και εξ αποστάσεως εκπαίδευση - Το εκπαιδευτικό υλικό και οι νέες τεχνολογίες* (Vol. Γ). Πάτρα: Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο.
- Σοφός, Α., & Kron, F. (2010). *Αποδοτική Διδασκαλία με τη Χρήση Μέσων. Από τα πρωτογενή και προσωπικά στα τεταρτογενή και ψηφιακά Μέσα*. Αθήνα: Γρηγόρης.
- Σοφός, Α., Κώστας, Α., & Παράσχου, Β. (2015). *Online Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση (Από τη Θεωρία στην Πράξη)*. Αθήνα: Ελληνικά Ακαδημαϊκά Ηλεκτρονικά Συγγράμματα και Βοηθήματα.
- Τσιάτσος, Θ.-Κ. (2015). *Εκπαιδευτικά περιβάλλοντα διαδικτύου*. Κάλλιπος.
- ΥΔΙΜΗΔ/ΕΚΔΔΑ. (2011). Retrieved from
http://www.ekdd.gr/ekdda/images/aksiologisi_apotimisi/methodologia_odigos_efarmogis_v2.pdf

Πηγές Εικόνων

Εικόνα 2: https://www.eap.gr/images/stories/pdf/imerida_4_velentzas_F19421.pdf

Εικόνες 13, 15, 17, 18, 21-23: Προσωπικό αρχείο

Εικόνα 24: https://moodle.org/plugins/theme_klass

Εικόνα 25-30: Προσωπικό αρχείο

Εικόνα 31-41: Προσωπικό αρχείο

Εικόνα 42: <https://docs.moodle.org>

Εικόνες 43-67: Προσωπικό αρχείο

Εικόνες 68-82: Γραφήματα που προέκυψαν από τα αποτελέσματα της αξιολόγησης του προγράμματος

Πηγές Εικόνων (Παράρτημα Ι)

Εικόνες 1-15: Προσωπικό αρχείο

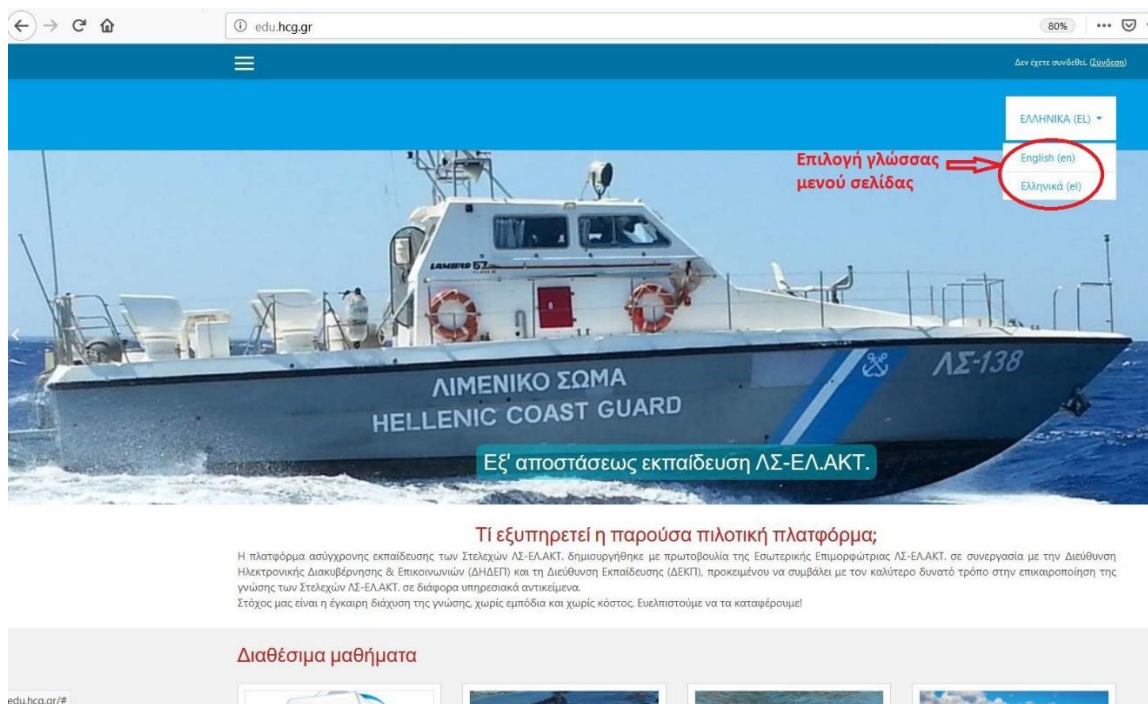
Πηγές Εικόνων (Παράρτημα ΙΙ)

Εικόνα 1: <https://download.moodle.org/langpack/3.5/>

Εικόνες 2-4: Προσωπικό αρχείο

Παράρτημα Ι

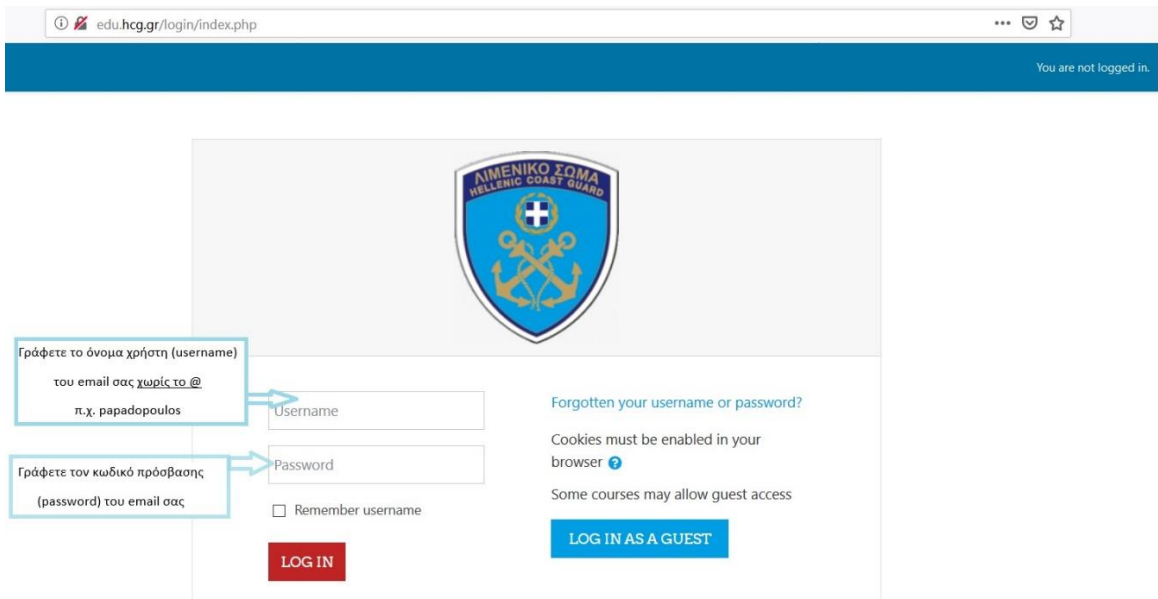
Οδηγίες περιήγησης στην εκπαιδευτική πλατφόρμα

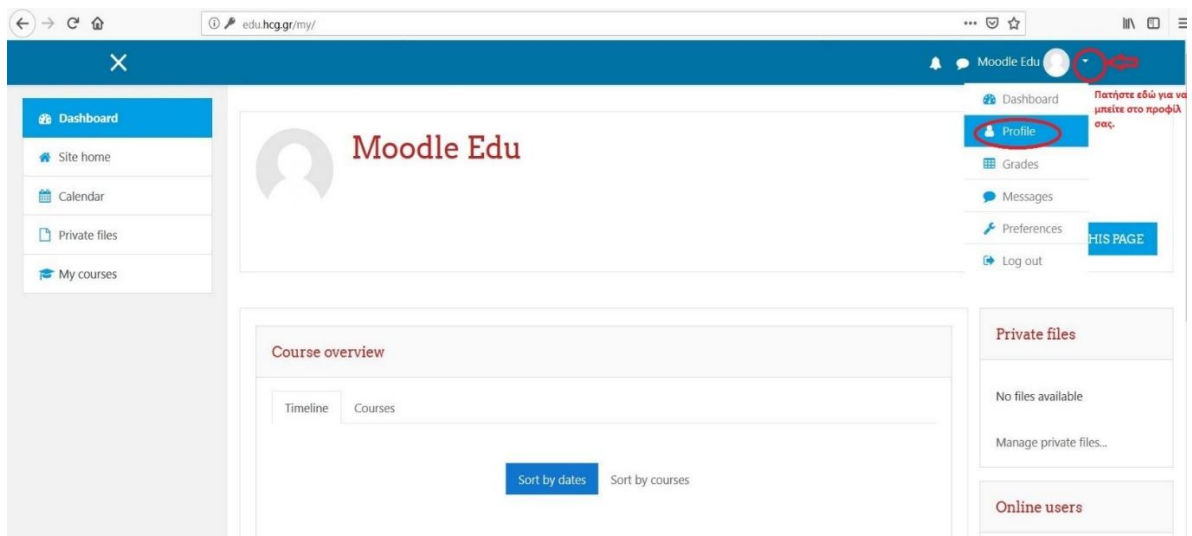
Εικόνα 1

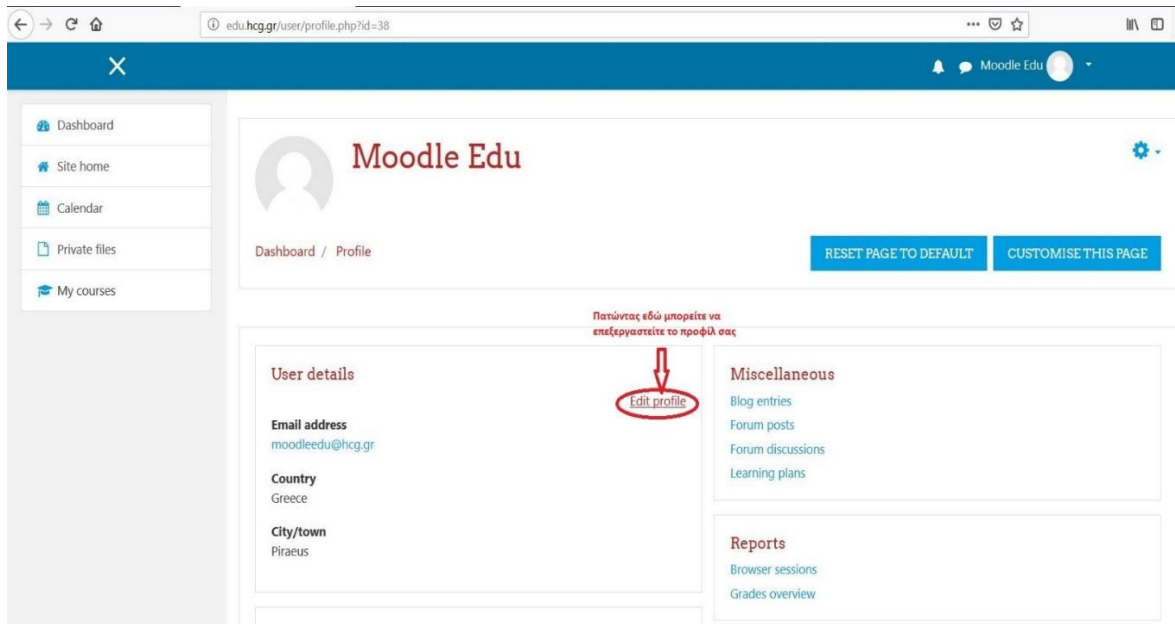
Εικόνα 2

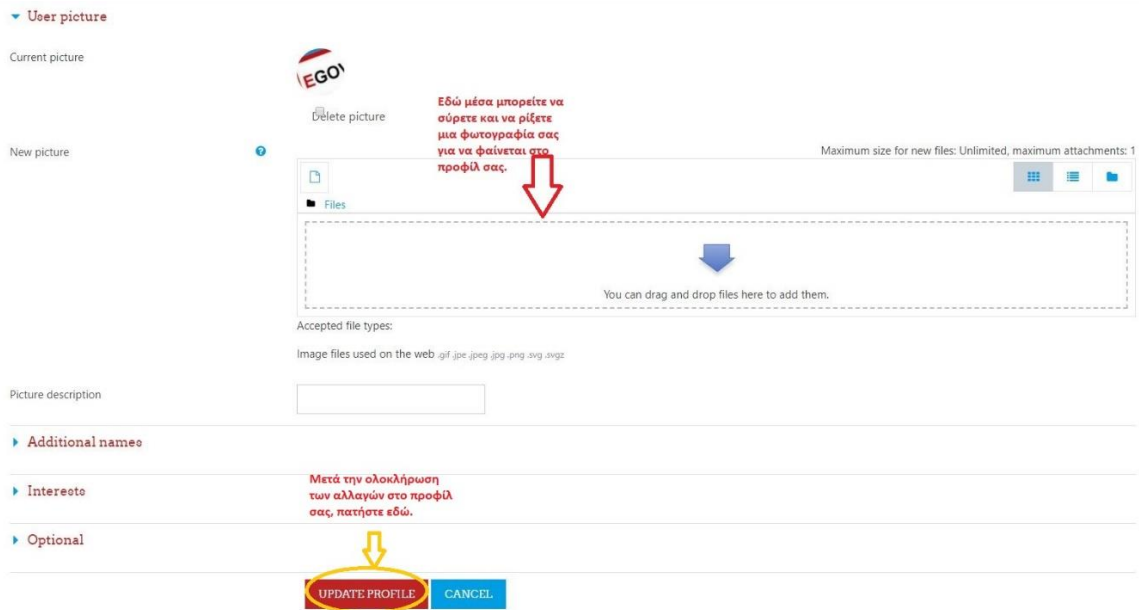
Εικόνα 3

Εικόνα 4

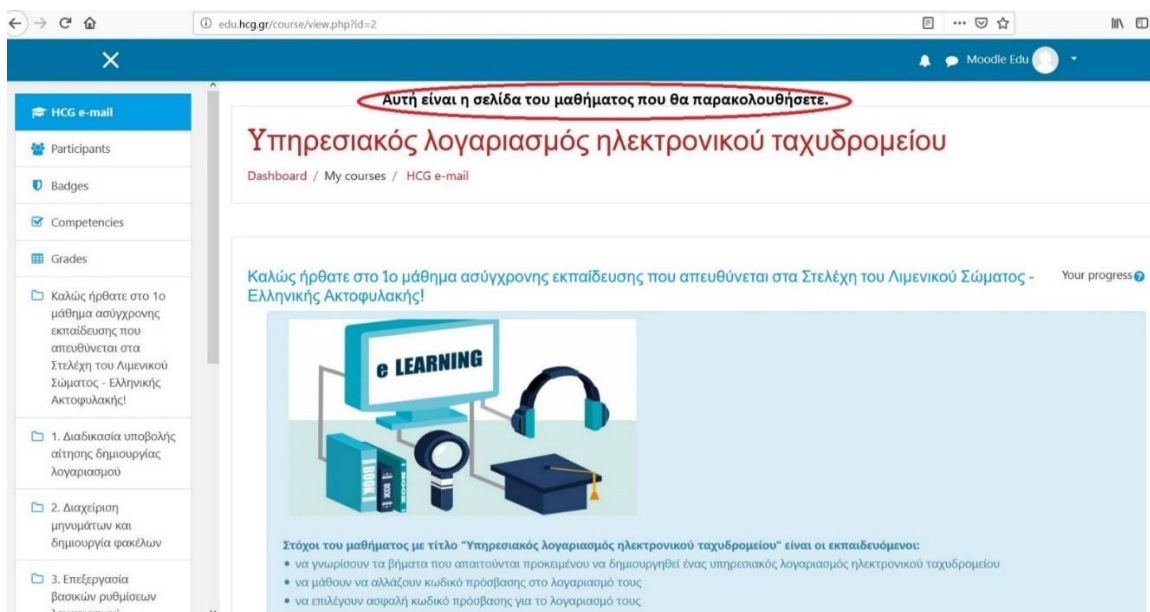
Εικόνα 5

Εικόνα 6

Εικόνα 7

Εικόνα 8

Αυτή είναι η σελίδα του μαθήματος που θα παρακολουθήσετε.

Υπηρεσιακός λογαριασμός ηλεκτρονικού ταχυδρομείου

Dashboard / My courses / HCG e-mail

Αυτές είναι οι ενότητες του μαθήματος που θα πρέπει να μελετήσετε.

Καλώς ήρθατε στο 1ο μάθημα ασύγχρονης εκπαίδευσης που απευθύνεται στα Στελέχη του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής!

Your progress

Στόχοι του μαθήματος με τίτλο "Υπηρεσιακός λογαριασμός ηλεκτρονικού ταχυδρομείου" είναι οι εκπαιδευόμενοι:

- να γνωρίσουν τα βήματα που απαιτούνται προκειμένου να δημιουργηθεί ένας υπηρεσιακός λογαριασμός ηλεκτρονικού ταχυδρομείου
- να μάθουν να αλλάζουν κωδικό πρόσβασης στο λογαριασμό τους
- να επιλέγουν ασφαλή κωδικό πρόσβασης για το λογαριασμό τους

Εικόνα 9

Αυτή είναι η σελίδα του μαθήματος που θα παρακολουθήσετε.

Υπηρεσιακός λογαριασμός ηλεκτρονικού ταχυδρομείου

Dashboard / My courses / HCG e-mail

Εδώ θα βλέπετε τους βαθμούς σας στις δραστηριότητες.

Καλώς ήρθατε στο 1ο μάθημα ασύγχρονης εκπαίδευσης που απευθύνεται στα Στελέχη του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής!

Your progress

Στόχοι του μαθήματος με τίτλο "Υπηρεσιακός λογαριασμός ηλεκτρονικού ταχυδρομείου" είναι οι εκπαιδευόμενοι:

- να γνωρίσουν τα βήματα που απαιτούνται προκειμένου να δημιουργηθεί ένας υπηρεσιακός λογαριασμός ηλεκτρονικού ταχυδρομείου
- να μάθουν να αλλάζουν κωδικό πρόσβασης στο λογαριασμό τους
- να επιλέγουν ασφαλή κωδικό πρόσβασης για το λογαριασμό τους

Εικόνα 10

HCG e-mail

- Participants
- Badges
- Competencies
- Grades
- Καλώς ήρθατε στο 1ο πολυτικό μάθημα σύγχρονης εκπαίδευσης που απευθύνεται στα Στελέχη του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής!
- 1. Διαδικασία υποβολής αίτησης δημιουργίας λογαριασμού
- 2. Διαχείριση μηνυμάτων και δημιουργία φακέλων
- 3. Επεξεργασία βασικών ρυθμίσεων λογαριασμού

2. Διαχείριση μηνυμάτων και δημιουργία φακέλων

Προκειμένου να οργανώσετε σωστά τα εισερχόμενα μηνυμάτά σας, ώστε να τα διαχειρίζεστε καλύτερα και να μη χάνετε χρόνο ψάχνοντας, θα πρέπει να δημιουργήσετε φακέλους με ονομασία σχετική με το περιεχόμενό τους.

Η διαδικασία διαχείρισης μηνυμάτων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου καθώς και η δημιουργία φακέλων και υποφακέλων παρουσιάζεται βήμα βήμα στο παρακάτω αρχείο με τίτλο: "Δημιουργία φακέλων & υποφακέλων στο υπηρεσιακό e-mail".

Όταν διαβάσετε το αρχείο μην ξεχάσετε να επιλέξετε αυτό το κουτάκι για να ξεκλειδώσουν οι ασκήσεις που ακολουθούν στην παρούσα ενότητα.

Δημιουργία φακέλων & υποφακέλων στο υπηρεσιακό e-mail

Δημιουργήστε τους δικούς σας φακέλους!

Restricted Not available unless: The activity **Δημιουργία φακέλων & υποφακέλων στο υπηρεσιακό e-mail** is marked complete

Κουίζ κατανόησης ενότητας

Restricted Not available unless: The activity **Δημιουργία φακέλων & υποφακέλων στο υπηρεσιακό e-mail** is marked complete

Εικόνα 11

HCG e-mail

- Participants
- Badges
- Competencies
- Grades
- Καλώς ήρθατε στο 1ο πολυτικό μάθημα σύγχρονης εκπαίδευσης που απευθύνεται στα Στελέχη του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής!
- 1. Διαδικασία υποβολής αίτησης δημιουργίας λογαριασμού
- 2. Διαχείριση μηνυμάτων και δημιουργία φακέλων

2. Διαχείριση μηνυμάτων και δημιουργία φακέλων

Προκειμένου να οργανώσετε σωστά τα εισερχόμενα μηνυμάτά σας, ώστε να τα διαχειρίζεστε καλύτερα και να μη χάνετε χρόνο ψάχνοντας, θα πρέπει να δημιουργήσετε φακέλους με ονομασία σχετική με το περιεχόμενό τους.

Η διαδικασία διαχείρισης μηνυμάτων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου καθώς και η δημιουργία φακέλων και υποφακέλων παρουσιάζεται βήμα βήμα στο παρακάτω αρχείο με τίτλο: "Δημιουργία φακέλων & υποφακέλων στο υπηρεσιακό e-mail".

Μόλις επιλεγεί το κουτάκι (που σημαίνει ότι διαβάσατε το υλικό), ξεκλειδώνουν οι ασκήσεις και είστε έτοιμοι να τις υλοποιήσετε!

Δημιουργία φακέλων & υποφακέλων στο υπηρεσιακό e-mail

Δημιουργήστε τους δικούς σας φακέλους!

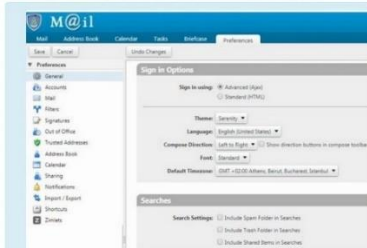
Κουίζ κατανόησης ενότητας

Εικόνα 12

HCG e-mail

- Participants
- Badges
- Competencies
- Grades
- Καλώς ήρθατε στο 1ο πιλοτικό μάθημα σύγχρονης εκπαίδευσης που απευθύνεται στα Στελέχη του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής!
- 1. Διαδικασία υποβολής αίτησης δημιουργίας λογαριασμού
- 2. Διαχείριση μηνυμάτων και δημιουργία φακέλων
- 3. Επεξεργασία βασικών ρυθμίσεων λογαριασμού

3. Επεξεργασία βασικών ρυθμίσεων λογαριασμού

Στο βασικό μενού του υπηρεσιακού λογαριασμού ηλεκτρονικού ταχυδρομείου υπάρχει η καρτέλα με τίτλο "Preferences". Από εδώ μπορείτε να δημιουργήσετε **υπογραφή** για τα εξερχόμενα μηνυμάτ σας, να κρατήσετε **αντιγραφο ασφαλείας (back-up)** της αλληλογραφίας σας, να δημιουργήσετε **Ομάδα Επαφών** για αποστολή ομαδικών μηνυμάτων και να κάνετε τυχόν **αλλαγές στις ρυθμίσεις** του λογαριασμού σας.

Ας ξεκινήσουμε λοιπόν την εξερεύνηση του λογαριασμού μας ακολουθώντας τις οδηγίες που περιγράφονται παρακάτω!

- **Βασικές ρυθμίσεις υπηρεσιακού e-mail (Οδηγίες)**
- **Λεξικό ορολογίας**
- **Κουίζ κατανόησης ενότητας**

Αυτό το σύμβολο σημαίνει βιβλίο. Μελετήστε όλα τα κεφάλαιά του!

Προσθέστε κι εσείς στο λεξικό κάποιον όρο που σχετίζεται με το e-mail και δεν περιέχεται εδώ.

Εικόνα 13

HCG e-mail

- Participants
- Badges
- Competencies
- Grades
- Καλώς ήρθατε στο 1ο πιλοτικό μάθημα σύγχρονης εκπαίδευσης που απευθύνεται στα Στελέχη του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής!
- 1. Διαδικασία υποβολής αίτησης δημιουργίας λογαριασμού
- 2. Διαχείριση μηνυμάτων και δημιουργία φακέλων
- 3. Επεξεργασία βασικών ρυθμίσεων λογαριασμού
- 4. Δημιουργία φάκτρων για την αποφυγή κινδύνων στον υπηρεσιακό

Αφού ανοίξετε το βιβλίο μπορείτε να περιηγηθείτε σε αυτό!

Βασικές ρυθμίσεις υπηρεσιακού e-mail (Οδηγίες) Πατώντας το γρανάζι μπορείτε να τυπώσετε.

Print book
Print this chapter

2. Λήψη αντιγράφου ασφαλείας (back up) e-mail

Είναι πολύ σημαντικό να **τηρείτε αντιγραφο ασφαλείας (back up)** του υπηρεσιακού λογαριασμού ηλεκτρονικού ταχυδρομείου **για λόγους ασφαλείας** σε περίπτωση απώλειας αλλά **και για εξοικονόμηση χώρου** της τρέχουσας θυρίδας e-mail. Άλλωστε το e-mail δεν είναι αποθηκευτικός χώρος και θα πρέπει να κρατάμε σε αυτό **τα απολύτως απαραίτητα μηνύματα** στα οποία χρειάζεται να ανατρέχουμε ανά διαστήματα.

Καλό θα είναι, κάθε φορά που γίνεται back up του e-mail, να ακολουθεί εκκαθάριση των εσαρχόμενων παλαιότερων μηνυμάτων που δεν χρειάζονται, ώστε να μην συσσωρεύονται και δημιουργούν πρόβλημα χώρου και ομαλής λειτουργίας στο λογαριασμό μας.

Η διαδικασία λήψης back up περιγράφεται αναλυτικά [εδώ](#).

Προσοχή!

Επειδή το αρχείο που προκύπτει από την προαναφερόμενη διαδικασία είναι συμπιεσμένο (.tgz), θα πρέπει να ακολουθήσετε μια διαδικασία αποσυμπίεσης προκειμένου να έχετε πρόσβαση στα δεδομένα που περιέχει και να μπορείτε να ανατρέχετε ανά πάσα στιγμή για αναζήτηση παλαιότερων μηνυμάτων. Η διαδικασία αυτή περιγράφεται [εδώ](#).

Εδώ φαίνεται η τρέχουσα ενότητα στην οποία βρισκόμαστε.

Πατώντας το μπλε δεξιά βελάκι πηγαίνεις στο επόμενο κεφάλαιο του βιβλίου και πατώντας το αριστερό στο προηγούμενο.

← Κουίζ κατανόησης ενότητας Λεξικό ορολογίας →

Εικόνα 14

HCG e-mail

Participants

Badges

Competencies

Grades

Καλώς ήρθατε στο Το πιλοτικό μάθημα ασύγχρονης εκπαίδευσης που απευθύνεται στα Στελέχη του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής!

1. Διαδικασία υποβολής αίτησης δημιουργίας λογαριασμού

2. Διαχείριση μηνυμάτων και δημιουργία φακέλων

Z I M B R A

Σημείωση: Στο νέο διαδικτυακό περιβάλλον του zimbra mail εξακολουθούν να ισχύουν όλες οι δυνατότητες που περιγράφονται στις προαναφερμένες ενότητες οπότε θα μπορείτε να τις εφαρμόσετε.

- Οδηγίες εγκατάστασης Zimbra Desktop
- Εγκατάσταση zimbra client

δ. Αξιολόγηση μαθήματος & Εκπαιδευτικής Πλατφόρμας

Κάπου εδώ, η εμπειρία σας με τη νέα πιλοτική πλατφόρμα εξ αποστάσεως εκπαίδευσης του Λιμενικού Σώματος έλαβε τέλος. Προσωρινά όμως, διότι ευελπιστούμε να ακολουθήσουν κι άλλα επιμορφωτικά μαθήματα (Courses) σχετικά με υπηρεσιακά αντικείμενα που καλείστε να διαχειριστείτε στην καθημερινότητά σας.

Θα μας βοηθήσει ιδιαίτερα η συμβολή σας σε αυτό, απαντώντας το ακόλουθο ερωτηματολόγιο. Κλείνουμε την παρούσα ενότητα με τη φράση του Φράνσις Μπέικον "Η γνώση είναι δύναμη" και ανυπομονούμε να σας υποδεχτούμε σε νέα ενδιαφέροντα και χρήσιμα εξ αποστάσεως προγράμματα!

- Ερωτηματολόγιο αξιολόγησης - Παράκληση: Να συμπληρωθεί από όλους!

← **Θερμή παράκληση να συμπληρώσετε το ερωτηματολόγιο!**

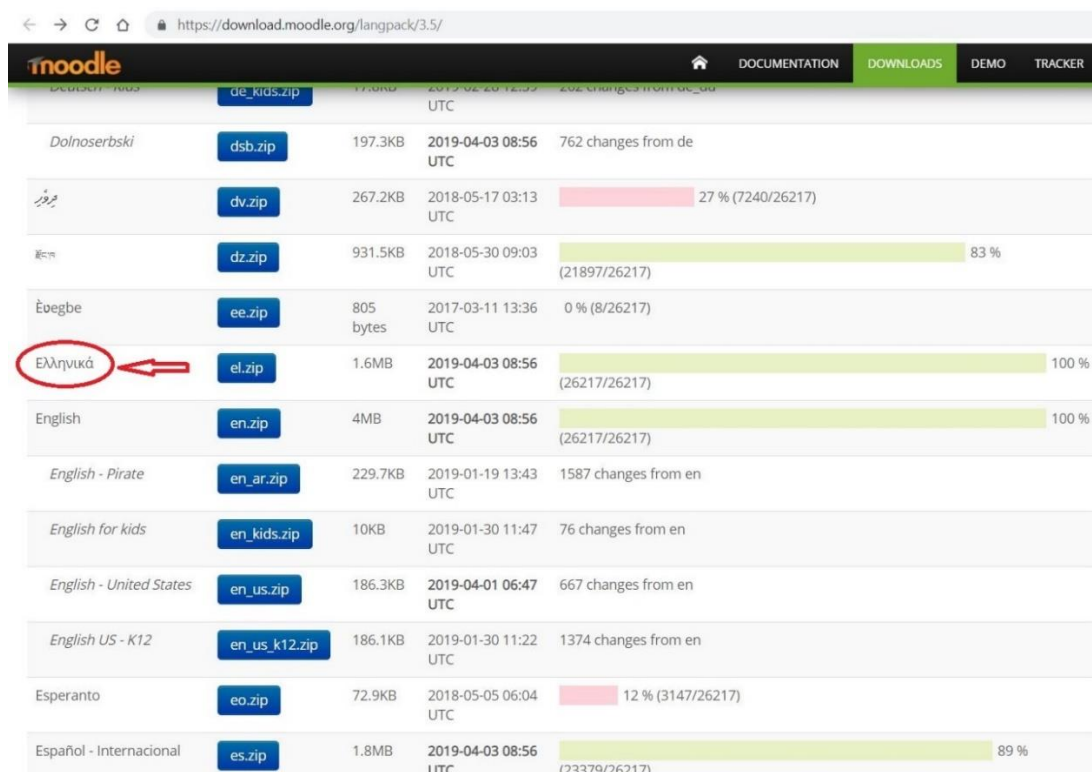
Εικόνα 15

Ευχαριστώ θερμά για τη συμμετοχή σας!!!

Παράρτημα II

Αλλαγή γλώσσας της σελίδας

Το πακέτο της Ελληνικής γλώσσας για την έκδοση 3.5, το κατεβάσαμε από τον ακόλουθο σύνδεσμο: <https://download.moodle.org/langpack/3.5/>, όπως φαίνεται στην Εικόνα 1 και στη συνέχεια το εγκαταστήσαμε στο φάκελο (directory) “moodledata”.

Language	File	Size	Date	Progress
de_kids	de_kids.zip	17.9KB	2019-02-20 12:59 UTC	
Dolnosербски	dsb.zip	197.3KB	2019-04-03 08:56 UTC	762 changes from de
دولوسرېبکي	dv.zip	267.2KB	2018-05-17 03:13 UTC	27 % (7240/26217)
ᏌᏌᏍᏏ	dz.zip	931.5KB	2018-05-30 09:03 UTC	83 % (21897/26217)
Èʋegbe	ee.zip	805 bytes	2017-03-11 13:36 UTC	0 % (8/26217)
Ελληνικά	el.zip	1.6MB	2019-04-03 08:56 UTC	100 % (26217/26217)
English	en.zip	4MB	2019-04-03 08:56 UTC	100 % (26217/26217)
English - Pirate	en_ar.zip	229.7KB	2019-01-19 13:43 UTC	1587 changes from en
English for kids	en_kids.zip	10KB	2019-01-30 11:47 UTC	76 changes from en
English - United States	en_us.zip	186.3KB	2019-04-01 06:47 UTC	667 changes from en
English US - K12	en_us_k12.zip	186.1KB	2019-01-30 11:22 UTC	1374 changes from en
Esperanto	eo.zip	72.9KB	2018-05-05 06:04 UTC	12 % (3147/26217)
Español - Internacional	es.zip	1.8MB	2019-04-03 08:56 UTC	89 % (23379/26217)

Εικόνα 1. Πακέτα γλωσσών για το moodle (έκδοση 3.5)

Επιλέξαμε από το διαχειριστικό περιβάλλον του Moodle ως προεπιλεγμένη γλώσσα την Ελληνική, με επιπλέον δυνατότητα εμφάνισης των γλωσσών που υποστηρίζει η εν λόγω πλατφόρμα (Εικόνα 2).

Ρυθμίσεις γλώσσας

Αυτόματος εντοπισμός γλώσσας Προεπιλογή: Ναι
 Εντοπισμός προεπιλεγμένης γλώσσας από τις ρυθμίσεις του περιηγητή. Αν απενεργοποιηθεί, χρησιμοποιείται η προεπιλεγμένη γλώσσα του ιστοτόπου.

Προεπιλεγμένη γλώσσα: Ελληνικά (el) Προεπιλογή: Ελληνικά (el)
 English (en) για ολόκληρο τον ιστότοπο. Οι χρήστες μπορούν να παρακάμψουν αυτή τη ρύθμιση χρησιμοποιώντας το μενού γλώσσας ή τη ρύθμιση στο προσωπικό τους προφίλ.

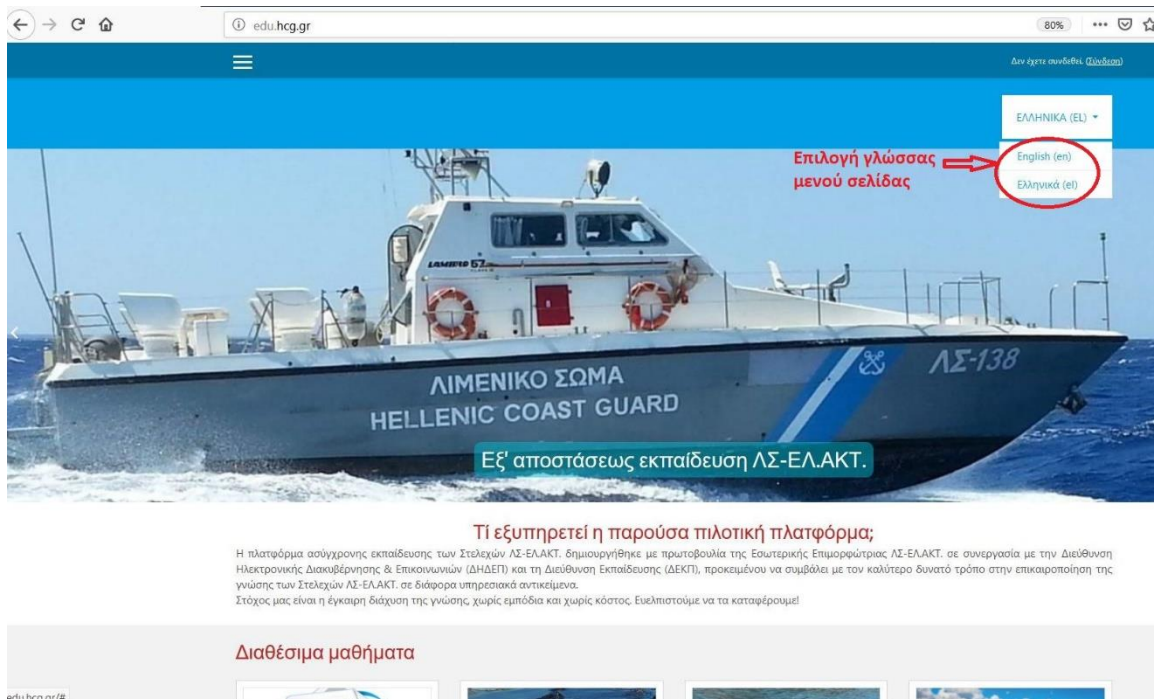
Προβολή του μενού επιλογής γλώσσας Προεπιλογή: Ναι
 Επιλέξτε αν θέλετε να εμφανίζεται το γενικής χρήσης μενού γλωσσών στην αρχική σελίδα, στη σελίδα εισόδου/σύνδεσης κτλ. Αυτό δεν επηρεάζει την ικανότητα του χρήστη να θέτει την προτιμώμενη γλώσσα στο δικό του προφίλ.

Διαθέσιμες γλώσσες στο μενού επιλογής γλώσσας Προεπιλογή: Κενό
 Αφήστε το κενό για να επιτρέψετε στους χρήστες να διαλέξουν από τις γλώσσες που έχουν εγκατασταθεί στο Moodle. Ωστόσο, μπορείτε να μικρύνετε το μενού γλώσσας εισάγοντας μια λίστα διαχωρισμένη με κόμμα των κωδικών των γλωσσών που θέλετε. π.χ. en, es, es, fr, it, el

Σελιδοδείκτες διαχειριστή
 Προσθήκη σελιδοδείκτη για αυτή τη σελίδα

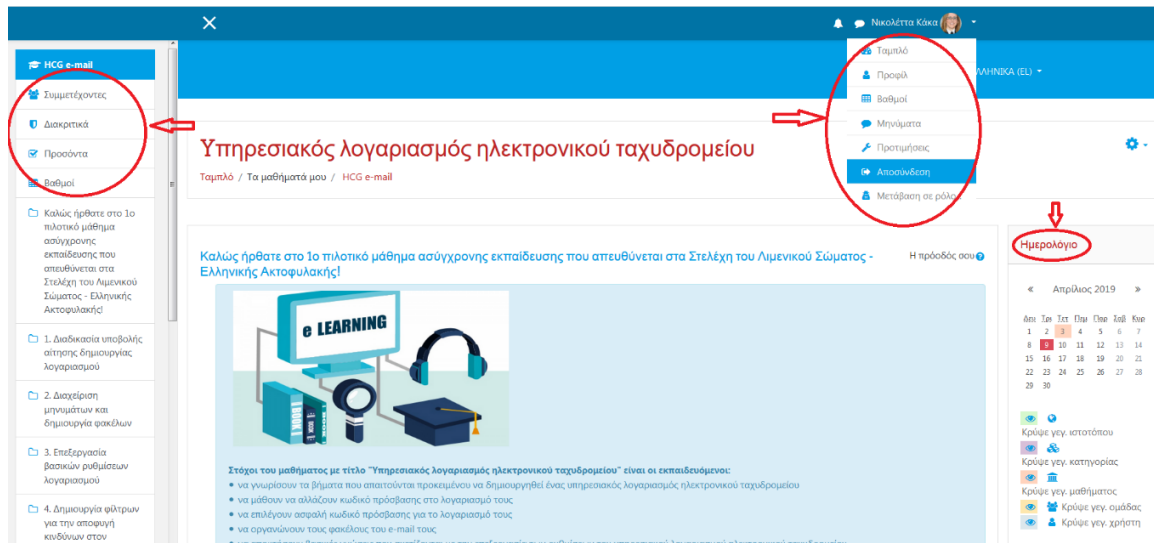
Εικόνα 2. Αλλαγή προεπιλεγμένης γλώσσας σε Ελληνικά

Μετά την προαναφερόμενη αλλαγή, στην αρχική σελίδα της πλατφόρμας (Εικόνα 3), υπάρχει πλέον η δυνατότητα επιλογής εμφάνισής μεταξύ της Ελληνικής και της Αγγλικής γλώσσας.

Εικόνα 3. Δυνατότητα επιλογής γλώσσας

Η επιλογή αυτή επηρεάζει και τη γλώσσα εμφάνισης του μαθήματος στο οποίο θα εισέλθει στη συνέχεια ο εγγεγραμμένος χρήστης (Εικόνα 4).

Εικόνα 4. Όψη περιβάλλοντος μαθήματος με menu και block στην Ελληνική γλώσσα